

Rektor Sveučilišta u Zagrebu
Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš

IZVJEŠĆE O RADU

za razdoblje

od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2008.¹

Zagreb, 16. ožujka 2009.

¹ Pri sastavljanju ovoga izvješća korišteni su pisani prilozi:

- prof. dr. sc. **Bojana Baletića**, prorektora za razvoj i prostorno planiranje
- prof. dr. sc. **Tonka Ćurka**, prorektora za poslovanje
- prof. dr. sc. **Melite Kovačević**, prorektorice za znanost i tehnologiju
- prof. dr. sc. **Ljiljane Pinter**, prorektorice za studije i upravljanje kvalitetom
- prof. dr. sc. **Ksenije Turković**, prorektorice za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju.

Izravnu stručnu pomoć pružili su Jadranka Andrić, Marija Badovinac Škrinjar, dipl. oec., Lucija Barjašić, prof., Martina Cvitanović, dipl.ing., Marijana Drempetić, Mirjana Drenovački, mr. sc. Tamara Gobo, Živko Ivanda, dr. stom., Sandra Kučina Softić, dipl. ing., mr. sc. Hrvoje Mataković, Davor Mavrić, dipl. teol., Arijana Mihalić, dipl.ing., Paula Pavletić, prof., dr. sc. Vlatka Petrović, Ana Ružička, prof., mr. sc. Josip Slugan, Olga Šarlog Bovoljak, dipl. iur., Mira Šćurić, prof., i Mirjana Zubak, prof.

1. UVODNE NAPOMENE

Protekla 2008. godina, na koju se odnosi ovo izvješće, pokazala je svu složenost okolnosti u kojima Sveučilište prolazi kroz promjene i procese karakteristične za današnje stanje visokog obrazovanja.

Kao što pokazuju mnoge pojedinosti samog Izvješća, Sveučilište je s jedne strane intenzivno nastavilo reformu studijskog sustava, povećalo je i kvantitativno i kvalitativno svoju prisutnost u međunarodnim istraživačkim i visokoobrazovnim programima, započelo je sustavno povezivanje svojih istraživačkih kapaciteta i djelatnosti, napravilo je pomake u sređivanju svoga upravljačkog i poslovno-financijskog sustava, održalo je visoki stupanj agilnosti u promišljanju i planiranju svoga prostornog razvoja.

S druge strane, protekle smo se godine suočili sa situacijama u kojima su se pojedine teme manifestirale na izoštren, ogoljen, ponekad i dramatičan način. Spomenimo studentske prosvjede zbog diplomskih studija i školarina, učeničke prosvjede vezane uz državnu maturu, kao i posljedice tih prosvjeda, napore radi poboljšanja stanja studentskog standarda na Sveučilištu u Zagrebu, izoštravanje nedoumica o uključivanju hrvatske akademske zajednice u europsku mrežu mobilnosti studenata i nastavnika, zastoj u realizaciji plana prostornog razvoja Sveučilišta, akciju „Indeks“ i njenu percepciju na Sveučilištu i u široj javnosti, sve do suočavanja s izrazito otežanim uvjetima rada i poslovanja Sveučilišta, posebno ostvarivanja zacrtanih planova njegova razvoja u okolnostima nastupajućih proračunskih restrikcija uzrokovanih globalnom gospodarskom recesijom.

Tekst koji slijedi pokušaj je sustavnog prikaza konkretnih činjenica te rada i odluka sveučilišnih tijela, a tako i analitičkog sagledavanja ključnih otvorenih pitanja, preokupacija i dilema s kojima se Sveučilište, posebno njegovo aktualno čelništvo, trenutačno suočava. Poblize, u 2. poglavlju prikazan je rad sveučilišnih tijela te odgovarajuće zakonske i statutarne podloge; 3. poglavlje donosi prikaz pokazatelja i odluka o preddiplomskim i diplomskim studijima, dok je mobilnost studenata i nastavnika prikazana u 4. poglavlju; 5. poglavlje, uz niz aspekata vezanih uz djelatnosti u sustavu upravljanja kvalitetom, sadrži i podroban prikaz akcije *Indeks* i djelatnosti sveučilišnih tijela vezanih uz tu akciju. Iscrpan prikaz istraživačkih aktivnosti, uključujući i doktorske studije kao i teme vezane uz transfer tehnologije, može se naći u 6. poglavlju, dok je međunarodna suradnja obrađena u 7. poglavlju. Prikaz financijskog poslovanja Sveučilišta nalazi se u 8. poglavlju, dok je 9. poglavlje posvećeno aktualnim temama njegova prostornog razvoja. Konačno, 10. poglavlje uključuje, uz zaključne napomene, i pitanja i teme koje će, po mišljenju autora izvješća, biti u žiži sveučilišnih aktivnosti tijekom godine 2009.

2. ZAKONSKA I STATUTARNA PODLOGA, RAD SVEUČILIŠNIH TIJELA

2.1. Legislativa

Temeljni pravni akti za rad Sveučilišta bili su *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (dalje: *Zakon*) i *Statut Sveučilišta u Zagrebu* (dalje: *Statut*), koji se nisu mijenjali tijekom 2008. Treba istaknuti da se više puta, prilikom priprema novih sveučilišnih akata kao i u mnogim primjenama tih akata, uočavalo i isticalo kako su potrebna poboljšanja i promjene u nizu sadašnjih normi i legislativnih rješenja. Na sastanku održanom s dekanima 18. srpnja 2008. rektor je najavio inicijativu radi za izmjene Statuta za jesen 2008. U međuvremenu su, početkom jeseni 2008., predstavnici MZOŠ-a najavili i nekoliko puta na pojedinim sastancima na Sveučilištu i na Rektorskom zboru ponovili da su u pripremi nacrti nekoliko novih zakona, uključujući i *Zakon o sveučilištima*. Iako se ti prijedlozi nisu pojavili do kraja 2008., same najave utjecale su na odgodu rada na izmjenama Statuta Sveučilišta. Promjenama Statuta planira se pristupiti u ožujku 2009.

Tijekom 2008. na državnoj razini doneseni su sljedeći pravni akti:

- Pravilnik o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju
- Pravilnik o sadržaju studentske isprave
- Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama
- Pravilnik o mjerilima i kriterijima za osnivanje visokih učilišta
- Pravilnik o vrednovanju znanstvenih organizacija
- Popisi akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica
- Popis stručnih naziva te njihovih kratica
- Popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica s kojima se izjednačava stručni naziv stečen završetkom stručnoga dodiplomskog studija u trajanju kraćem od tri godine

Na Sveučilištu u Zagrebu tijekom 2008. doneseni su sljedeći akti:

- Istraživačka strategija Sveučilišta u Zagrebu
- Pravilnik o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu
- Pravilnik Fonda za razvoj Sveučilišta u Zagrebu
- Pravilnik o Uredu za transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu
- Pravilnik o dodjeli Rektorove nagrade
- Pravilnik o dodjeli nagrade za najbolji e-kolegij Sveučilišta u Zagrebu
- Pravilnik o međunarodnim dvojnim doktoratima znanosti (cotutelle de these)
- Pravilnik o evidenciji studentskih udruga

2. 2. Sveučilišna tijela

2.2.1. *Rektorski kolegij u širem sastavu*

Tijekom 2008. nastavljeno je jačanje uloge *Rektorskog kolegija u širem sastavu*² u permanentnom upravljanju Sveučilištem, u pripremama prijedloga odluka za Senat te u

² U Kolegiju su uz rektora i prorektore radili: prof. dr. sc. Nada Čikeš, biomedicinsko područje, prof. dr. sc. Ivan Habdija od 1. 10. 2008. prof. dr. sc. Mladen Juračić, prirodoslovno područje, prof. dr. sc. Miljenko Jurković, humanističko područje, prof. dr. sc. Darko Tipurić, društveno područje, prof. dr. sc. Vedran Mornar, tehničko područje, prof. dr. sc. Davor Romić, biotehničko područje, prof. Mladen Janjanin, umjetničko područje, te Igor Bagarić (ili njegov zamjenik Krešimir Bašić), predstavnik Studentskog zbora.

tematskim raspravama i planiranju djelatnosti o dugoročnijim temama. Kolegij je radio redovito, održavajući u pravilu tjedne sastanke; u izvještajnom razdoblju održana su ukupno 34 sastanka.

Članovi Kolegija, koji predstavljaju pojedina područja, više su nego u prethodnom razdoblju svoje djelovanje temeljili i na konzultacijama s čelništvima, posebno dekanima, odgovarajućih sastavnica. Istodobno je rektor nastavio praksu organiziranja izravnih sastanaka s čelnicima sastavnica na kojima su se, u pravilu, raspravljale pojedine teme od strateškog interesa ili teme koje su u danom trenutku tražile operativne odgovore. Tijekom 2008. održana su dva takva sastanka.

2.2.2. Senat

Senat je i dalje bio središnje sveučilišno tijelo na kojem se donose odluke o najvažnijim akademskim, istraživačkim, studijskim i financijsko-poslovnim pitanjima. U drugoj polovini godine Senat je radio u otežanim uvjetima budući da novokonstituirani Studentski zbor Sveučilišta u nedostatku novog statuta nije mogao imenovati studentske predstavnike. Novi Statut Studentskog zbora temeljen na Zakonu o Studentskom zboru i drugim studentskim organizacijama i Statutu Sveučilišta donesen je 16. prosinca 2008. Senat je u protekloj godini održao 11 redovitih, 2 izvanredne i 1 svečanu sjednicu. Sjednice su se održavale u vijećnici Pravnog fakulteta, velikoj dvorani Hrvatskih studija u Kampusu Borongaj te u auli Rektorata.

2.2.3. Vijeća područja

Vijeća područja su, u skladu sa statutarnim zadaćama i ovlastima, na svojim sjednicama raspravljala o akademskim i evaluacijskim pitanjima, posebno o evaluacijama studijskih programa na svim razinama, o postupcima odobravanja doktorskih tema, postupcima reizbora, kao i o istraživačkim i stručnim sveučilišnim djelatnostima. Brojčani prikaz održanih sjednica za pojedina vijeća dan je u tablici 2.1.

Vijeće tehničkog područja	11 sjednica i 1sjednica bez kvoruma
Vijeće umjetničkog područja	10 sjednica
Vijeće biotehničkog područja	6 sjednica
Vijeće biomedicinskog područja	11 sjednica
Vijeće društveno-humanističkog područja	10 sjednica
Vijeće prirodoslovnog područja	11 sjednica

Treba istaknuti da se praćenjem rada vijeća područja može uočiti kako je potrebno razmotriti i nove oblike rada, nove teme koje bi, uz ovlasti i zadaće definirane Statutom, osvježile i povećale ulogu vijeća područja u upravljanju Sveučilištem. Time se također otvara i šira tema drukčijeg situiranja znanstvenih područja i pripadnih sveučilišnih jedinica u budućoj strukturi Sveučilišta. Odgovarajuća rješenja potražiti će se najavljenim promjenama Statuta u prvoj polovini 2009.

2.2.4. Sveučilišni savjet

Sveučilišni savjet³ održao je tijekom 2009. dvije sjednice na kojima je raspravljao o ključnim aktualnim temama s kojima se Sveučilište suočavalo u tom razdoblju, prije svega o upisnoj politici, proračunu Sveučilišta, prostornom planiranju, akciji „Indeks“ itd. Savjet je u pravilu dao podršku djelovanju sveučilišnih tijela i donesenim odlukama. Za neke teme Savjet je inicirao konkretna rješenja koja je prihvatio Rektorski kolegij. Posebice valja spomenuti prijedlog sa sjednice Savjeta od 19. svibnja 2008. da se pokrene anketa u poslovnim krugovima o vrednovanju nekih karakteristika studiranja i studenata koji su diplomirali na Sveučilištu u Zagrebu. Ta će se anketa realizirati u prvoj polovini 2009.

U godini 2008. dotadašnji je predsjednik podnio ostavku na članstvo u Savjetu. Od tada Savjetom privremeno predsjedava njegov zamjenik prof. dr. sc. Branko Jeren. Očekuje se odgovor Sabora RH na molbu da se imenuje novi predstavnik Sabora u Savjetu. Prof. dr. sc. Zvonko Mustapić također je podnio ostavku na mjesto člana Savjeta i u tijeku je postupak izbora zamjenskog člana.

2.2.5. Odbor za statutarna pitanja

Odbor⁴ je u skladu sa statutarnim ovlastima i uz stručnu podršku Ureda za pravne poslove kontinuirano pratio sve pravne aspekte prilikom pripremanja prijedloga senatskih odluka i provjeravao usuglašenost pojedinih nacrtu pravnih akata Sveučilišta i njegovih sastavnica s odgovarajućim zakonima i Statutom Sveučilišta. Odbor, posebno njegov predsjednik, često je pomagao pri rješavanju pojedinih nedoumica u takvim prijedlozima i traženju boljih konačnih rješenja, i konceptualnih i sadržajnih.

³ Sveučilišni savjet trenutačno djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Branko Jeren, predstavnik Sveučilišta u Zagrebu, zamjenik predsjednika, Milan Bandić, gradonačelnik, predstavnik Grada Zagreba, dr. sc. Ivan Čehok, gradonačelnik, predstavnik Grada Varaždina, prof. dr. sc. Mato Grgić, predstavnik Sveučilišta u Zagrebu, Gordana Kovačević, predstavnica Hrvatske gospodarske komore, prof. dr. sc. Biserka Nagy, predstavnica Sveučilišta u Zagrebu, dr. sc. Stjepan Turek, predstavnik Hrvatske gospodarske komore, Šime Višić, predstavnik Studentskog zbora, akademik Mirko Zelić, predstavnik Hrvatskog sabora, prof. dr. sc. Tihana Žanić Grubišić, predstavnica Sveučilišta u Zagrebu. U radu Savjeta redovito sudjeluje rektor prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, bez prava odlučivanja. U radu Savjeta također su po potrebi sudjelovali i prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor za razvoj i prostorno planiranje, prof. dr. sc. Tonko Ćurko, prorektor za poslovanje, prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica za znanost i tehnologiju, prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, i prof. dr. sc. Ivan Šimonović, prorektor za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju (kasnije prof. dr. sc. Ksenija Turković, prorektorica za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju).

⁴ Odbor za statutarna pitanja i pridruženi Ured za pravne poslove djeluju u sastavu: prof. dr. sc. Ivo Josipović, predsjednik, Pravni fakultet, prof. dr. sc. Josip Balaban, Katolički bogoslovni fakultet, prof. dr. sc. Hrvoje Brkić, predstavnik Vijeća biomedicinskog područja, prof. dr. sc. Neven Budak, predstavnik Vijeća društveno - humanističkog područja, prof. dr. sc. Boris Varga, predstavnik Vijeća biotehničkog područja, prof. dr. sc. Marijan Herak, predstavnik Vijeća prirodoslovnog područja, prof. dr. sc. Slavko Krajcar, predstavnik Vijeća tehničkog područja, prof. Haris Nonveiller, predstavnik Vijeća umjetničkog područja (otišao je u mirovinu te će to vijeće imenovati zamjenskog člana), doc. dr. sc. Hana Horak i prof. dr. sc. Branko Smerdel, predstavnici Vijeća društveno-humanističkog područja, te Darko Bošnjak, dipl. iur., Ksenija Grubišić, dipl. iur., Dijana Košak, dipl. iur., i Stjepan Lice, dipl. iur.

3. PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI

3. 1. Provođenje Bolonjskog procesa

Razdoblja promjena uvijek su burna i zahtjevna, osobito kada se žele postići korjenite promjene koje podrazumijevaju prilagodbe ne samo sustava koji je predmetom promjene nego i svih njegovih sudionika. Prihvatanjem Bolonjske deklaracije i uvođenjem Bolonjskoga procesa u svoj studijski sustav, Sveučilište u Zagrebu sasvim je sigurno ušlo u jedno takvo burno i zahtjevno razdoblje, što je dosadašnje iskustvo i potvrdilo.

Postizanje željenog cilja, tj. sustavne promjene u skladu s Bolonjskom deklaracijom kojom bi se Sveučilište u Zagrebu izjednačilo s ostalim europskim sveučilištima, dugotrajan je i složen zadatak u čijem se ostvarivanju često nailazi na probleme, nesnalaženja i nezadovoljstva koja treba rješavati na najbolji mogući način, znajući uvijek krajnji cilj. Svu složenost toga procesa obilježili su, s jedne strane, prosvjedi studenata koji su tijekom 2008. nekoliko puta, ponekad i prvi put, svoje nezadovoljstvo i zahtjeve iznosili na ulicama.

S druge strane, ovo razdoblje označili su i mnogi pozitivni događaji i važne aktivnosti koje svakako predstavljaju važan doprinos daljnjoj implementaciji Bolonjskoga procesa na Sveučilištu u Zagrebu. Osim toga teškoće koje ne poričemo nisu uvijek značile zapreku, nego ponekad i doprinos jer su dale priliku da se uči na iskustvu. Na temelju toga iskustva dijelom se i proces prilagođavao potrebama njegovih sudionika.

Dovršetak prvog ciklusa Bolonjskoga procesa simbolički su označile prve promocije prvostupnika i magistara na Sveučilištu u Zagrebu. Tako je u srpnju 2008. održana prva promocija sveučilišnih prvostupnika, na kojoj su promoviranim prvostupnicima Fakulteta elektrotehnike i računarstva prvi put uručene nove svjedodžbe i dopunske isprave o studiju (*Diploma Supplement*).

Nakon toga, u prosincu 2008. održana je i prva promocija sveučilišnih magistara na Fakultetu strojarstva i brodogradnje, koji je Bolonjski proces počeo ranije provoditi. Tom prilikom promoviranim magistrima, također prvi put, uručene su nove diplome i dopunske isprave o studiju, usklađene s predloškom Europske komisije, Vijeća Europe te s *Pravilnikom o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske*.

Stasanje prve generacije prvostupnika ujedno je značilo i prve upise na diplomatske studije provedene za akademsku godinu 2008./2009. Podrobniji prikaz podataka vezanih za te upise dan je u poglavlju 3. 3. 2.

Kao i prethodnih godina, veliki doprinos uspješnosti provođenja Bolonjskoga procesa na Sveučilištu u Zagrebu dalo je svojim radom *Povjerenstvo za praćenje Bolonjskoga procesa*⁵,

⁵ Povjerenstvo za praćenje Bolonjskoga procesa radilo je u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Damir Markučić, Fakultet strojarstva i brodogradnje, predsjednik, prof. dr. sc. Darko Tibljaš, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Zvonko Kavran, Fakultet prometnih znanosti, prof. dr. sc. Ksenija Turković, Pravni fakultet, prof. dr. sc. Dalibor Blažina, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Haris Nonveiller, Muzička akademija (nakon njegova odlaska u mirovinu članicom Povjerenstva postala je doc. Marina Novak, također s Muzičke akademije), prof. dr. sc. Mladen Andrassy, Odbor za kontrolu kvalitete, prof. dr. sc. Branka Levaj, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, prof. dr. sc. Ivan Vinter, Stomatološki fakultet, Krešimir Bašić, student, predstavnik Studentskog zbora,

čiji je rad u proteklom razdoblju bio u znaku izrade *Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu*.

Prilikom izrade Pravilnika članovi Povjerenstva uzeli su u obzir osnovne pretpostavke:

- Pravilnik je ponajprije namijenjen studentima i „administriranju“ studiranja.
- Na jednom mjestu potrebno je prikupiti sve odgovarajuće odredbe o studiranju.
- Zbog razlika i specifičnosti između vijeća područja i mnogih sastavnica Sveučilišta Pravilnikom je potrebno regulirati samo ujednačene kriterije i pravila, a izvan toga sastavnicama naznačiti smjernice i prepustiti detaljnije uređivanje pravila.

Nacrt pravilnika, nakon predstavljanja na sjednici Senata održanoj 11. prosinca 2007., upućen je na javnu raspravu, a nakon prihvatanja pristiglih primjedbi dobio je i svoj konačni oblik te usvojen na sjednici Senata održanoj 8. srpnja 2008. Sam postupak donošenja Pravilnika putem javne rasprave, kroz analizu i obrazloženja pristiglih primjedbi te raspravom o amandmanima na konačni tekst Pravilnika pridonio je detaljnijem informiranju i osvještavanju šire akademske zajednice. Uključujući nove naraštaje studenata kao i same nastavnike i administrativno osoblje, Pravilnikom se učvrstio smisao i sama implementacija Bolonjskoga procesa. Donošenje Pravilnika, kao i pokušaj prilagođavanja akademskoga kalendara te uvođenja linearnog sustava sudjelovanja u troškovima studija važan je napredak u provedbi Bolonjskoga procesa na Sveučilištu u Zagrebu.

S istom namjerom pokrenuta je izrada sveučilišne nastavne strategije, a učinjeni su i prvi koraci radi osnivanja sveučilišnoga studentskoga savjetovališta gdje bi se studentima nudili različiti vidovi pomoći i podrške pri svladavanju svih zahtjeva koji se pred njih postavljaju, odnosno za što uspješnije studiranje. Radi toga je u prosincu 2008. raspisan natječaj za popunu radnoga mjesta stručnoga savjetnika za savjetovanje studenata.

Radi dobivanja točnih i potpunih podataka o studentima te na taj način lakšeg praćenja i analiziranja uspješnosti provođenja Bolonjskog procesa potpisan je *Aneks Ugovoru o suradnji na uspostavi, korištenju i održavanju informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU)*, potpisan između Ministarstva znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Sveučilišnoga računskog centra i sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Time je Sveučilište dobilo pristup bazi podataka o svim svojim studentima.

Što se tiče postupaka izmjena i dopuna studijskih programa, pa tako i u izvedbenom dijelu, posljednjih mjeseci jasno je bilo vidljivo da mnoge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu imaju potrebu za izmjenama i dopunama programa. U najvećem dijelu upita javljao se problem opsega izmjena, a, naravno, s time i promjena u opterećenju studenata i nastavnika unutar pojedinoga semestra. S obzirom na dopis Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske o postupku izmjena i dopuna studijskoga programa, obznanjen na sjednici Senata u listopadu 2008., sastavnice će pristupiti izmjenama u skladu s predloženim terminima. Na nekim sastavnicama postoji ozbiljan problem opterećenja nastavnika, posebice u izvođenju praktičnoga dijela nastave. Postojećim kapacitetima teško se zadovoljavaju uvjeti rada u manjim radnim skupinama, a na nekim sastavnicama to uvjetuje i znatnije izdvajanje materijalnih sredstava za pripremu praktičnoga rada. Možemo postaviti pitanje nije li dio neispunjavanja uvjeta (mali broj ECTS-a, loš prosjek ocjena) rezultat neravnomjernoga

te prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, koordinatorka, Olga Šarlog – Bavoľjak, dipl.iur., akademska tajnica, i Živko Ivanda, dr. stom., viši stručni savjetnik.

opterećenja i nezadovoljavanja u potpunosti spomenutih radnih uvjeta u praktičnome dijelu nastave. Iz poteškoća koje su se javile pri upisu tekućega semestra može se izdvojiti više molbi upućenih dekanima sastavnica i rektoru Sveučilišta koje se odnose na neispunjavanje uvjeta, velikim dijelom sa zaostacima iz prvog i drugog semestra upisane bolonjske generacije. Prerano je zaključiti da li je to zbog nesnalaženja (dio pritužbi odnosi se na nepravodobno i nepotpuno informiranje studenata o uvjetima studiranja), ili zbog doista neusklađenih opterećenja, ili „preslikanih starih sustava“ u ruho bolonjskih pravila. Stoga *Radnoj skupini za studijske programe*⁶, imenovane odlukom Senata Sveučilišta na sjednici održanoj 12. veljače 2008., na prijedlog Rektorskog kolegija u širem sastavu, predstoji intenzivan rad.

Radna skupina je u okviru svojih aktivnosti održavala redovite sjednice na kojima je počela obrada izmijenjenih studijskih programa.

3. 2. Linearni sustav participacija u troškovima studija

Linearni sustav participacija u troškovima studija na Sveučilištu u Zagrebu prvi je put primijenjen pri upisu na preddiplomske studije za akademsku godinu 2007./2008. Njegova primjena pri upisu u prvu godinu preddiplomskog studija značila je određivanje iznosa participacija u troškovima studija na temelju postignutog uspjeha na razredbenim ispitima, pri čemu studenti s najboljim rezultatima nisu participirali u troškovima, dok su oni s najlošijim rezultatima plaćali maksimalni iznos participacija. Uz ovu, prvu generaciju studenata upisanih po ovome sustavu, u akademskoj godini 2008./2009. također je prvi put primijenjen novi model izračuna participacija u troškovima studija pri upisu narednih akademskih godina, koji se temelji na pokazateljima izvrsnosti, odnosno uzima u obzir postignute ECTS-bodove, prosjek ocjena i trajanje studiranja.

Osnovni smisao ovakvog sustava participiranja u troškovima studija jest poticanje izvrsnosti pravednijom raspodjelom participacija u troškovima studija temeljenom na osobnom postignuću svakoga studenta. Također, ovim sustavom promiče se izvrsnost i putem *Fonda za stipendiranje darovitih studenata*⁷ budući da se 3 posto svih prihoda od participacija, na osnovi Sporazuma što su ga tijekom jeseni 2007. potpisali dekani svih sastavnica, odvaja u Fond.

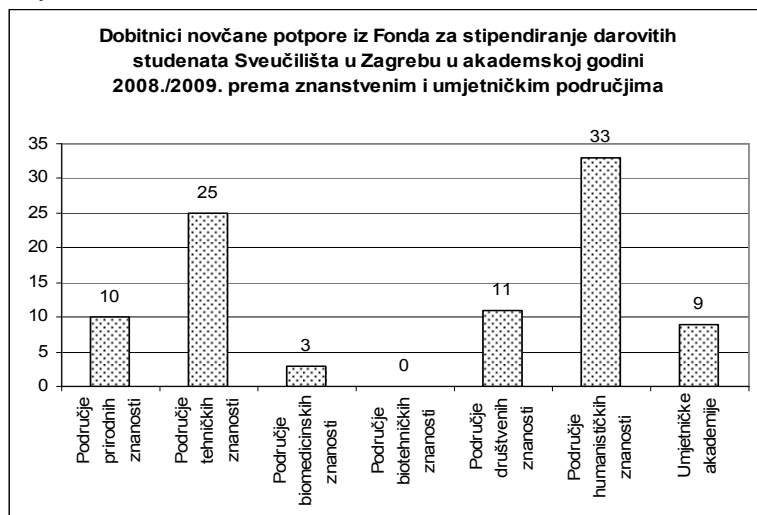
Na temelju odluke Rektorskog kolegija u širem sastavu donesene na sjednici održanoj 29. rujna 2008., Sveučilište u Zagrebu prvi je put raspisalo natječaj za dodjelu novčane potpore redovitim studentima preddiplomskih i integriranih studija Sveučilišta u Zagrebu koji su prvu godinu studija upisali akademske godine 2007./2008. Na temelju natječaja, iz Fonda za stipendiranje darovitih studenata predviđene su 102 novčane potpore najboljim redovitim studentima preddiplomskih i integriranih studija Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini

⁶ Radna skupina djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Dalibor Blažina, Filozofski fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Pavel Rojko, Muzička akademija, prof. dr. sc. Lidija Kozačinski, Veterinarski fakultet, doc. dr. sc. Mirjana Hruškar, Prehrambeno-biotehnoški fakultet, dr. sc. Zvonimir Čuljak, Hrvatski studiji, prof. dr. sc. Mirjana Pavlica, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Biljana Kovačević-Zelić, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Krešimir Bašić, Studentski zbor, te prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, koordinatorica, i mr. sc. Tamara Gobo, stručna savjetnica.

⁷ *Fond za stipendiranje darovitih studenata* osnovan je odlukom Senata od 12. travnja 2007. Realizacija te odluke provedena je na temelju posebnog sporazum svih čelnika sastavnica i rektora potpisanog 18. rujna 2007.

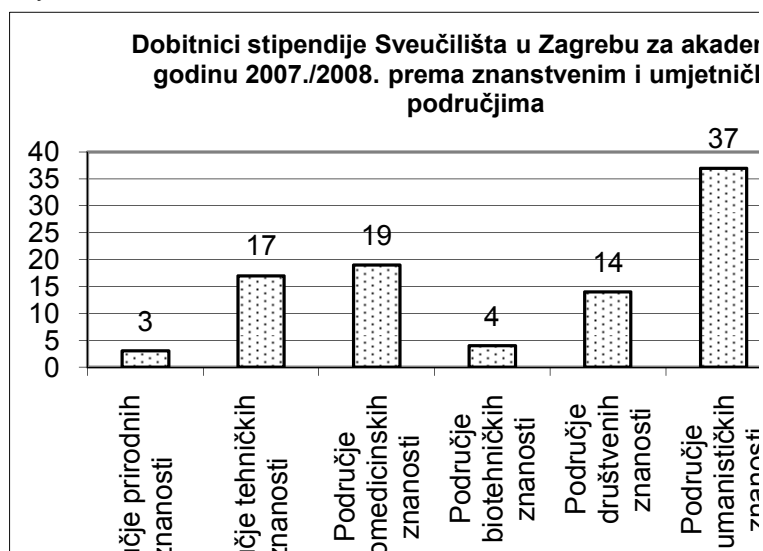
2008./2009. Jedan od najvažnijih uvjeta za dobivanje novčane potpore bio je prosjek ocjena - najmanje 4,5. Od ukupno 96 studenata koji su se javili na natječaj, 91 student udovoljio je zahtjevima i ostvario pravo na novčanu naknadu iz Fonda (*graf 1*).

Graf 1.

Još jedan od vidova poticanja izvrsnosti koje provodi Sveučilište u Zagrebu jest dodjeljivanje sveučilišnih stipendija najboljim studentima, koje se provodi svake akademske godine. Tako je odlukom Senata od 12. veljače 2008. raspisan *Natječaj za dodjelu stipendija najboljim studentima Sveučilišta u Zagrebu za akademsku godinu 2007./2008.* kojim je predviđeno ukupno 100 stipendija, od toga barem dvije za studente s invaliditetom. Od ukupno 185 prijavljenih studenata, izabrano je 100 najboljih koji su ostvarili pravo na stipendiju (*graf 2*), a svečana podjela održana je 8. srpnja 2008. u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu.

Graf 2.

3. 3. Upisi na preddiplomske i diplomске studije u akademskoj godini 2008./2009.

Završetkom prvoga ciklusa Bolonjskoga procesa u godini 2008. prvi su put na Sveučilištu u Zagrebu objavljena dva natječaja za upise na studije. *Natječaj za upis studenata u I. godinu preddiplomskog, integriranog i stručnog studija u akademskoj godini 2008./2009.* objavljen je

potkraj svibnja 2008., a *Natječaj za upis studenata u I. godinu diplomskog studija u akademskoj godini 2008./2009.* u srpnju 2008.

Posebna pozornost dana je upisu prve generacije studenata na diplomatske studije, te su tako na Sveučilištu u Zagrebu pažljivo pripremale upisne kvote i iznosi participacija u troškovima studija prema linearnom sustavu. Međutim, nakon studentskih prosvjeda u svibnju 2008., Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske donijelo je 10. lipnja 2008. *Odluku o osnovama financiranja visokog obrazovanja u akademskoj godini 2008./2009.* te 17. lipnja 2008. *Odluku o dopuni Odluke o osnovama financiranja visokog obrazovanja u akademskoj godini 2008./2009.* i na taj način preuzelo obvezu financiranja visokog obrazovanja za redovite studente koji u akademskoj godini 2008./2009. upišu diplomski studij na javnom sveučilištu, specijalistički diplomski stručni studij na javnom sveučilištu, veleučilištu ili visokoj školi te odgovarajuće redovite studente integriranih studija. Donošenje tih odluka značilo je da nijedan student iz ovih skupina neće sudjelovati u troškovima studija.

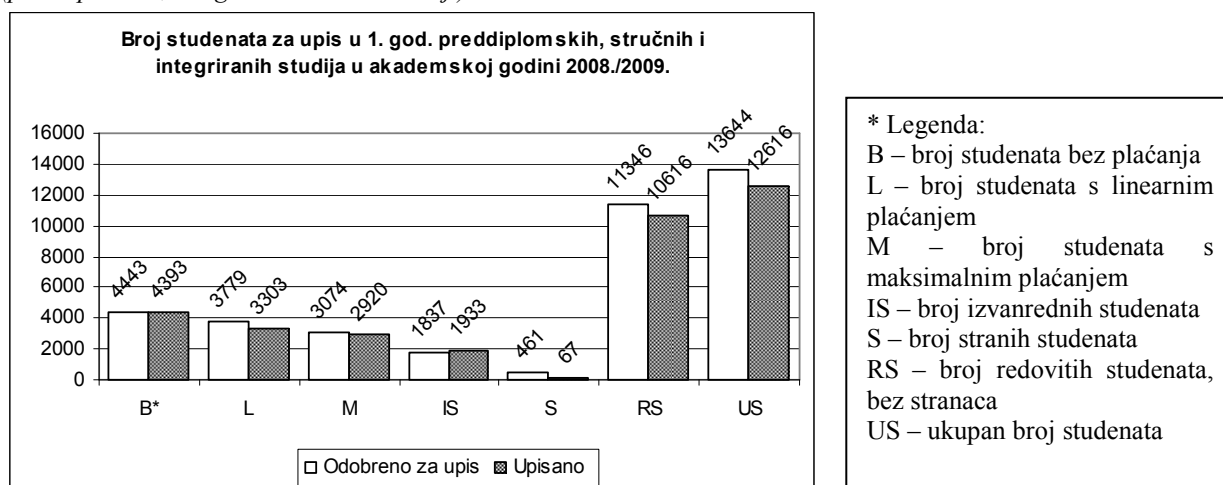
3.3.1. Upisne kvote i upisi na preddiplomskim studijima

Na temelju odluke Senata od 25. ožujka 2008., na Sveučilištu u Zagrebu u akademskoj godini 2008./2009. predviđeno je za upis studenata na preddiplomske studije ukupno 13.644 mjesta, od toga 4.443 mjesta bez plaćanja, a ostatak slobodnih mjesta do popune kvota prema modelu linearnoga plaćanja (3.799 mjesta) i modelu maksimalnoga plaćanja participacija (3.084 mjesta) u troškovima studija.

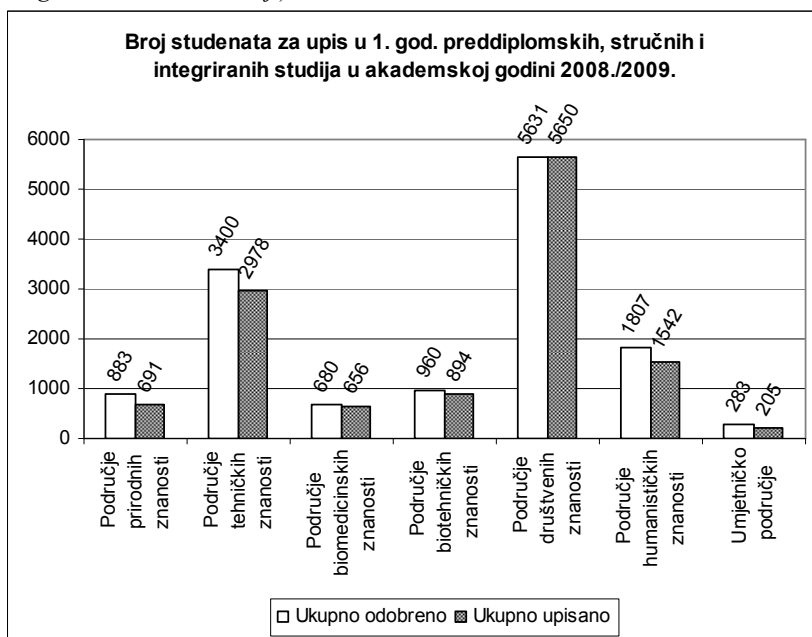
Iznos studentske participacije u troškovima studija određuje se s obzirom na postignuti uspjeh tijekom srednjoškolskog obrazovanja i na razredbenom ispitu, u skladu s linearnim koeficijentom do maksimalnoga iznosa utvrđenoga odlukom Senata. U skladu s tom odlukom Senata, za upis u 1. godinu studija na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu predviđeno je ukupno 11.356 mjesta za redovite studente, 1.837 mjesta za izvanredne studente, a za upis stranih studenata 451 slobodno mjesto. Od ukupnog broja predviđenih slobodnih mjesta (13.644) na temelju *Natječaja za upis studenata u I. godinu preddiplomskog, integriranog i stručnog studija u akademskoj godini 2008./2009.* popunjeno je 12.616 slobodnih mjesta odnosno 92,47%.

U nastavku teksta slijede grafički prikazi analize upisa prema različitim parametrima.

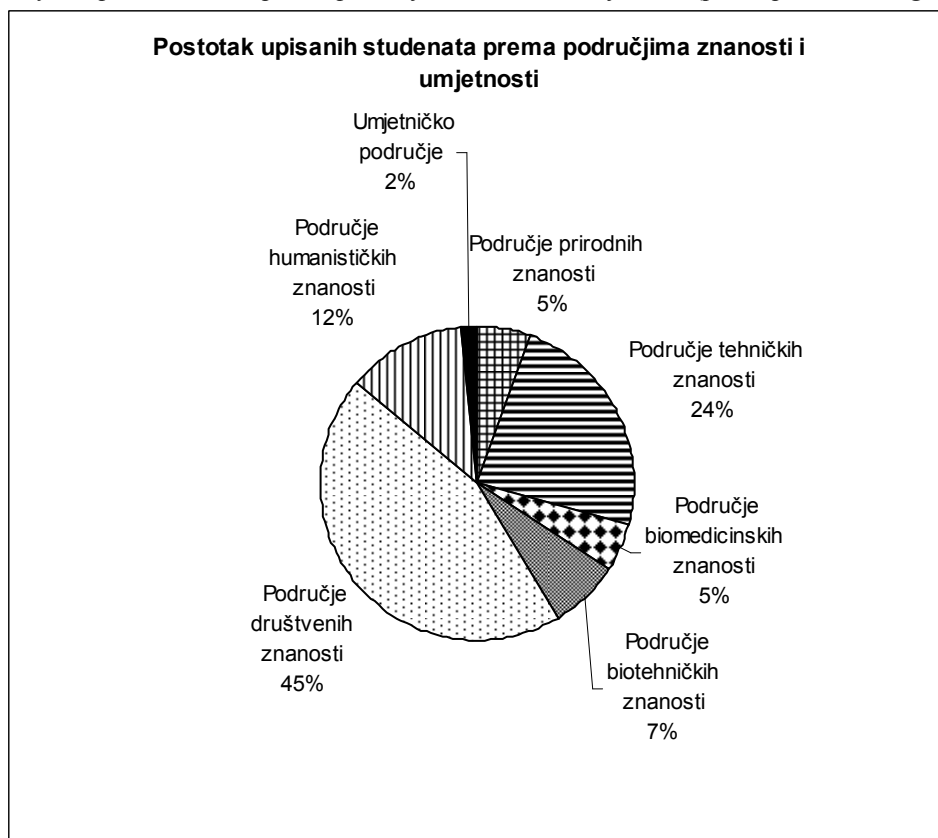
Graf 1. Predviđena slobodna mjesta / Upisani studenti prema načinu sudjelovanja u troškovima studija (preddiplomski, integrirani i stručni studiji)

Graf 2. Predviđena slobodna mjesta / Upisani studenti prema područjima znanosti i umjetnosti (preddiplomski, integrirani i stručni studiji)

Graf 3. Upisani studenti prema područjima znanosti i umjetnosti (preddiplomski, integrirani i stručni studiji)

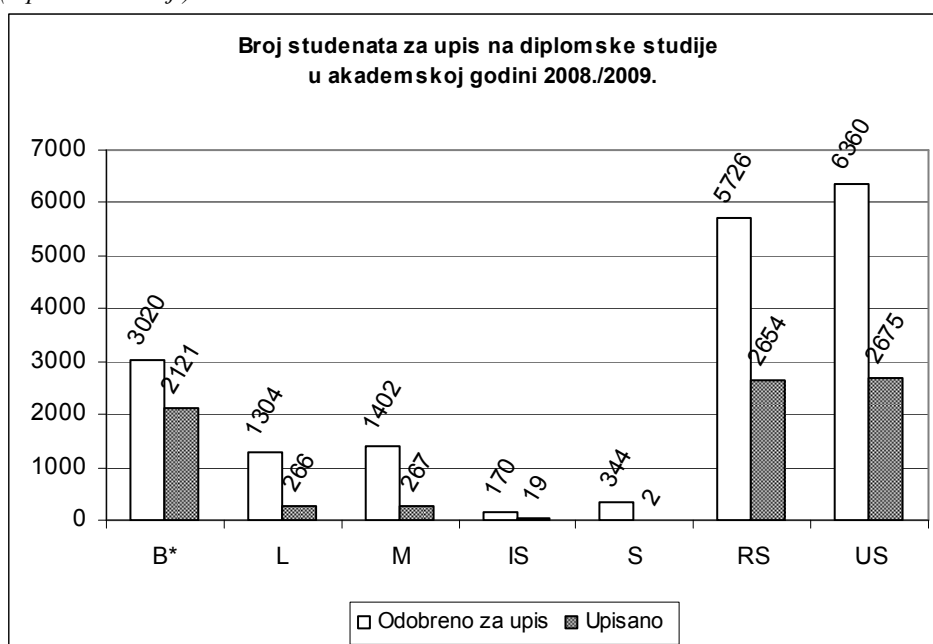
3.3.2. Upisne kvote i upisi na diplomskim studijima

Na temelju odluke Senata na Sveučilištu u Zagrebu u akademskoj godini 2008./2009., za upis studenata u 1. godinu diplomskog studija predviđeno je ukupno 6.360 mjesta, od toga 1.849 mjesta bez plaćanja, a ostatak slobodnih mjesta do popune kvota po modelu linearnoga plaćanja (1.304 mjesta) i modelu maksimalnoga plaćanja participacija (1.402 mjesta) u troškovima studija. U skladu s tom odlukom, na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu predviđeno je ukupno 5.726 mjesta za redovite studente, 170 mjesta za izvanredne studente, a za upis stranih studenata predviđena su 344 slobodna mjesta.

Nakon što je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske donijelo *Odluku o osnovama financiranja visokog obrazovanja u akademskoj godini 2008./2009.* od 10. lipnja 2008. i *Odluku o dopuni Odluke o osnovama financiranja visokog obrazovanja u akademskoj godini 2008./2009.* od 17. lipnja 2008., kojima je ono preuzelo financiranje troškova studija za većinu studenata, studenti su se upisivali prema predviđenim kvotama, no u stvarnosti bez sudjelovanja u troškovima.

Od ukupno predviđenih 6.360 mjesta, na temelju *Natječaja za upis studenata u I. godinu diplomskog studija u akademskoj godini 2008./2009.* u prvom upisnom roku upisano je ukupno 2.675 studenata odnosno 42,06% od predviđenoga. Popunjenost upisnih kvota u većem postotku očekujemo nakon drugog upisnoga roka koji je predviđen za ožujak 2009.

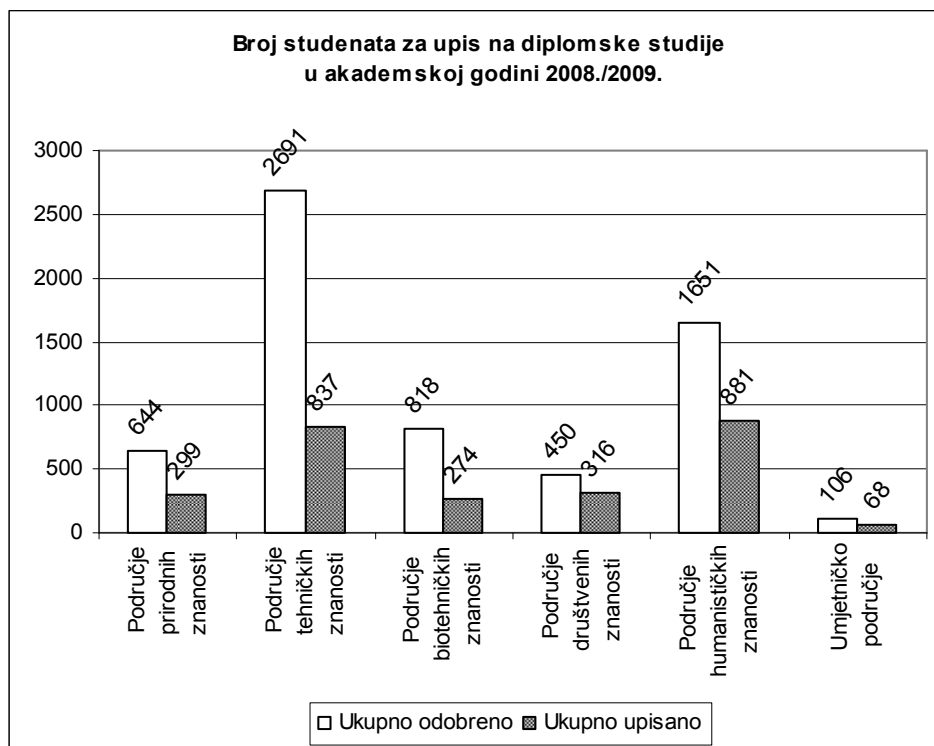
Graf 1. Predviđena slobodna mjesta / Upisani studenti prema načinu sudjelovanja u troškovima studija (diplomski studiji)

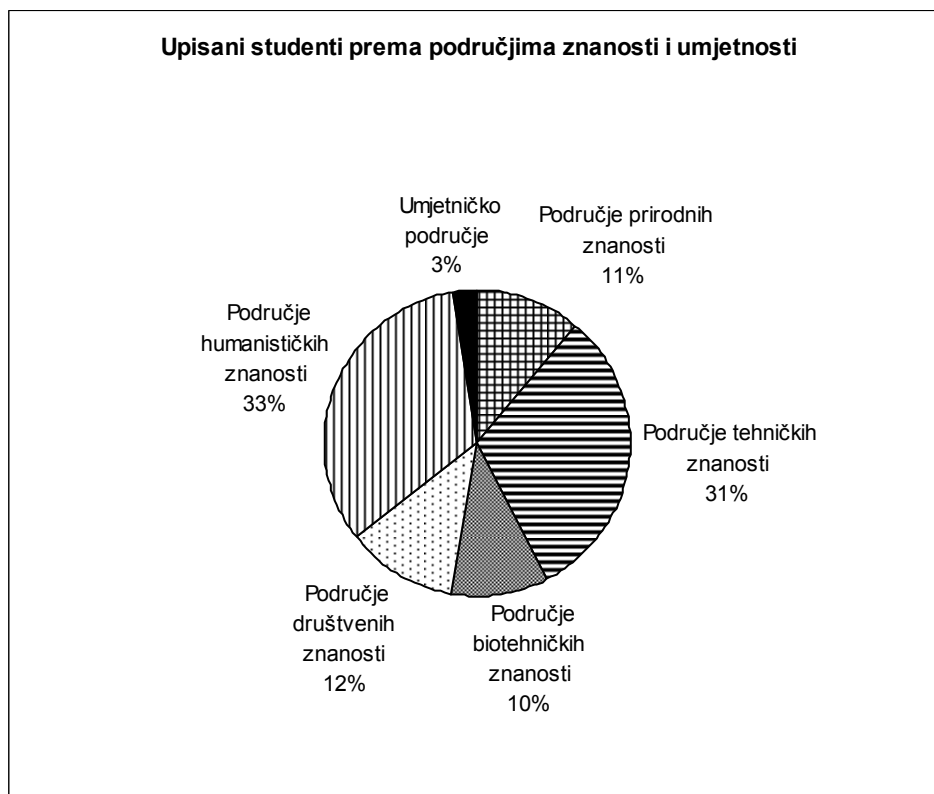
* Legenda:

- B – broj studenata bez plaćanja
- L – broj studenata s linearnim plaćanjem
- M – broj studenata s maksimalnim plaćanjem
- IS – broj izvanrednih studenata
- S – broj stranih studenata
- RS – broj redovitih studenata, bez stranaca
- US – ukupan broj studenata

Graf 2. Predviđena slobodna mjesta/Upisani studenti prema područjima znanosti i umjetnosti (diplomski studiji)

Graf 3. Upisani studenti prema područjima znanosti i umjetnosti (diplomski studiji)

3.3.3. Pripreme za uvođenje državne mature i njeno korištenje u upisnom postupku

U prvoj polovini 2008. na sveučilišnim tijelima, posebno na svim vijećima područja i na Senatu, intenzivno se raspravljalo o pitanjima vezanima uz uvođenje državne mature. Poblize, uz sudjelovanje predstavnika MZOŠ-a i Centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja provedena je javna rasprava o prijedlogu. Upozoreno je na potrebu da se visokoobrazovne institucije, posebno sveučilišta, preko svojih predstavnika uključe u sve faze pripreme i provedbe mature. U skladu s time usuglašena je dopuna članka *Pravilnika o polaganju državne mature* koji definira koje su sve institucije cjelokupnog obrazovnog sustava uključene u uvođenje državne mature i odgovorne za njeno pokretanje i provođenje.

Sveučilišna tijela također su na traženje Centra za vanjsko vrednovanje prihvatila okvirne polazne prijedloge sastavnica o načinu korištenja pojedinih dijelova državne mature, kao i rezultata cjelokupnog srednjoškolskog obrazovanja u kvalifikacijskim postupcima pri upisu u prvu godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih studijskih programa.

Novi *Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* i konačna verzija *Pravilnika o polaganju državne mature* znatnije su revidirali i polazni koncept državne mature, umanjivši njenu ulogu kao instrumenta vrednovanja srednjih škola i stavivši *de facto* u prvi plan njenu ulogu u postupcima ulaza u visokoškolsko obrazovanje. Unatoč prijedlozima iz javne rasprave, sam Pravilnik ne navodi koja je uloga visokoškolskih ustanova u provedbi mature niti razrađuje ulogu mature u kvalifikacijskim postupcima za prijam na studije.

Nakon donošenja tih dokumenata, Senat je nekoliko puta raspravljao o daljnjim koracima uvođenja državne mature i donio odluku da će sastavnice za svaki studijski program utvrditi uvjete upisa, uključujući i uvjete vezane uz državnu maturu. Senat je također imenovao Radnu skupinu⁸ koja na osnovi prikupljenih prijedloga sastavnica treba pripremiti cjelokupni materijal te odredio početak ožujka 2009. kao rok do kojeg će taj materijal biti zgotovljen. Skupina u svom radu surađuje s predstavnicima MZOŠ-a i Centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

3.4. E-učenje

Sveučilište u Zagrebu u godini 2008. nastavilo je sustavnu implementaciju e-učenja utvrđenu *Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu 2007.-2010.* Donošenjem Strategije e-učenja i vrlo jasno utvrđenim aktivnostima koje je potrebno provesti, Sveučilište se suočilo s modernizacijom obrazovanja, zahtjevima tržišta i politikom države okrenute prema društvu znanja.

Ured za e-učenje Sveučilišta u Zagrebu ima sjedište u *Sveučilišnom računskom centru Sveučilišta u Zagrebu*, a njegovo vođenje povjereno je Centru za e-učenje. Centar je u 2008. godini, kao središte za podršku nastavnicima i studentima u primjeni e-učenja i tehnologija e-učenja, puno vremena posvetio širenju informacije o e-učenju prema akademskoj zajednici. Također je počelo povezivanje stručnjaka, nastavnika i studenata zainteresiranih za e-učenje u

⁸ Radna skupina djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Antonije Dulčić, prirodoslovno područje, koordinator Radne skupine, prof. dr. sc. Izvor Grubišić, tehničko područje, doc. dr. sc. Mirjana Hruškar, biotehničko područje, prof. dr. sc. Jasminka Brnjas-Kraljević, biomedicinsko područje, doc. dr. sc. Ana Petravić, društveno-humanističko područje, prof. dr. sc. Miljenko Jurković, društveno-humanističko područje, doc. Aleksandar Battista Ilić, umjetničko područje, te prof. dr. sc. Vedran Mornar i prof. dr. sc. Damir Boras, pridruženi članovi.

aktivnu mrežu za razmjenu znanja i iskustava kojom Centar ujedno distribuira sve informacije vezane uz e-učenje. Pokrenuta su i mjesečna druženja s temom e-učenja te je u godini 2008. organizirano devet takvih druženja koja su okupila više od tristotinjak sudionika. Zanimljive i aktualne teme te vrsni predavači pridonijeli su tome da to mjesečno druženje postane nezaobilazno mjesto i prilika za izmjenu informacija i nove kontakte vezane uz e-učenje. Tako je i godišnjica rada Centra proslavljena radno, uz još jedno popodne o e-učenju na kojemu je gostovao profesor Jeff Haywood, prorektor Sveučilišta u Edinburghu, Velika Britanija.

Centar za e-učenje održava i nadograđuje središnji sveučilišni sustav za e-učenje *Merlin* (<http://merlin.srce.hr>), kojim je svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu omogućeno postavljanje kolegija u virtualno okruženje te stalna pomoć, podrška i edukacija u radu sa sustavom. Kvalitetu i stabilnost sustava za e-učenje prepoznali su nastavnici i drugih visokih učilišta u Hrvatskoj. Potkraj 2008. na sustavu se nalazilo oko 200 kolegija i 4.000 korisnika. Za potrebe korisnika organiziran je *helpdesk* te mogućnost konzultacija, a izrađeni su i priručnici o uporabi sustava za nastavnike i studente. Osim toga počelo je održavanje tečaja *Osnove rada u sustavu Merlin*, koji je do kraja 2008. pohađalo 100 nastavnika, a interes je sve veći.

Ured za e-učenje proveo je u rujnu i listopadu 2008. po drugi put anketu o e-učenju na Sveučilištu u Zagrebu, a rezultati ankete objavit će se početkom 2009. Cilj ankete bio je utvrditi stanje i aktualne planove fakulteta i akademija vezane uz primjenu e-učenja te sagledavanje pomaka koji su ostvareni u protekloj godini u implementaciji e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu.

Preko Ureda kontinuirano se pratila implementacija e-učenja i poticalo provođenje *Strategije e-učenja*. Također, nastojala se održati stalna komunikacija s imenovanim predstavnicima za e-učenje na sastavnicama Sveučilišta.

*Povjerenstvo za e-učenje*⁹ nastavilo je svoj rad, posebice praćenje realizacije aktivnosti utvrđenih Strategijom. Na prijedlog Povjerenstva, u listopadu 2008. Senat je, posebnim pravilnikom, ustanovio *Nagradu za najbolji e-kolegij* koja će se prvi put dodijeliti za akademsku godinu 2008./2009. Ova jedinstvena nagrada u Hrvatskoj važan je iskorak u poticanju primjene informacijskih i komunikacijskih tehnologija radi unaprjeđenja kvalitete sveučilišnoga obrazovanja, a dodjeljuje se u nekoliko kategorija (nagrada za pedagoško/didaktičko oblikovanje e-kolegija, nagrada za multimedijske sadržaje u e-kolegiju, nagrada za uporabu društvenog softvera u e-kolegiju i posebna nagrada ocjenjivačkog suda).

U sklopu Tempus projekta UM_JEP-19105-2004 *Education Quality Improvement by E-Learning Technology – EQIBELT*, koji je u ime Sveučilišta u Zagrebu vrlo uspješno koordinirao Sveučilišni računski centar, u godini 2008. održane su dvije radionice, dva

⁹ Povjerenstvo djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Melita Valentić-Peruzović, Stomatološki fakultet, predsjednica, mr. sc. Zoran Bekić, Sveučilišni računski centar, zamjenik predsjednice, prof. dr. sc. Vlasta Bahovec, Ekonomski fakultet, prof. dr. sc. Ružica Beljo-Lučić, Šumarski fakultet, prof. dr. sc. Damir Boras, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Fakultet organizacije i informatike, prof. dr. sc. Davor Škrlec, Fakultet elektrotehnike i računarstva, doc. dr. sc. Tomica Hrenar, Prirodoslovno-matematički fakultet, doc. dr. sc. Nikola Mrvac, Grafički fakultet, doc. Marina Novak, Muzička akademija, doc. dr. sc. Mirzet Žižak, Medicinski fakultet, doc. dr. sc. Mario Štorga, Fakultet strojarstva i brodogradnje, te prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, koordinatorica, i Sandra Kučina-Softić, dipl.ing., voditeljica Ureda za e-učenje.

predavanja međunarodnih stručnjaka u području e-učenja, objavljen je još jedan projektni bilten te su organizirani studijski posjeti europskim sveučilištima, članovima ovog projekta.

Prema iskustvu uključenih sudionika u rad Centra za e-učenje može se govoriti o povećanom interesu nastavnika za primjenu tehnologija e-učenja. Centar svakodnevno zaprima sve više upita, povećava se broj kolegija i korisnika na sveučilišnom sustavu za e-učenje, a i sve veći broj nastavnika želi pohađati tečaj o sustavu za e-učenje *Merlin*. Danas gotovo svaki nastavnik Sveučilišta u Zagrebu, a i šire, zna da postoji mjesto gdje se može obratiti za sva pitanja o e-učenju te da će ga djelatnici Centra i Ureda saslušati i nastojati mu pomoći ili dati savjet.

Sigurno je da se može i više od ovoga što je učinjeno, ali nedostaje resursa (financijskih i ljudskih) za veću i sveobuhvatniju implementaciju e-učenja kojom će ono neupitno postati sastavni dio sveučilišnoga obrazovanja.

Ured za e-učenje i dalje će kontinuirano pratiti primjenu e-učenja i provođenje Strategije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu. U godini 2009. raspisat će se natječaj za *Nagradu za najbolji e-kolegij*. Osim toga Centar i Ured radit će na tome da se svi kolegiji na Sveučilištu u Zagrebu postave u virtualni prostor te da se u sustav za napredovanje nastavnika ugradi jasno definirani kriterij za unaprjeđenje sveučilišnoga obrazovanja primjenom tehnologije e-učenja odnosno razvojem e-učenja.

Također, završetkom Tempus projekta EQIBELT početkom 2009., trebat će naći odgovore na pitanja održivosti Centra i cijelog sveučilišnoga sustava e-učenja. Nedvojbeno je da se ova aktivnost treba tretirati kao visoki sveučilišni prioritet ako se želi ispuniti zacrtani tempo i ciljevi.

3. 5. Studenti s invaliditetom

Sveučilište u Zagrebu posebnu pažnju pridaje osiguravanju svih potrebnih uvjeta za uspješno studiranje studenata s invaliditetom. Ta nastojanja provode se kroz aktivnosti Ureda za studente s invaliditetom. Nakon osnivanja samoga Ureda te donošenja *Pravilnika o organizaciji i djelovanju Ureda za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu*, sljedeći važan korak bio je osnivanje tijela važnih za djelovanje Ureda. Tako je odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu na sjednici održanoj 15. siječnja 2008. imenovano *Povjerenstvo za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu*¹⁰ čija je uloga utvrđivanje aktivnosti Ureda za studente s invaliditetom, praćenje njihove provedbe te donošenje odluka važnih za funkcioniranje i rad Ureda.

Tijekom izvještajnog razdoblja članovi Povjerenstva sastajali su se na redovitim sjednicama na kojima su donesene mnoge važne odluke, raspravljalo se o mnogim temama, a donesen je i

¹⁰ Povjerenstvo djeluje u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, predsjednica, prof. dr. sc. Neven Budak, Filozofski fakultet, zamjenik predsjednice, prof. dr. sc. Vjekoslav Jerolimov, Stomatološki fakultet, prof. dr. sc. Višnja Bačun-Družina, Prehrambeno-bioteknološki fakultet, doc. dr. sc. Tatjana Bakran-Petricioli, Prirodoslovno-matematički fakultet, doc. dr. sc. Karin Šerman, Arhitektonski fakultet, doc. Jagor Bučan, Akademija likovnih umjetnosti, Ivan Lešković, dipl.ing., pomoćnik ravnatelja za smještaj u Studentskom centru, Danijel Jedriško, student, te prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, koordinatrica, Olga Šarlog-Bavoljak, dipl.iur., akademska tajnica, i Mirjana Zubak, prof., stručna suradnica.

Plan rada Ureda za studente s invaliditetom za 2008. godinu koji je poslužio kao osnova za aktivnosti koje su se provodile u Uredu.

Također, imenovana je *Koordinacija za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu* čiji su članovi predstavnici studenata s invaliditetom svih sastavnica Sveučilišta, a njezina uloga je iznošenje potreba, predlaganje aktivnosti i evaluacija učinjenoga. Osim Koordinacije, na svakoj od sastavnica Sveučilišta imenovani su i *koordinatori za studente s invaliditetom* iz reda nastavnog osoblja koji su poveznica između studenata s invaliditetom te nastavnika i administrativnog osoblja na pojedinoj sastavnici i Ureda za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu, a ujedno su i kontakt-osobe na sastavnici kojoj se studenti mogu obratiti.

Protekla godina bila je prva godina aktivnog djelovanja Povjerenstva i Ureda za studente s invaliditetom tijekom koje su realizirane mnogobrojne aktivnosti te postignuti važni pomaci u osiguravanju jednakih mogućnosti za studente s invaliditetom. Jedna od vrlo važnih aktivnosti bila je osiguravanje individualizirano prilagođenog načina polaganja razredbenih ispita za kandidate s invaliditetom. Naime, prvi je put u službeni tekst natječaja za upise, koji su bili raspisani u godini 2008. (kako za preddiplomske, integrirane i stručne tako i za diplomatske studije), ušao dio teksta kojim se sve sastavnice Sveučilišta u Zagrebu obvezuju osigurati takav način polaganja razredbenih ispita kandidatima s invaliditetom. Izrađen je i *Naputak za individualizirano prilagođeno polaganje razredbenih ispita za kandidate s invaliditetom* koji je upućen svim sastavnicama, a održane su i radionice s Koordinacijom i koordinatorima za studente s invaliditetom.

Ostvareni su i važni koraci radi postizanja sustavnog rješenja problema prijevoza teže pokretnih studenata, skeniranja literature za slijepu i slabovidne studente, osiguravanja osobnih asistenata za studente smještene u studentskom domu i slično.

Postignuta je i značajna međunarodna suradnja. U okviru UNICA-e, Sveučilište u Zagrebu podržalo je *UNICA-ine minimalne standarde za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom* te se kao njezina članica obvezalo poštivati ih. Osim toga, u sklopu Tempus – JEP projekta 41060-2006 *Developing University Counselling and Advisory Services (DUCAS)* realizirano je nekoliko vrlo korisnih studijskih posjeta europskim sveučilištima, partnerima u projektu, te je izrađena trogodišnja strategija razvoja Ureda.

Također je uspostavljena i vrlo važna mreža suradnika u Republici Hrvatskoj koja uključuje mnogobrojne institucije, ustanove i udruge koje se bave različitim segmentima ostvarivanja prava osoba s invaliditetom, a predstavlja važnu potporu djelovanju Ureda za studente s invaliditetom.

Informiranjem javnosti o postojanju Ureda i njegovim aktivnostima putem tiskanog materijala i internetskih stranica, sudjelovanjem na stručnim, znanstvenim i drugim skupovima, provođenjem radionica te predstavljanjem Ureda u medijima rezultiralo je povećanim interesom za usluge koje pruža taj ured. Tako je sve više studenata, ali i ostalih zainteresiranih (roditelja, akademskog i administrativnog osoblja Sveučilišta, udruga) koji se obraćaju osoblju Ureda radi dobivanja informacija, pomoći pri rješavanju konkretnih problema, zastupanja studenata u prijepornim i drugim situacijama.

Razvoj punog potencijala Ureda za studente s invaliditetom i usluga koje se u njemu nude, za čime evidentno postoji potreba, očekuje se u narednim godinama provođenjem spomenute

trogodišnje strategije razvoja, koja podrazumijeva osiguravanje bolje financijske podloge, adekvatnijeg prostora u kojem je Ured smješten, zapošljavanje dodatnog osoblja, provođenje edukacijskih projekata namijenjenih studentima, ali, što je jednako tako važno, i zaposlenima na Sveučilištu i njegovim sastavnicama, uz nastavak dosadašnjeg punog angažmana i proaktivnog djelovanja svih uključenih u rad Ureda, osobito članova Povjerenstva. U skladu s tom strategijom doneseni su *Plan rada Ureda za studente s invaliditetom za 2009.* i *Financijski plan za 2009.*

3. 6. Studentski zbor

Tijekom godine 2008. provedeni su studentski izbori za predstavnike u Studentskom zboru Sveučilišta u Zagrebu, u tri termina¹¹. Za studentske predstavnike na razini sastavnica kandidirala su se ukupno 554 studenta, dok su na razini Sveučilišta bila 54 kandidata. U provedbi izbora, kroz rad izbornih tijela, bilo je angažirano ukupno 480 studenata, profesora te administrativnog osoblja sastavnica i Rektorata Sveučilišta u Zagrebu.

Kako bi se studentski izbori proveli u skladu s propisanim pravilima, na sjednici Senata od 12. veljače 2008. imenovano je Izorno povjerenstvo¹² i Povjerenstvo za prigovore¹³. Izorno povjerenstvo proglasilo je službene rezultate izbora na svojoj 9. sjednici održanoj 15. svibnja 2008., nakon čega je 18. lipnja održana konstituirajuća sjednica Studentskog zbora. Za novoga predsjednika Studentskog zbora imenovan je Dario Škegro, znanstveni novak na Kineziološkom fakultetu, koji je tu funkciju obnašao do 22. rujna 2008., kada je podnio ostavku te je umjesto njega imenovan Ivan Bota, student Fakulteta političkih znanosti.

Nakon konstituiranja novoga sastava Studentskog zbora, jedna od prvih zadaća bila je donošenje Statuta, koji je predstavljen na sjednici Senata održanoj 18. studenoga 2008. Aktivno sudjelovanje studentskih predstavnika u radu svih važnih tijela Sveučilišta u Zagrebu od iznimnog je značenja jer se na taj način studenti koriste svojim pravom sudjelovanja pri donošenju svih važnih odluka, upućivanju na probleme i predlaganju promjena. Takav način rada ujedno smanjuje mogućnost nesporazuma i nezadovoljstava donesenim odlukama. Stoga se pred članove Studentskog zbora, krovne studentske organizacije na Sveučilištu u Zagrebu, postavlja važna i odgovorna zadaća kvalitetnog zastupanja studenata koji su ih demokratskim putem izabrali za svoje predstavnike.

¹¹ 26. i 27. ožujka za sve sastavnice osim Katoličkog bogoslovnog fakulteta; 1. i 2. travnja za Katolički bogoslovni fakultet te 12. i 13. svibnja ponovljeni izbori za Arhitektonski, Medicinski i Tekstilno-tehnološki fakultet.

¹² Izorno povjerenstvo Sveučilišta u Zagrebu djelovalo je u sastavu: prof. dr. sc. Josip Madić, Veterinarski fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Tihomir Vranešević, Ekonomski fakultet, zamjenik predsjednika, prof. dr. sc. Mirko Orlić, Prirodoslovno-matematički fakultet, član, prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić, Šumarski fakultet, zamjenica člana, Martina Laković, Studentski zbor, članica, Josipa Boras, Studentski zbor, zamjenica članice, Marko Pavić, Studentski zbor, član, Vedran Vukoja, Studentski zbor, zamjenik člana, Ante Škegro, Studentski zbor, član, Danijela Vučić, Studentski zbor, zamjenica člana.

¹³ Povjerenstvo za prigovore Sveučilišta u Zagrebu radilo je u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Željko Jerneić, Filozofski fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Nikola Sarapa, Prirodoslovno-matematički fakultet, zamjenik predsjednika, prof. dr. sc. Smiljana Leinert-Novosel, Fakultet političkih znanosti, članica, prof. dr. sc. Dragan Badanjak, Fakultet prometnih znanosti, zamjenik članice, prof. dr. sc. Diana Milčić, Grafički fakultet, članica, prof. dr. sc. Dinko Vuleta, Kineziološki fakultet, zamjenik članice, Hrvoje Domazet, Studentski zbor, član, Katarina Topić, Studentski zbor, zamjenica člana, Marin Piletić, Studentski zbor, član, i Ljubica Stipanović, Studentski zbor, zamjenica člana.

3. 7. Smotra Sveučilišta u Zagrebu

Sveučilište u Zagrebu veliku pozornost pridaje pravodobnom informiranju budućih studenata o mogućnostima koje im se nude, a glavna aktivnost u sklopu tih nastojanja svakako je Smotra Sveučilišta. Ona se organizira svake godine kako bi potencijalni studenti na licu mjesta, ali i putem tiskanog materijala mogli pravodobno dobiti sve potrebne informacije. Dvanaesta po redu Smotra Sveučilišta održana je od 10. do 12. travnja 2008. pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske i Grada Zagreba te uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i mnogih pokrovitelja (sponzora). Za potrebe Smotre tiskano je i podijeljeno 8.500 primjeraka *Vodiča za buduće studente* i 5.000 programa Smotre.

Na Smotri su osim svih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu sudjelovali i HAŠK Mladost, Studentski zbor, Tehničko veleučilište, Društveno veleučilište, Zdravstveno veleučilište, Veleučilište u Karlovcu, Ministarstvo obrane Republike Hrvatske, Akademija *Petar Zrinski*, American College of Management and Technology, BHV Education, Swiss Education Group, Istituto Europeo di Design, Centar Brucoš d.o.o., Centar za strane jezike, ustanova za obrazovanje odraslih SVIJET JEZIKA, Visoka škola za prevoditelje "Marul" u Zagrebu (u osnivanju), Hrvatski ferijalni i hostelski savez, Pučko otvoreno učilište Zagreb, Visoka poslovna škola Zagreb, Visoka škola za financijski menadžment – RriF, StudentNet, Studentski zbor Sveučilišta u Dubrovniku, Udruga studenata s tjelesnim invaliditetom "Korak", Veleučilište Velika Gorica, Veleučilište Vern, Visoka poslovna škola Libertas, Visoka škola AGORA, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagrebačka škola za menadžment, American College, Dublin, ISTITUTO MARANGONI, CESAR RITZ COLLEGES, Study in English & German in Austria, Univerza v Mariboru, Writtle College, Chelmsford, Essex, Visoka škola za informacijske tehnologije, Visoka politehnička škola, Team d.d. i Privredna banka Zagreb.

U okviru programa 12. smotre, osim upoznavanja s programima koje nude pojedine sastavnice, budući studenti imali su priliku prisustvovati predavanjima o ovim temama: *O bolonjskom modelu – Kako studirati?*, *Mobilnost studenata – Kako provesti semestar na stranom sveučilištu?* te *E-indeks*. Program 12. smotre Sveučilišta svojim su izvedbama uljepšali i studenti umjetničkih akademija u kulturno-umjetničkom dijelu programa te članovi studentskih športskih skupina u organizaciji *Udruge nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture* u športskom dijelu programa. Cijeli događaj bio je medijski popraćen i dobro posjećen. Prema procjenama, 12. smotru Sveučilišta posjetilo je oko 20.000 posjetitelja. Posljednji dan održavanja Smotre podijeljena su i priznanja za najbolje predstavljanje u nekoliko kategorija¹⁴.

Smotra Sveučilišta postala je svojevrsna tradicija, dobro prihvaćena od svih njezinih sudionika. Stoga su, u cilju nastavljanja dobre tradicije, na Sveučilištu u Zagrebu već počele pripreme za sljedeću, 13. smotru Sveučilišta, koja će se održati od 2. do 4. travnja 2009.

¹⁴ Priznanja za najbolje predstavljanje dobili su sljedeći sudionici Smotre:

Studij dizajna Arhitektonskog fakulteta – za cjelokupni dojam; Biološki i Geofizički odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta – za najbolju promidžbu; Grafički fakultet – za najoriginalniji izložbeni prostor; Fakultet elektrotehnike i računarstva – prvo mjesto u kategoriji predstavljanja; Fakultet političkih znanosti – drugo mjesto u kategoriji predstavljanja; Rudarsko-geološko-naftnom fakultet – treće mjesto u kategoriji predstavljanja; Agronomski fakultet – za najbolji tiskani promidžbeni materijal; Društveno veleučilište - za cjelokupni dojam u kategoriji ostalih sudionika

4. MOBILNOST STUDENATA I NASTAVNIKA¹⁵

Poticanje mobilnosti studenata,¹⁶ nastavnika i nenastavnoga osoblja strateško je opredjeljenje Sveučilišta u Zagrebu. Među ciljevima internacionalizacije studija do godine 2010. jest i povećanje broja studenata u razmjeni na preddiplomskoj i diplomskoj razini, ukupno na oko 1000, a na poslijediplomskoj razini na oko 300 studenata, kao i povećanje sudjelovanja stranih nastavnika u izvođenju nastave na 2% od ukupnog broja nastavnika na preddiplomskom i diplomskom studiju te na 10% od ukupnog broja na poslijediplomskom studiju.¹⁷ U sklopu ovih nastojanja od posebne je važnosti uključivanje Hrvatske u program ERASMUS.

Trenutačno se studentska mobilnost na Sveučilištu u Zagrebu odvija preko niza programa (bilateralna razmjena, *CEEPUS*, *Erasmus Mundus*...). Mobilnost nastavnika i nenastavnog osoblja temelji se na bilateralnim sporazumima s partnerskim sveučilištima. Ona najčešće uključuje kraće boravke u inozemstvu u okviru dogovorenih kvota za svaku kalendarsku godinu.

4. 1. Plan aktivnosti i mjera za poticanje međunarodne razmjene

U skladu s prihvaćenom *Deklaracijom o poticanju uključivanja u međunarodne programe razmjene (2007.)* i *Planom aktivnosti i mjera za poticanje međunarodne razmjene (2007.)* Sveučilište u Zagrebu nastavilo je s aktivnostima vezanima za aktivno sudjelovanje Sveučilišta u Zagrebu u raznim programima mobilnosti.

Ostvarene su sljedeće aktivnosti:

- Sveučilište je u okviru natječaja *Program bilateralne mobilnosti u ak. god. 2008./2009.*, koji je objavila Agencija za mobilnost i programe EU, sklopilo Erasmusu slične sporazume o mobilnosti s partnerskim sveučilištima i uspješno provelo natječaj na Sveučilištu;
- Senat je odobrio dodatna sredstava za poticanje razmjene studenata u okviru *Programa bilateralne mobilnosti u ak. god. 2008./2009.*;
- povećan je broj studenata u razmjeni putem Ureda za međunarodnu suradnju i broj dolazaka nastavnika na kraće boravke;
- redovito se održavaju sastanci sveučilišnih ECTS-koordinatora na kojima se raspravlja o pitanjima vezanima za mobilnost studenata i provedbu postojećih programa.

Iako je RH stekla status zemlje kandidata još u lipnju 2004. i ispunila pravne i političke pretpostavke za uključivanje u program Erasmus i unatoč traženjima Sveučilišta u Zagrebu i Rektorskog zbora da je potrebno osigurati preduvjete za uključivanje hrvatskih visokoškolskih ustanova u program, tek 18. travnja 2008. Agencija za mobilnost i programe EU službeno najavljuje raspisivanje natječaja za pilot-projekt Erasmus i traži od sveučilišta da procijene broj odlaznih mobilnosti, odnosno dogovaraju se o sklapanju bilateralnih Erasmus sporazuma s partnerskim sveučilištima. Sveučilište je uložilo veliki napor radi uspostave kontakata s više od šezdeset stranih partnera koji su u vrlo kratkom vremenu ponudili oko 170

¹⁵ Podaci o mobilnosti studenata i sveučilišnih nastavnika preuzeti su iz Baze za evidenciju međunarodne suradnje Sveučilišta u Zagrebu, prema podacima koje su unijele sastavnice.

¹⁶ Pojam studentske mobilnosti podrazumijeva ostvarivanje dijela studijskog programa (semestra, akademske godine) na stranom sveučilištu.

¹⁷ Strateški plan internacionalizacije studija Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje 2005.-2010.

mjesta za studentsku razmjenu. Dana 5. svibnja 2008. Sveučilište usmeno i neformalno saznaje da je odgođeno raspisivanje natječaja za taj pilot-projekt sve dok se ne potpiše ugovor između Republike Hrvatske i EU za IPA-sredstva. Dana 13. svibnja 2008. rektor se obraća ministru s molbom da službeno obavijesti Sveučilište o situaciji s tim projektom kako bismo što prije mogli obavijestiti strane partnere prema kojima se Sveučilište, bez ikakve svoje krivnje, našlo u vrlo neugodnom položaju. Dana 19. svibnja MZOŠ zaprima o tome pisanu potvrdu, ali tek 5. lipnja cirkularnim pismom obavještava sve rektore hrvatskih sveučilišta o odgodi pilot-projekta do ak. god. 2009./2010. te o prijedlogu mjera za jačanje mobilnosti po bilateralnoj osnovi. Nakon te obavijesti Sveučilište je moralo obavijestiti sve partnere o toj odgodi, što je nekim partnerskim sveučilištima onemogućilo prihvaćanje naših studenata bez plaćanja školarine. Samo su neka od njih, bilo odlukom državnog resornog ministarstva (Austrija) ili nadležnog sveučilišnog tijela, odobrila prihvaćanje sporazuma u okviru novopredloženog *Programa bilateralne mobilnosti za ak. god. 2008./2009.* što ga je predložio MZOŠ. Taj program financirao se po načelu Erazmusa u ukupnom iznosu za cijelu RH od 1.500.000 kn. Ponovno smo sklapali ugovore s partnerskim sveučilištima i unatoč neprimjerenim rokovima (kraj akademske godine, početak ljetnih praznika, već prošle rokove za dostavu imena studenata koji odlaze na razmjenu u zimskom semestru) uspjeli smo načelno ugovoriti 170 mjesta za razmjenu studenata.

Vodeći računa o ukupnim sredstvima za provedbu ovog programa za cijelu RH, Sveučilište u Zagrebu iskazalo je Agenciji za mobilnost i programe EU svoj interes i zatražilo potporu za 80 studenata (45 za razmjenu s austrijskim sveučilištima, 35 za ostale zemlje EU) te za 15 akademskih i 7 administrativnih razmjena. Ukupno zatraženi iznos bio je 1.093.840 kn.

Odlukom od 8. srpnja 2008. Agencija nas je obavijestila da su s obzirom na sveukupno zatraženi iznos hrvatskih sveučilišta zatražene iznose smanjili, koristeći se istim načelom za sve prijavne ustanove. Pritom se nije vodila briga o veličini sveučilišta, odnosno broju studenata na tim sveučilištima i broju osiguranih mjesta. Na osnovi toga Sveučilištu u Zagrebu određena je financijska potpora u ukupnom iznosu od 541.068 kn. To je bio iznos u okviru kojega smo mogli poslati studente i osoblje na razmjenu u *Programu*.

Kako bi se omogućilo što većem broju studenata da odu u razmjenu, Sveučilište u Zagrebu odlučilo je financirati sve studente koji će biti prihvaćeni, bez obzira na iznos koji je odobrila Agencija i na okvir u kojem se ta razmjena ostvaruje.

U zimskom semestru uspjeli smo, zbog kratkoće vremena, u okviru *Programa* poslati samo pet studenata i jednog administrativnog djelatnika. Za razmjene u ljetnom semestru, za koje smo imali potpisane sporazume, u skladu sa zahtjevima Agencije osigurali smo 155 mjesta. Natječaj smo, na žalost, mogli slijedom događaja objaviti tek tijekom ljeta. Unatoč tome, na taj se natječaj prijavilo ukupno 60 studenata. Nakon provedenog postupka i razgovora s kandidatima, sveučilišni ECTS-koordinatori napravili su listu odobrenih kandidata i listu čekanja te listu odbijenih kandidata. Ukupno je u okviru natječaja u ljetnom semestru dogovorena razmjena za 43 studenta, 3 nastavnika i 2 administrativne osobe.

4. 2. Strani studenti na Sveučilištu u Zagrebu i razmjena studenata u okviru bilateralnih sporazuma

Razmjena studenata provedena je u okviru bilateralnih sveučilišnih ili fakultetskih sporazuma s partnerskim sveučilištima, CEEPUS i TEMPUS programa te prvi put u okviru Erasmusu

sličnih bilateralnih sporazuma sklopljenih prema zahtjevima *Programa bilateralne mobilnosti studenata u ak. god. 2009./2010.*

Dolazni studenti u razmjeni – broj i duljina boravka na razmjeni u ak. god. 2007./2008.

Dolazni studenti 07./08.	Skupni boravci (broj grupa)	Pojedinačni boravci	Ukupan broj studenata
	30	96	464

Dolazni studenti 07./08.	Pojedinačni boravci		Ukupan broj studenata
	Kraće od mjesec dana	Mjesec dana ili dulje	
	12	84	96

Odlazni studenti u razmjeni – broj i duljina boravka na razmjeni u ak. god. 2007./2008.

Odlazni studenti 07./08.	Skupni boravci (broj grupa)	Pojedinačni boravci	Ukupan broj studenata
	36	119	813

Odlazni studenti 07./08.	Pojedinačni boravci		Ukupan broj studenata
	Kraće od mjesec dana	Mjesec dana ili dulje	
	41	78	119

4. 3. Razmjena nastavnika i studijski posjeti sveučilištima

Radi poticanja suradnje, uspostavljanja bilateralnih sporazuma te dogovora o suradnji, delegacije Sveučilišta u Zagrebu posjetile su više stranih sveučilišta.

Podaci o broju odlaznih i dolaznih nastavnika na Sveučilištu u Zagrebu u ak. god. 2007./2008.:

2007./2008.	UKUPNO
Odlazni nastavnici	1122
Dolazni nastavnici	524

Razmjena nastavnika u sklopu aktivnosti Ureda za međunarodnu suradnju ostvarena je s više stranih sveučilišta. Razmjena putem Ureda za međunarodnu suradnju podrazumijeva kraće boravke.

Godina	Odlazni nastavnici	Dolazni nastavnici
2008.	30	33

4. 4. Mobilnost studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja u okviru EU programa

Erasmus Mundus - prozor vanjske suradnje

Od godine 2008. Sveučilište u Zagrebu sudjeluje u programu Europske komisije *Erasmus Mundus - prozor vanjske suradnje (Erasmus Mundus External Cooperation Window)*. Cilj programa jest poticanje suradnje između visokoobrazovnih ustanova iz zemalja članica Europske unije s ostalim zemljama. Sveučilište u Zagrebu prvi put sudjeluje ravnopravno s EU sveučilištima.

Konzorciji EU sveučilišta prijavljuju projekte Europskoj komisiji. Projekti su podijeljeni prema geografskim područjima (LOT-ovima), a Sveučilište u Zagrebu sudjeluje u dva takva projekta:

– u LOT-u 3, projektu mobilnosti između konzorcija EU sveučilišta i partnerskih sveučilišta Jordana, Libanona i Sirije koji koordinira Sveučilište u Lundu. Projekt traje dvije godine. Suradnja je počela dolaskom prvog studenta s American University, Beirut, na studij u trajanju od godine dana na Ekonomskom fakultetu.

- u LOT-u 10, projektu mobilnosti između konzorcija EU sveučilišta sa zemljama jugoistočne Europe **BASILEUS** (*Balkan academic scheme for the internationalization of learning together with EU universities*). Projekt traje tri godine. Na raspolaganju je ukupno 400 stipendija za preddiplomske, diplomske i doktorske studije, poslijedoktorsko usavršavanje te mobilnost nastavnika i administrativnog osoblja. Stipendije pokrivaju troškove života, putovanja i zdravstvenog osiguranja, a u određenim slučajevima i troškove školarina.

U godini 2008. na Sveučilište u Zagrebu došli su studenti iz Bosne i Hercegovine, Makedonije i Crne Gore, a jedna studentica Sveučilišta u Zagrebu otišla je na razmjenu na Sveučilište u Sarajevo.

Mobilnost unutar BASILEUS projekta			
Godina	Dolazni studenti		Odlazni studenti
2008.	Cjelokupni studij	Studenti u razmjeni	Studenti u razmjeni
	5	2	1

4. 5. Djelatnosti AMAC-a

Predsjedništvo¹⁸ Saveza AMAC/AMCA društava Sveučilišta u Zagrebu održalo je nekoliko sastanaka pokušavajući pronaći način poticanja i razvoja alumni aktivnosti na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, ali uz sve uložene napore i upućene pozive na suradnju rješenje nije pronađeno.

¹⁸ Predsjedništvo čine: prof. dr.sc. Greta Pifat-Mrzljak, predsjednica, prof. dr. sc. Branko Kunst, dopredsjednik, prof. dr. sc. Ivica Džeba, dopredsjednik, prof. dr. sc. Štefica Cerjan-Stefanović, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, dr. Kruno Kovačević, PLIVA, prof. dr. sc. Aleksandra Korač, Pravni fakultet, i Josip Milić, dipl. iur.

U ak. god. 2007./2008. počeli su dogovori, a potkraj 2008. i konkretne pripreme Sabora Saveza, koji će se održati 3. srpnja 2009. Na Saboru će se pokušati donijeti konkretni zaključci o daljnjem djelovanju AMAC/AMCA udruga u Domusu. Predstavnici udruga pozvani su da aktivno sudjeluju u radu Sabora. Sabor će biti izborni.

Nadalje, počela je priprema novog izdanja Glasnika AMAC-a, koji bi se trebao objaviti tijekom ljetnog semestra 2009.

Osnovana je Radna skupina za izradu akcijskog plana jačanja suradnje s alumnijima Sveučilišta u Zagrebu¹⁹. Radna skupina izradila je predložak za jedinstvenu bazu podataka o alumnima na sastavnicama i Sveučilištu. U tijeku je razmatranje uklapanja ove baze u širu bazu podataka koja se razvija za potrebe sveučilišnog karijernog centra.

¹⁹ Radnu skupinu čine: prof. dr. sc. Boris Cota, (Ekonomski fakultet, prof. dr. sc. Ivan Džeba, (Građevinski fakultet, mr. sc. Đorđe Gardašević, Pravni fakultet, doc. dr. sc. Leonardo Jelenković, Fakultet elektrotehnike i računarstva.

5. UPRAVLJANJE KVALITETOM

Na strateškoj razini Sveučilišta u Zagrebu razvoj kulture kvalitete institucijska je misija koja se provodi kroz strukture i procese. Koncept kulture kvalitete trebao bi prije svega biti multidimenzionalan i dostupan svim internim i eksternim dionicima. Razvijeni sustav upravljanja kvalitetom podrazumijeva usklađenu mrežu koja uz objedinjene sveučilišne djelatnosti uključuje i djelatnosti na sastavnicama te stalnu suradnju s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje, Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje i Nacionalnim vijećem za znanost radi ostvarivanja kvalitetnog nacionalnog okruženja i sveučilišne mreže kao njegovog integralnog dijela.

5. 1. Odbor za upravljanje kvalitetom

U prikazu uspostave i razvijanja sustava kvalitete Sveučilišta tijekom protekle akademske godine započet ćemo s prikazom rada Odbora za upravljanje kvalitetom²⁰ i Ureda za upravljanje kvalitetom koji su poveznice između Sveučilišta, sastavnica i nadležnih institucija.

Odbor za upravljanje kvalitetom, kao savjetodavno tijelo Senata, u skladu sa Statutom Sveučilišta na svojim je redovitim sjednicama pratio aktivnosti Ureda za upravljanje kvalitetom i usklađivao ih s nadležnim institucijama te uspostavio suradnju s povjerenstvima za upravljanje kvalitetom na sastavnicama. Odbor je također uputio prijedlog Rektorskom zboru o potrebi redefiniranja odredbe o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora i reizbora u zvanje. Osim toga Odbor je izradio plan aktivnosti koji uključuje unaprjeđenje formalno-pravnog i organizacijskog okruženja, razvoj ljudskih potencijala, institucijsku evaluaciju i samoevaluaciju te evaluaciju nastavnih procesa i ishoda nastave i mjera za unaprjeđenje kvalitete.

Nakon pohađanja stručnog seminara u organizaciji Agencije za znanost i visoko obrazovanje, članovi Odbora imenovani su stručnjacima za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete.

Inicijative Odbora te sve ostale aktivnosti vezane uz promicanje kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu provode se preko Ureda za upravljanje kvalitetom. Jedna od najvažnijih aktivnosti jest organizacija i provedba vrednovanja kvalitete nastave na Sveučilištu u Zagrebu koja se odvija treću akademsku godinu zaredom. Cilj ovih vrednovanja jest prikupljanje informacija o pojedinostima organizacije studija i kvalitete nastave radi poboljšanja općih uvjeta studiranja i kvalitete studija na Sveučilištu u Zagrebu. Tako su na temelju rezultata anketa provedenih među studentima i nastavnicima u akademskoj godini 2006./2007. organizirane dvije tribine.

Cilj prve tribine naslovljene *Kako su studenti ocijenili nastavnike?* bio je kroz raspravu potaknuti sve sudionike nastavnih procesa na unaprjeđenje kvalitete na razini Sveučilišta,

²⁰ Odbor za upravljanje kvalitetom čine: prof. dr. sc. Tonči Lazibat, Ekonomski fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Karmela Barišić, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić, Šumarski fakultet, prof. dr. sc. Zoran Kurelić, Fakultet političkih znanosti, prof. dr. sc. Diana Milčić, Grafički fakultet, prof. dr. sc. Bruno Saftić, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, prof. dr. sc. Vera Truković, Akademija likovnih umjetnosti, prof. dr. sc. Neven Vrček, Fakultet organizacije i informatike, Krešimir Bašić, student, Hrvoje Keko, student poslijediplomskog studija, te prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, koordinatorica, i Dunja Hohnjec, prof., stručna suradnica.

sastavnica te svakog nastavnika i kolegija, kao i utvrditi domet i ograničenja studentske ankete kao mogućeg pokazatelja kvalitete nastave.

Na drugoj tribini naslovljenoj *Kako nastavnici ocjenjuju kvalitetu nastave i uvjete rada?* predstavljeni su rezultati online ankete u kojoj su nastavnici procjenjivali uvjete rada i kvalitetu vlastitog rada. Svrha ankete bila je omogućiti nastavnicima da sami procijene zadovoljstvo različitim aspektima svog nastavnog rada te uvjete u kojima se izvodi nastava nakon uvođenja Bolonjskog procesa.

Tijekom godine 2008. provedene su tri ankete među studentima:

- Studentska anketa za zimski semestar akademske godine 2007./2008. provodila se od 7. do 25. siječnja 2008. za sve kolegije prve, druge i treće godine studija. Ispunjeno je ukupno 106.114 anketnih upitnika kojima je vrednovan rad 2.834 nastavnika.
- Studentska anketa za ljetni semestar akademske godine 2007./2008. provodila se od 26. svibnja do 6. lipnja 2008. za kolegije drugog, četvrtog i šestog semestra, dijelom putem klasičnih anketnih upitnika, a dijelom online, putem *Informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU)*. Ispunjena su ukupno 67.103 klasična te 6.503 online anketna upitnika kojima je vrednovan rad 2.984 nastavnika.
- Studentska anketa za studente završne godine trogodišnjih preddiplomskih studija o namjerama nastavka školovanja na diplomskoj razini provodila se od 7. do 11. siječnja 2008., a ispunilo ju je ukupno 3.055 studenata s 21 sastavnice Sveučilišta.

Sljedeće anketne cikluse nastojat ćemo u cijelosti provesti online putem, uz pomoć *Informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU)*, kako bi se sastavnicama olakšao postupak provedbe vrednovanja i povrat dobivenih rezultata.

Sve aktivnosti na razvoju sustava za unutarnje vrednovanje kvalitete nastave Ured za upravljanje kvalitetom provodi u suradnji s Centrom za psihodijagnostičke instrumente Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Radi bolje suradnje i informiranosti svih članova Sveučilišta u nastavi i općenito u području upravljanja kvalitetom, Ured je u srpnju 2008. tiskao prvi broj glasnika *UniQinfo*. Na taj način nastoji se otvoriti prostor za široku raspravu o postupcima za unaprjeđenje kvalitete nastavnog i znanstvenog rada na Sveučilištu, prikazati rezultate provedenih vrednovanja te promicati primjere izvrsnosti i dobre prakse.

Treba također spomenuti kako je, na inicijativu Odbora za upravljanje kvalitetom, Ured organizirao radionicu za članove Vijeća biomedicinskog područja s temom *Specifičnosti upravljanja kvalitetom u medicini i zdravstvu* radi promicanja upravljanja kvalitetom u svim područjima stručnog i znanstvenog djelovanja.

Zaključimo ovaj prikaz s napomenom kako će stalno promicanje kvalitete, dovoljno dobra i široka informiranost akademske zajednice, jača povezanost Sveučilišta i sastavnica te ispravno interpretirani prikupljeni indikatori kvalitete pridonijeti poboljšanju sustava upravljanja kvalitetom na Sveučilištu u Zagrebu.

5. 2. Etički savjet

Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu, donesen na sjednici Senata održanoj 15. svibnja 2007., omogućio je imenovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu. Etički savjet²¹ imenovan je

²¹ Etički savjet imenovan je u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Vlasta Bradamante, Medicinski fakultet, predsjednica, prof. dr. sc. Jadranka Keros, Stomatološki fakultet, zamjenica, prof. dr. sc. Zlatan Bajraktarević,

Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu na sjednici održanoj 15. siječnja 2008. sa zadaćom provedbe odredbi reguliranih Etičkim kodeksom i rješavanja etičkih pitanja na Sveučilištu u Zagrebu. Konstituirajuća sjednica održana je 31. siječnja 2008., a nakon nje, tijekom godine 2008. i 2009. do dana pisanja ovoga izvješća, održano je još šest redovitih sjednica i dvije izvanredne.

U sklopu sprječavanja i ranog otkrivanja korupcije na Sveučilištu, Etički savjet zajedno je s drugim tijelima radio na sustavnom promicanju Etičkog kodeksa Sveučilišta. Tako su u 2008. osnovana etička povjerenstva na 22 sastavnice. U sklopu projekta „Etika u visokom obrazovanju“, koji se provodi na Sveučilištu još od 2005., provedena je anketa na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu kojom se analizira etičko okruženje na Sveučilištu u Zagrebu. Anketa je pokazala kako mali broj studenata ima vlastito iskustvo vezano uz neetičnost i korupciju, ali i da studenti otvoreno i u znatnom broju priznaju prepisivanje na ispitima ili kršenje autorskih prava u obliku korištenja piratskih kompjutorskih programa.

Članovi Etičkog savjeta na svojim su redovitim i izvanrednim sjednicama rješavali i prispjele zahtjeve radi prosudbe spornih pitanja na Sveučilištu u Zagrebu, pri čemu su se u svome radu vodili načelima i pravilima propisanim Etičkim kodeksom. Jedna od aktivnosti Etičkog savjeta bila je i prikupljanje podataka o etičkim povjerenstvima sastavnica Sveučilišta u Zagrebu radi uspostavljanja koordinirane mreže etičkih povjerenstava sastavnica i Etičkog savjeta na razini Sveučilišta. Konačno, od posebne je važnosti bilo djelovanje Etičkog savjeta u sklopu akcije *Indeks*, o kojoj će biti riječi u sljedećem poglavlju.

5. 3. Akcija *Indeks*

U rujnu 2009. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i Hrvatska policija poduzeli su akciju *Indeks* nakon što su u prethodnim radnjama prikupljali dokaze o kriminalnim radnjama na nekoliko fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ovo poglavlje sadrži kratak prikaz kronologije akcije, prikaz mjera i aktivnosti koje su u vezi s tom akcijom poduzela sveučilišna tijela, kao i prikaz drugih sustavnih mjera i odluka kao dijela već ranije započetog procesa kojemu je cilj prevencija pojava korupcije na Sveučilištu u okviru razvoja sustava osiguravanja i upravljanja kvalitetom.

5. 3. 1. *Tijek akcije*

Dana 17. rujna 2008. u popodnevnim satima gospodin Mladen Bajić, glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, telefonski je zamolio prorektora Ivana Šimonovića da ugovori radni sastanak s rektorom za 18. rujna ujutro, napominjući kako se radi o autonomiji

Prirodoslovno-matematički fakultet, član, prof. dr. sc. Mirko Primc, Prirodoslovno-matematički fakultet, zamjenik člana, prof. dr. sc. Vesnica Garašić, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, članica, prof. dr. sc. Goran Durn, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, zamjenik članice, prof. dr. sc. Tonči Matulić, Katolički bogoslovni fakultet, član, dr. sc. Nenad Malović, Katolički bogoslovni fakultet, zamjenik člana, prof. dr. sc. Žarko Puhovski, Filozofski fakultet, član, dr. sc. Vjeran Zuppa, Akademija dramske umjetnosti, zamjenik člana, prof. dr. sc. Josip Talanga, Hrvatski studiji, član, prof. dr. sc. Vlatka Domović, Učiteljski fakultet, zamjenica člana, prof. dr. sc. Alan Uzelac, Pravni fakultet, član, prof. dr. sc. Marko Petrak, Pravni fakultet, zamjenik člana, Lana Vanić, dipl. iur., Metalurški fakultet, članica, Darko Bošnjak, dipl. iur., Medicinski fakultet, zamjenik članice, Elvira Natour, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, studentica, članica, Martina Laković, Katolički-bogoslovni fakultet, studentica, zamjenica članice, te prof. dr. sc. Ljiljana Pinter, prorektorica za studije i upravljanje kvalitetom, koordinatorica, i Lucija Barjašić, prof., stručna suradnica.

Sveučilišta, bez navođenja pobližih razloga i teme sastanka. S obzirom na to da je rektor, kao jedan od organizatora obilježavanja dvadesete obljetnice Magna Charta Universitatum u Bologni, bio službeno odsutan, a prorektor Šimonović spremio se na službeni put, nakon konzultacija s dijelom Rektorskog kolegija u užem sastavu zaključeno je da će sastanak s g. Bajićem organizirati prorektor Tonko Ćurko. U konzultacijama su također izmijenjene uobičajene informacije i upute kojima rektor prenosi na prorektore određena poslovna ovlaštenja. U telefonskom razgovoru između g. Bajića i prorektora Tonka Ćurka, koji je koji je nakon toga uslijedio, dogovoren je radni sastanak za idući dan, 18. rujna u 8.00 sati u Rektoratu Sveučilišta. Tema sastanka nije se spominjala.

Dana 18. rujna 2008. u zakazano vrijeme u Rektorat Sveučilišta došli su g. Mladen Bajić i g. Marijan Benko, glavni ravnatelj Hrvatske policije. U uredu rektora primio ih je prorektor Tonko Ćurko. Na početku sastanka g. Bajić izvijestio je prorektora o tome da postoje mnogi ozbiljni dokazi prikupljeni nakon višemjesečne opsežne akcije praćenja u kojoj je sudjelovalo Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) RH i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK). Istaknuo je kako prikupljeni dokazni materijal upućuje na čvrste indicije postojanja korupcijske mreže na Sveučilištu vezane uz niz kriminalnih radnji koje se odnose na pogodovanje pri upisima, prodaju ispita, nelegalno izdavanja uvjerenja i potvrda i sl., i to na Fakultetu prometnih znanosti, Ekonomskom fakultetu u širem opsegu te na Fakultetu strojarstva i brodogradnje i Građevinskom fakultetu u ograničenoj mjeri.

Državni odvjetnik i ravnatelj policije nakon toga su izvijestili prorektora da su MUP i USKOK pripremili širu akciju kojom se kreće u javno djelovanje i da se s tim u vezi traži suglasnost Sveučilišta, odnosno navedenih sastavnica, za provođenje akcije u koju bi trebalo krenuti što prije, odnosno odmah.

Na traženje prorektora da se поближе opiše formalno-pravno okruženje akcije kao i način njene provedbe, g. Bajić je napomenuo:

- da se radi o akciji za koju su obavljene vrlo opsežne istražne i formalno-pravne pripreme, da postoje valjani pismeni nalozi za pregled i obavijesne razgovore i definirani opsezi djelovanja;
- da će u slučaju davanja suglasnosti u zgradama fakulteta djelovati osobe u civilnoj odjeći i opremi u skladu s nalogima koje posjeduju te pripremljeni na moguće implikacije u slučaju narušavanja ljudskih prava i autonomije Sveučilišta;
- da je za akciju spreman veći broj profesionalnih osoba koje su u ranu zoru, prema sjećanju prorektora u 5.00 sati, imale zborni sastanak u Policijskoj školi u Markuševcu;
- da su profesionalne ekipe raspoređene na terenu i da čekaju dopuštenje za djelovanje;
- da, na žalost, nije sačuvana tajnost akcije te da je upravo u tijeku međusobno obavještanje potencijalnih okrivljenika i uništavanje dokaznog materijala.

Uzimajući u obzir zakonske i statutarne odredbe koje utvrđuju način djelovanja policijskih snaga u sveučilišnim prostorima u skladu s prethodno obavljenim konzultacijama s rektorom i prorektorom Šimonovićem, prorektor Ćurko zatim je stupio u kontakt sa svim dekanima spomenutih fakulteta kako bi ih upoznao s dobivenim informacijama i najavio im da će se uz predočavanje sudskih naloga od njih zatražiti suglasnost za provođenje akcije.

Prorektor je tijekom sastanka stupio u telefonski kontakt kako slijedi:

- Putem službe dekanata Fakulteta prometnih znanosti zatražena je veza s dekanom prof. Zvonkom Kavranom, koji nije bio u Zagrebu i nije bio dostupan mobilnom telefonijom. Nakon toga uspostavljen je telefonski kontakt s prodekanom prof. Draganom Badanjkom, koji je bio na službenom putu u Sarajevu i koji se, nakon što ga je prorektor upoznao sa situacijom, suglasio s akcijom i o tome obavijestio nadležne službe Fakulteta.
- Putem službe dekanata Ekonomskog fakulteta uspostavljena je telefonska veza s dekanom prof. Darkom Tipurićem, koji se nakon upoznavanja sa situacijom suglasio s akcijom.
- Neposrednim pozivanjem uspostavljen je kontakt s prof. Damirom Markučićem, prodekanom Fakulteta strojarstva i brodogradnje, s obzirom na to da je dekan prof. Izvor Grubišić bio službeno na znanstvenom skupu u inozemstvu. Nakon upoznavanja sa situacijom, prodekan Markučić suglasio se s akcijom.
- Neposrednim pozivanjem uspostavljen je kontakt s prof. Mladenom Radujkovićem, dekanom Građevinskog fakulteta. Nakon upoznavanja sa situacijom dekan se suglasio s akcijom.

U dodatnom razgovoru naglašeno je kako je u djelovanjima koja su usmjerena prema razotkrivanju kriminalnih aktivnosti pojedinaca, članova sveučilišne zajednice, potrebno koliko god je to moguće osigurati i zaštititi autonomiju Sveučilišta. Također je istaknuto kako se u samoj akciji mora na najveći mogući način zaštititi privatnost i integritet osoba koje su predmetom radnji prikupljanja dokaza i istražnih radnji.

Nakon provedenih obavještanja i konzultacija, koje su trajale približno do 8.30 sati, g. Bajić i g. Benko izdali su naredbu o početku akcije na četiri navedena fakulteta, dok je prorektor Ćurko telefonski izvijestio rektora o tijeku akcije.

Policijska akcija, koja je uslijedila, bila je koncentrirana na Fakultet prometnih znanosti i Ekonomski fakultet. Rezultirala je istražnim zahtjevom protiv 69 osumnjičenika podnesenim 21. rujna 2009. Uz Fakultet prometnih znanosti bilo je vezano 47 osumnjičenika, od toga su 24 pripadnika akademske zajednice (10 profesora i asistenata, 1 zaposlenica studentske referade, 13 studenata), dok su 22 osumnjičenika bila vezana uz Ekonomski fakultet, od toga 18 pripadnika akademske zajednice (8 profesora i asistenata, 1 vanjski suradnik, 1 zaposlenica studentske referade, 8 studenata).

Nakon nekoliko presuda protiv studenata donesenih u istrazi i proširenja istražnih zahtjeva, DORH je podignuo sljedeće tri optužnice:

- dana 2. prosinca 2008. protiv 16 osoba (od toga 2 zaposlenika i 5 studenata Fakulteta prometnih znanosti) zbog počinjenja više kaznenih djela davanja mita, protuzakonitog posredovanja i poticanja na protuzakonito posredovanje;
- dana 31. prosinca 2008. protiv 23 osobe (od toga 10 zaposlenika, 2 vanjska suradnika i 4 studenta Ekonomskog fakulteta) zbog počinjenja više kaznenih djela udruživanja za počinjenje kaznenih djela, davanja i primanja mita, protuzakonitog posredovanja i poticanja na protuzakonito posredovanje, zlouporabe položaja i ovlasti te poticanja na ovjerovljivanje neistinitog sadržaja;
- dana 31. prosinca 2008. protiv 33 osobe (od toga 9 zaposlenika i 6 studenata Fakulteta prometnih znanosti) zbog počinjenja više kaznenih djela udruživanja za počinjenje

kaznenih djela, davanja i primanja mita, protuzakonitog posredovanja i zlouporabe položaja i ovlasti te poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti.

Ukupno je optužnicama obuhvaćeno 20 zaposlenika i 15 studenata Sveučilišta u Zagrebu. Do dana pisanja ovog izvješća optužnice nisu postale pravosnažne.

Za vrijeme istražnog postupka rektor i njegovi suradnici imali su nekoliko radnih sastanaka s državnim odvjetnikom g. Bajićem i njegovim suradnicima, tijekom kojih su bili informirani o samom postupku i drugim relevantnim pitanjima.

5.3.2. Djelovanje i odluke sveučilišnih čelnika i tijela

5.3. 2.1. Djelovanje rektora

Popodne 18. rujna rektor se vratio u Zagreb i izravno se uključio u sve aktivnosti vezane uz tu akciju. Sutradan se rektor ponovno vratio u Bolognu kako bi obavio svoje zadaće vezane uz konferenciju koja je bila u tijeku. Dana 20. rujna sjednici Vijeća Magna Charta Observatory, čiji je član, rektor je izvijestio o samoj akciji ostale članove Vijeća. Izvadak iz zapisnika s te sjednice glasi:

1st meeting of the Council, 20 September 2008, Observatory Headquarters, Palazzo Paleotti, Via Zamboni 25, Bologna

Council: Prof. Michael Daxner, *President*, Prof. Aleksa Bjeliš, Prof. Pier Ugo Calzolari, Prof. Üstün Ergüder, Mr. Koen Geven, Prof. Roberto Grandi, Prof. Georges Haddad, Prof. Hélène Lamicq, Prof. Andrei Marga, Prof. André Oosterlinck, Mr Robert Quinn, Mrs Martina Vukasović

Secretariat: Mr Bastian Baumann, *Minutes*, Mrs. Carla Pazzaglia

Apologies: Prof. Christina Ullenius, Prof. Fabio Roversi-Monaco, *Honorary President*

Guest: Andris Barblan

ad 4a. Situation at Zagreb University

The President asked Aleksa Bjeliš to report on the latest incidents at his university. Aleksa Bjeliš informed the Council members of the current situation at Zagreb University. More than 100 people have been arrested for further investigation of corrupt behaviour in some of the faculties. 20 Professors have been arrested, the others being students and administrative personnel. The issue is the high in the media and Aleksa Bjeliš is due to have a meeting with the General Prosecutor the following week. He pointed out that he would like to use this opportunity to try to get rid of academic malpractice to be found in other faculties. Members of the Council expressed their strong confidence in the actions of Aleksa Bjeliš and offered any help that he would require. It was also pointed out that the Observatory could try to take this case as a concrete example of corruption and how to tackle it, as often it is much more difficult to get all the information necessary. The President indicated that the Observatory would send a representative should the University of Zagreb wish so.

Rektor je o akciji *Indeks* izvijestio i druge međunarodne institucije, posebno Europsku sveučilišnu asocijaciju te Upravno povjerenstvo Savjeta Europe za visoku naobrazbu. U svim takvim prilikama pružena je podrška nastojanjima Sveučilišta da ukloni uočene i druge pojave korupcije i ponuđena je pomoć navedenih tijela.

Gospodin Stjepan Mesić, predsjednik Republike Hrvatske, odazvao se pozivu rektora i posjetio Sveučilište 1. listopada 2008. Tom je prilikom predsjednik Mesić izrazio potporu

nastojanjima Sveučilišta u Zagrebu da se s pojavama korupcije obračuna brzo i učinkovito, napomenuvši kako svatko tko krši zakon mora biti sankcioniran, ali i kako za to postoji mjera i okvir.

Rektor je također u mnogobrojnim medijskim istupima iznio gledišta Sveučilišta i njegovih tijela o svim aspektima akcije.

5.3.2.2. Djelovanje Etičkog savjeta

Dana 23. rujna 2008. Etički savjet održao je izvanrednu sjednicu u čijem su radu sudjelovali i rektor i prorektorica Pinter. U zaključcima s te sjednice istaknuto je kako je potrebno što prije završiti proces osnivanja etičkih povjerenstava na sastavnicama Sveučilišta, započet prije godinu dana, te poboljšati, olakšati i proširiti komunikaciju između sveučilišnih tijela i svih koji žele upozoriti na neetično ponašanje na pojedinim sastavnicama Sveučilišta te preispitati značenje ustavnih i zakonskih normi o autonomiji sveučilišta i nepovredivosti sveučilišnih prostora. Savjet je svoje zaključke uputio Senatu, koji ih je uključio u dokument usvojen na izvanrednoj sjednici održanoj 24. rujna 2008.

5.3.2.3. Djelovanje Senata i Rektorskog kolegija u širem sastavu

Senat je izvanrednu sjednicu posvećenu akciji *Indeks* održao 24. rujna 2008. Na njoj je, nakon izvješća rektora, prorektora i predstavnika sastavnica i nakon opsežne rasprave, rektor svoj mandat stavio na raspolaganje i vezao ga uz usvajanje dokumenta *Stavovi Sveučilišta u Zagrebu u povodu operacije „Indeks“ i prijedlozi za suzbijanje pojava korupcije*. Senat je dokument jednoglasno prihvatio. Zbog njegove važnosti za kasnije aktivnosti na Sveučilištu ovdje ga prenosimo u cijelosti.

Stavovi Sveučilišta u Zagrebu u povodu operacije „Indeks“ i prijedlozi za suzbijanje pojava korupcije

- *Na nekim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu otkrivene su pojave korupcije. Pojave korupcije već su često otkrivane i u drugim segmentima društva poput gospodarstva, pravosuđa i zdravstva. Zbog svoje posebne moralne i intelektualne uloge u hrvatskom društvu Sveučilište se mora energično obračunati s pojavama korupcije u vlastitim redovima te pridonijeti tomu da se zlo korupcije iskorijeni iz hrvatskoga društva. Iskorjenjivanje korupcije presudno je ne samo za ulazak u E, već i za jačanje vladavine prava te budućnost hrvatskoga društva općenito.*
- *Borba protiv korupcije ne smije se svesti na kampanju i medijsku predstavu, već treba biti ozbiljna, sustavna i beskompromisna. Sveučilište stoga prosvjeduje i osuđuje kršenja ljudskih prava i ponižavanje osumnjičenika, neodgovorno bacanje sumnje na Sveučilište kao cjelinu, stvaranje atmosfere u kojoj je sveučilišni posao moralno problematičan, a potencijalno i kriminalna djelatnost. Krivnja pripada pojedincu i ne može biti kolektivna krivnja. Krivnja se ne temelji na sumnjama i pričama, već na dokazima, a sve dok dokaza ili presuda nema, ne smije se širiti ozračje općega sumnjičenja za moralno posrnuće i profesionalnu nekompetenciju.*
- *Na Sveučilištu će se osnovati ekspertna skupina koja će iz stručne, pravne i etičke perspektive razmotriti provedbu akcije „Indeks“. Takva će skupina osobito obratiti pozornost na sljedeća pitanja: je li akcija bila proporcionalna potrebama, je li šteta*

nanesena pojedincima, sastavnicama i Sveučilištu mogla biti manja, te kako u budućim slučajevima treba postupati.

- Ni glede korupcije na Sveučilištu, kao ni glede korupcije u hrvatskom društvu općenito, ne trebaju nam hajke i žrtvena janjad, već pravna država, neselektivne i iscrpne istrage uz potpunu zaštitu dostojanstva i ljudskih prava optuženika te kažnjavanje svih odgovornih. Korupciju treba iskorijeniti na svim područjima i svim razinama. Uz to valja znati da je korupcija opasnija kad se događa na višoj razini, a njezino iskorjenjivanje važnije.
- Sveučilište će poduzeti sve potrebno da se korupcija iskorijeni svugdje gdje se na Sveučilištu pojavila, te da se ubuduće ne pojavi. Isto tako Sveučilište je spremno dati svoj puni doprinos i borbi protiv korupcije u čitavom hrvatskom društvu. U tu svrhu Sveučilište navodi mjere koje je i do sada provodilo, a koje će intenzivirati, te mjere koje će započeti provoditi:

A. Reagiranje na uočene pojave korupcije na pojedinim sastavnicama

B. Sprječavanje i rano otkrivanje pojava korupcije na Sveučilištu

C. Doprinos Sveučilišta borbi protiv korupcije u čitavom hrvatskom društvu.

Provođenje mjera započinje odmah, a te će se mjere tijekom provedbe i detaljnije razrađivati.

A. Reagiranje na uočene pojave korupcije na pojedinim sastavnicama

- Nastaviti surađivati s nadležnim organima u provođenju istrage, vodeći pritom računa o autonomiji i dignitetu Sveučilišta.
- Nastavu, održavanje ispita te obavljanje administrativnih poslova organizirati tako da u njima ne sudjeluju pojedinci protiv kojih je pokrenuta istraga.
- Pomoći da se nastava i ispiti održavaju redovito na svim fakultetima te da studenti budu što manje pogođeni. U tu će se svrhu, ako to bude potrebno, angažirati i nastavnici s drugih sastavnica Sveučilišta.
- Provesti i vlastitu istragu eventualnih dodatnih pojava korupcije, nastojeći da se one, ako postoje, razotkriju i sankcioniraju, ali izbjegavajući svaki „lov na vještice“ i šikaniranje. U operacionalizaciji istraga, provjera i analiza angažirat će se i djelatnici s drugih sastavnica Sveučilišta. Poblize, u provjerama dokumentacije vezane uz upise, ispite, završne studentske dokumente i slično angažirat će se pojedinci iz odgovarajućih stručnih službi s drugih sastavnica. Za analize stanja na pojedinim sastavnicama Senat će, na prijedlog rektor i uz pomoć Etičkoga savjeta i Rektorskoga kolegija u širem sastavu, imenovati povjerenstva u kojima će većina članova biti s drugih sastavnica.
- U okviru svojih ovlasti primjereno kazniti odgovorne u skladu s odgovarajućim pravnim pravilima te svojim ovlastima.
- Čelnici sastavnica obvezuju se promptno dati rektoru na uvid sve odluke koje će donositi vezano uz navedene točke, kako bi rektor bio u mogućnosti realizirati ovlasti po čl. 13.1.9. i čl. 39. Statuta Sveučilišta.

B. Sprječavanje i rano otkrivanje pojava korupcije na Sveučilištu

- Sustavno provoditi mjere sprječavanja i ranoga otkrivanja korupcije, primjerice:
 - među studentima i nastavnicima nastaviti sustavno promicati Etički kodeks Sveučilišta
 - što prije završiti proces osnivanja etičkih povjerenstava na sastavnicama započet prije godinu dana
 - ubrzati provedbu Bolonjskoga procesa u onim segmentima koji uključuju:

- provjere znanja tijekom cjelokupnoga izvođenja predmeta koje smanjuju ulogu završnoga ispita
- poticanje provjera znanja na studiju u obliku pismenih ispita pod šifrom
- obvezno sudjelovanje u nastavi i rad u manjim grupama koji osigurava transparentnost postignuća svakoga studenta
- uvrštavanje pitanja o spoznajama o korupciji u anonimno ispitivanje studenata o kvaliteti nastave, onemogućiti zlouporabe na razredbenim ispitima i prigodom upisa (ondje gdje to još nije učinjeno) koncipiranjem provjere znanja, anonimnošću testova, uporabom suvremene tehnologije u ispravljaju te javnim uvidom u cjelokupni postupak
 - uvesti sustav kojim će se uz zajamčenu diskreciju studentima omogućiti izravno upozoravanje i prijavljivanje Etičkom savjetu i rektoru pojava i radnji koje su u skladu s Etičkim kodeksom Sveučilišta neetične ili za koje postoje indicije disciplinskih i krivičnih prekršaja.
 - Otklanjati potencijalna žarišta ponajprije akcijom na razini fakulteta, odnosno Sveučilišta, a ako se to pokaže neuspješnim, zatražiti pomoć nadležnih državnih organa.

C. Doprinos Sveučilišta borbi protiv korupcije u čitavom hrvatskom društvu

- Otkrivanje korupcije ,sigurno, nakratko negativno utječe na ugled Sveučilišta u Zagrebu. Međutim dosljedno uklanjanje svih oblika korupcije omogućuje da upravo ono bude bitni čimbenik u borbi protiv korupcije, opasno rasprostranjene u čitavom hrvatskom društvu.
- Pojave, ali i kronična žarišta korupcije u društvu, treba sustavno uočavati te radikalno i neselektivno otklanjati. Baš kao i drugdje u svijetu, korupcija u prvom redu proizlazi iz nezadovoljavajućega moralnoga stanja u društvu te nedostatka kontrole i zlouporabe vlasti i ovlasti. Sveučilište je spremno dati puni doprinos toj teškoj borbi time što će, koristeći se svojim intelektualnim i moralnim potencijalom, sustavno upozoravati na pojave i žarišta korupcije u čitavom društvu, a posebice na osjetljivom području vezanom uz obnašanje državne i lokalne vlasti te provođenje javnih ovlasti.

Ovaj dokument bio je temelj nizu kasnijih odluka Senata i drugih sveučilišnih tijela i tijela na sastavnicama. Na osnovi njega odgovarajuća tijela sastavnica donijela su odluke o ograničenim radnim obvezama osoba koje su obuhvaćene istražnim postupcima.

Nadalje, na osnovi odluke Senata, Etički savjet i rektor predložili su Rektorskom kolegiju u širem sastavu imenovanje *ekspertne skupine za ocjenu provedbe akcije Indeks*²² čiji bi zadatak bio iz stručne, pravne i etičke perspektive razmotriti provedbu same akcije te utvrditi je li akcija bila proporcionalna potrebama, je li šteta nanesena pojedincima, sastavnicama i Sveučilištu mogla biti manja te kako postupati u budućim slučajevima. Ekspertna skupina, imenovana na sjednici Kolegija 28. rujna i konstituirana na svojoj prvoj sjednici 3. listopada, ima ovlast i zadaću uvida u svu relevantnu dokumentaciju, sveučilišnu i onu DORH-a. Njena je zadaća također prikupljanje i analiza izjava, svjedočenja te medijskog obilježavanja akcije. Svojim izvješćem Ekspertna skupina treba, između ostalog, odgovoriti na tri pitanja:

- Je li i koliko je akcijom *Indeks* narušena autonomija Sveučilišta?
- Je li operativno djelovanje policije bilo primjereno karakteru i svrsi akcije?

²² Ekspertna skupina djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Smiljana Leinert Novosel, Fakultet političkih znanosti, koordinatorica, prof. dr. sc. Ivo Josipović, Pravni fakultet, prof. dr. sc. Alan Uzelac, Pravni fakultet, i Elvira Natour, studentica, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.

- Je li u medijskom praćenju akcije došlo do narušavanja normi novinarske profesije i etike?

Važno je napomenuti kako zadatak Ekspertne skupine nije relativizirati pojave korupcije, umanjiti njihovo značenje niti svratiti pozornost javnosti s pojava korupcije na Sveučilištu, već omogućiti da se, štiteći zakonska i ustavna prava Sveučilišta i njegovih djelatnika, zajednički sustavno radi na unaprjeđenju etičkih standarda kojima se sprječava korupcija. Ekspertna skupina o svojim će nalazima i mišljenjima redovito obavještavati sveučilišna tijela i širu javnost.

Na osnovi odluke Senata od 24. rujna, rektor je predložio, a Senat na sjednici održanoj 18. studenoga prihvatio imenovanje peteročlanog Povjerenstva za analizu stanja na Fakultetu prometnih znanosti (u kojem su četiri člana profesori s drugih sveučilišnih sastavnica). Zadaća ovog povjerenstva jest analizirati istraživačku, nastavnu i obrazovnu djelatnost Fakulteta prometnih znanosti te predložiti mjere i postupke za uklanjanje mogućih neprihvatljivih i negativnih pojava, kao i za poboljšanje nezadovoljavajućih pokazatelja. Povjerenstvo će svoje izvješće dostaviti u prvom tromjesečju 2009.

5.3.3. Mjere usmjerene na prevenciju pojava korupcije

Na sjednici Senata održanoj 14. listopada rektor je najavio, i dobio podršku Senata, inicijativu za uvođenje deklaracije o dodatnim djelatnostima u kojoj bi svaki djelatnik deklarirao (i svojim potpisom jamčio potpunost i točnost navoda) sve aktivnosti koje obavlja izvan redovitih radnih obaveza na mjestu na kojem je zaposlen (vanjska nastava, istraživački i stručni rad, sudjelovanje u nadzornim odborima, upravnim vijećima, vlastite privatne tvrtke i privatne tvrtke članova obitelji itd.). Jedna od svrha ove mjere jest implementacija čl. 91. Statuta Sveučilišta. U tijeku je razrada ove inicijative. Poblize, radna skupina koju koordinira prorektorica Ksenija Turković priprema prijedlog odluke kojom bi se ta inicijativa realizirala početkom akademske godine 2009./2010.

Na istoj sjednici rektor je predložio, a Senat prihvatio, da u postupcima zapošljavanja i izbora novih zaposlenika, kao i u postupcima reizbora kod kojih sudjeluje osoba koja je u rodbinskoj ili obiteljskoj vezi s jednim ili više zaposlenika sastavnice na kojoj se postupak provodi, povjerenstvo odgovorno za postupak u svom sastavu ima više od polovice članova koji nisu zaposlenici iste sastavnice te da ga imenuje relevantno tijelo na sveučilišnoj razini (odgovarajuće vijeće područja ili rektorski kolegij u širem sastavu). Pravnu razradu ove inicijative, koja je u tijeku, koordinira prorektorica Ksenija Turković.

U tijeku su i pripreme za uvođenje sustava kojim će se uz zajamčenu diskreciju članovima Sveučilišta, posebno studentima, omogućiti izravno upozoravanje i prijavljivanje Etičkom savjetu i rektoru pojava i radnji koje su u skladu s Etičkim kodeksom Sveučilišta neetične ili za koje postoje indicije disciplinskih i krivičnih prekršaja. Ova mjera također je predviđena dokumentom Senata od 24. rujna 2009. Nadalje, počevši od ljetnog semestra 2009., u anonimno ispitivanje studenata o kvaliteti nastave, koje se provodi na završetku studija, uvrstit će se pitanja o spoznajama korupcije.

Istaknimo, konačno, kako Sveučilište poduzima mjere da se ubrza provedba Bolonjskog procesa u onim segmentima koji se mogu izravno odraziti na smanjenje korupcije kao što su ove: provjere znanja tijekom cjelokupnoga izvođenja predmeta, koje smanjuju ulogu završnoga ispita; poticanje provjera znanja na studiju u obliku pismenih ispita pod šifrom;

obvezno sudjelovanje u nastavi i rad u manjim grupama koji osigurava transparentnost postignuća svakoga studenta.

5. 4. Rektorove nagrade, priznanja studentima, profesorima i suradnicima

U godini 2007. dodjela Rektorove nagrade za najbolje studentske radove održala se kasnije nego što je to bilo uobičajeno. Kako je bilo i navedeno u prošlogodišnjem izvješću, uočila se potreba za izmjenama postojećeg Pravilnika, između ostaloga kako bi se izravnije potaknula izvrsnost i natjecateljski duh među studentima i njihovim radovima te naglasilo načelo transparentnosti.

Nakon imenovanja Radne skupine za izradu *pravilnika za Rektorovu nagradu* u prosincu 2007., pristupilo se njegovoj izradi. Konačna verzija Pravilnika predočena je članovima Senata na sjednici održanoj 12. veljače. Prihvaćanjem *Prijedloga pravilnika o dodjeli Rektorove nagrade* omogućen je raspis natječaja. Pravilnikom se predvidjelo natjecanje studenata preddiplomskih i diplomskih studija, naglasak se stavio na izvorne znanstvene radove i radove u umjetničkome području, osnovano je *Povjerenstvo za Rektorovu nagradu*²³ koje za rektora priprema prijedlog izabranih radova te je osmišljena javna prezentacija svih nagrađenih radova na dan dodjele nagrada. Sve su promjene, utvrđene Pravilnikom, motivirane sa željom da se uistinu potakne i prepozna studentska izvrsnost, da se studente što ranije potakne na kreativnost te da studenti koji pokazuju sklonost istraživačkome radu što prije uđu u svijet znanosti, upoznaju se s radom na projektima, sami sudjeluju u manjim istraživanjima te, konačno, nauče prezentirati svoje rezultate.

U akademskoj godini 2007./2008. bila su prijavljena 192 rada za Rektorovu nagradu te 14 prijedloga za posebnu nagradu. Nakon pregleda svih radova, odlučeno je dodijeliti 100 Rektorovih nagrada i 12 posebnih Rektorovih nagrada. Ukupno je *Rektorovom nagradom* nagrađeno 150 studenata. Svečana dodjela Rektorove nagrade održana je 20. lipnja 2008. na Fakultetu strojarstva i brodogradnje. Uz veliko dodatno zalaganje Fakulteta, koji je bio domaćin dodjele nagrade, i posebice prof. dr. sc. Dorian Marjanovića i dekana prof. dr. sc. Izvora Grubišića organizirano je javno predstavljanje svih nagrađenih radova. Posterije koje su nagrađeni studenti pripremili, izloženi su u predvorju Fakulteta; izložba je bila dostupna svim zainteresiranima tjedan dana. Također je omogućen elektronički pristup sažecima svih nagrađenih radova, čime se na još jedan način nastojalo prepoznati trud i uspjeh nagrađenih te motivirati druge i omogućiti da nagrađeni radovi budu dostupni svima na uvid.

Upravo zanimanje koje su pokazali studenti, ali i mentori i ostali članovi akademske zajednice, ponukalo nas je da učinimo korak dalje. U pripremi je izrada aplikacije koja će omogućiti elektroničku prijavu i zaprimanje svih radova, čime će se postići trajno arhiviranje podataka i nagrađenih radova, ali i povećati stupanj javnosti i transparentnosti u prijavi i odabiru radova. Ova će dopuna zahtijevati i izmjene u postojećem Pravilniku, a natječaj se planira za veljaču 2009.

²³ Povjerenstvo djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Miloš Judaš, Medicinski fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Adrijan Barić, Fakultet elektrotehnike i računarstva, prof. dr. sc. Damir Boras, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Marina Cindrić, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Dorian Marjanović, Fakultet strojarstva i brodogradnje, prof. dr. sc. Milan Mesić, Agronomski fakultet, doc. Goran Sergej Pristaš, Akademija dramske umjetnosti, prof. dr. sc. Božidar Šantek, Prehrambeno-biotehnološki fakultet. Skupinu koordinira prorektorica prof. dr. sc. Melita Kovačević.

Na svečanoj sjednici Senata u povodu Dana Sveučilišta dodijeljeno je posebno priznanje Martini Zubčić, studentici Ekonomskog fakulteta, za osvojeno 3. mjesto i brončanu medalju u taekwondou na ljetnoj Olimpijadi u Pekingu, a podijeljeno je i devet priznanja za sportske uspjehe studentima Sveučilišta u Zagrebu za sudjelovanje na ljetnoj Olimpijadi u Pekingu (Ivana Brkljačić, Hrvatski studiji, Nikolina Horvat, Ekonomski fakultet, Matija Kvasina, Kineziološki fakultet, Mateja Petronijević, Agronomski fakultet, Šime Fantela, Ekonomski fakultet, Igor Marenčić, Geodetski fakultet, Anja Trišić, Filozofski fakultet, Andrej Gačina, Ekonomski fakultet i Mario Vekić, Fakultet prometnih znanosti).

Sveučilište u Zagrebu na temelju odluke Senata od 14. listopada 2008. dodijelilo je Nagradu "Fran Bošnjaković" za godinu 2008. prof. dr. sc. Nataliji Koprivanac, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu dodijelio je uz Danu Sveučilišta i posebno priznanje prof. Ozrenu Prohiću, Akademija dramske umjetnosti, prof. dr. sc. Zvonku Dragčeviću, Tekstilno-tehnološki fakultet, dr. sc. Vesni Mariji Potočić Matković, Tekstilno-tehnološki fakultet, prof. Damiru Mataušiću, Akademija likovnih umjetnosti, prof. Stipi Brčiću, Studij dizajna Arhitektonskog fakulteta, Damiru Braliću, dipl. dizajneru, Studij dizajna Arhitektonskog fakulteta, Nikoli Đureku, dipl. dizajneru, Studij dizajna Arhitektonskog fakulteta, gđi Anki Velić, Sveučilišna tiskara, i mr. sc. Ranki Franz-Štern, Rektorat Sveučilišta u Zagrebu, za doprinos u osmišljavanju i provedbi novog protokola svečane promocije doktora znanosti.

5. 4. Priznavanje diploma i kvalifikacija

Svi postupci za akademsko priznavanje inozemnih diploma i razdoblja studija vode se u sveučilišnom *Uredu za priznavanje*, koji vodi jedan djelatnik Rektorata, ali sva mišljenja pripremaju se i donose uz pomoć osnovanog sveučilišnog Povjerenstva²⁴ (koje djeluje u istom sastavu kao i prošle akademske godine) te uz suradnju sa sastavnicama na koje se studenti žele upisati, to jest nastaviti svoje obrazovanje. Nakon svih poteškoća i nejasnoća koje su se javljale u trenutku uspostave načina rada Ureda, zakonskih zavrzlama i dvosmislenih rješenja, te pomalo nesnalaženja same akademske zajednice (kao primjerice, dvojbe koja je nadležnost ENIC- ureda a koja sveučilišnog Ureda), možemo reći da se postupak priznavanja stranih diploma, kvalifikacija i razdoblja studija odvija zadovoljavajuće, naravno u okviru postojeće regulative.

U donjoj tablici može se vidjeti da je u izvještajnom razdoblju zaprimljeno 308 predmeta, što nije mali broj, no može se očekivati da će se povećanjem mobilnosti taj broj znatno povećati.

²⁴ Povjerenstvo djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Srđan Novak, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, predsjednik, prof. Marcel Bačić, Akademija likovnih umjetnosti, prof. dr. sc. Želimir Bradamante, Medicinski fakultet, prof. dr. sc. Tomislav Cvitaš, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Damir Horga, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Tanja Kesić, Ekonomski fakultet, prof. dr. sc. Sven Lončarić, Fakultet elektrotehnike i računarstva, prof. dr. sc. Biserka Nagy, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Dunja Pavlilčević-Franić, Učiteljski fakultet, prof. dr. sc. Pavel Rojko, Muzička akademija, prof. dr. sc. Dubravka Sesar, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Hrvoje Sikirić, Pravni fakultet, prof. dr. sc. Jurica Sorić, Fakultet strojarstva i brodogradnje, prof. Joško Ševo, Akademija dramske umjetnosti, doc. dr. sc. Karin Šerman, Arhitektonski fakultet, prof. dr. sc. Vesna Vlahović Štetić, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Krešo Zadro, Prirodoslovno-matematički fakultet, te prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica za znanost i tehnologiju, koordinatorica.

Zaprimljeni predmeti	Izdano rješenja	Razdoblje studija	Zaključak o nenadležnosti	Zaključak o obustavi postupka	Zatražena dopuna dokumentacije	Žalbe	U tijeku
308	191	43	9	15	39	8	3

Upravo da ne bi došlo do zagušenja i presporog rješavanja, važno je da Ured što brže i kvalitetnije rješava sve predmete. U prilog takvom pristupu radu govori i podatak da je bilo samo osam žalbi, od kojih je samo u dva slučaja došlo do promjene u rješenju.

Izdano rješenja	Pozitivno	Negativno
191	172	19
Žalbe na	2	6

Napomena: Dvije Žalbe na negativno rješenje Povjerenstva u ponovljenom postupku riješene su pozitivno.

Ured je uprihodio i 108.600,00 kuna (prikazano po stavkama u tablici koja slijedi) od uplata za administrativne troškove, kako je propisao još ENIC-ured kada je obavljao i stručno i akademsko priznavanje. Ova sredstva omogućavaju, između ostaloga, pokrivanje troškova rada Povjerenstva, čime se zapravo ostvaruje visoki stupanj samoodrživosti Ureda.

Broj predmeta	Iznos
259	103.600,00 kn
43	8.600,00 kn
9	3.600,00 kn
6	2.400,00 kn
Ukupno*	108.600,00 kn

** Napomena: Stanje uplaćenih sredstava na dan 29.1.2009.*

Na žalost, problemi koji postoje odnose se na zakonsku regulativu i praksu koja se znatno razlikuje od europske. Nije uobičajeno da se u slučaju priznavanja diplome, posebice u okviru akademskog priznavanja, izdaju rješenja (a ne, primjerice, mišljenje) koja imaju drugu pravnu težinu i vuku za sobom cijeli niz pravnih postupaka, čime se cijeli postupak može znatno oduljiti, ili se pak dovodi u pitanje autonomnost odluke pojedinog sveučilišta ili sastavnice. *Zakon o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija*, ovakav kakav jest, zacijelo će u skoroj budućnosti morati doživjeti neke preoblike. Problem koji ćemo sami morati riješiti unutar Sveučilišta odnosi se na bolju upoznatost s postupkom priznavanja i na prepoznavanje postupka priznavanja kao jednog od čuvara kvalitete. Još uvijek nam se događa da prvo upišemo studenta, a tek onda pokrenemo postupak priznavanja, što, naravno, postaje neugodno za sve sudionike dogodi li se da je rješenje negativno. Jednako tako moramo zaštititi naše programe i ne dopustiti da u sustav uvodimo studente koji nisu dostigli određenu obrazovnu razinu, čime nam se nameće nužnost razlikovanja obrazovne razine od same

kvalitete studija ili, štoviše, kvalitete i ugleda pojedinog Sveučilišta. Sustav vrednuje i priznaje diplomu, to jest obrazovnu razinu, a ne kvalitetu, ni studija ni studenta.

Tijekom 2008. na razini Sveučilišta razradili smo i *sustav priznavanja ECTS-bodova* dodatnim aktivnostima - sudjelovanjem na radionicama, ljetnim školama i slično. Izradili smo postupnik, obrasce za prijavu te odredili dokumentaciju koju je potrebno dostaviti. Sve su informacije i obrasci dostupni na mrežnim stranicama Sveučilišta. Razdvojili smo zahtjeve na dvije razine - preddiplomsku/diplomsku i poslijediplomsku. S namjerom da postupak bude što manje vremenski zahtjevan, zadužili smo dvije suradnice Rektorata za administrativnu podršku. Ovakvim smo postupkom osigurali procjenu i izdavanje potvrđnica u roku od tjedan dana od zaprimanja zahtjeva. Zamijećeno je da se broj zahtjeva povećava, posebice u nekim godišnjim razdobljima, i može se očekivati da će i dalje biti u porastu. Zanimljiva je i činjenica da imamo sve veći broj stranih studenata koji sudjeluju u različitim aktivnostima koje organizira Sveučilište ili neka od sastavnica i koji traže potvrdu o stečenim ECTS-bodovima.

5.5. Suradnja s Nacionalnim vijećem za znanost, Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje i Agencijom za znanost i visoko obrazovanje

Tijekom protekle godine kontinuirano smo nastojali razviti bolju komunikaciju s oba vijeća i njihovim članovima, prepoznajući važnost suradnje, ali i mogućnost upozoravanja na poteškoće s kojima se redovito susrećemo. Radi toga smo održali više konzultativnih sastanaka s predsjednikom *Nacionalnoga vijeća za znanost*, a prorektorica Melita Kovačević bila je pozvana na nekoliko sjednica Vijeća koje su se tematski bavile izmjenama *Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama*. Prorektorica je bila i predstavnica Sveučilišta u radnoj skupini Vijeća koja je pripremala prijedloge konačnih rješenja Pravilnika. Donošenje konačne odluke o izmjenama se oduljilo, ali nakon više iteracija i usuglašavanja, Nacionalno vijeće za znanost u Narodnim je novinama objavilo 7. srpnja 2008. *Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama*. Mnogo je prijedloga Sveučilišta prihvaćeno, za neka su područja učinjene velike i bitne izmjene, ali, naravno, dio akademske zajednice doživio je učinjeno ili nedovoljnim ili nepotpunim. U sustavu kakav postoji najveći je nedostatak njegova prevelika iscjepkanost, pogotovo kada se govori o granama, te njegova nedovoljna fleksibilnost kada je riječ o razvitku i promjenama koje suvremena znanost neizbježno donosi. Više smo puta upozorili na potrebu definiranja i redefiniranja čemu Pravilnik uopće služi. Nacionalno vijeće za znanost najavilo je brzo pojavljivanje novoga koncepta Pravilnika, podjele koja bi se temeljila na drukčijim i suvremenijim modelima. Problem koji se uvijek javlja, a često i previđa, jest nužnost koordiniranja cijeloga niza dokumenata koji se međusobno uvjetuju. Sadašnja podjela na područja, polja i grane utkana je u sve pore akademskog funkcioniranja i svaka ozbiljnija promjena traži vrlo ozbiljno promišljanje.

Više konzultativnih sastanaka održali smo i o temi doktorskih studija, znanstvenih novaka i nove sheme financiranja projekata. Dok smo u svim tim pitanjima imali sugovornike u Nacionalnome vijeću za znanost, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje bilo je mnogo manje receptivno. Jedina osoba koja nam je bila čest sugovornik vanjski je suradnik NVVO-a koji obnaša dužnost savjetnika Vijeća. Više smo puta upozoravali kako je nužno da o nekim pitanjima ta dva vijeća izravno surađuju, kao primjerice o sustavu doktorskih studija. Neprihvatljivo je da jedno vijeće donosi odluke o financiranju projekata i znanstvenih novaka, a drugo vijeće odlučuje o doktorskoj izobrazbi, kao da se doktorski studij može odvojiti od

istraživanja. Na žalost, ni komunikacija ni zajednički pristup u rješavanju takvih pitanja nisu postignuti.

S namjerom da premostimo neke od tih poteškoća te da sami dobijemo odgovore svih aktera organizirali smo okrugli stol na koji smo kao govornike pozvali predstavnike obaju vijeća i resornog ministarstva, obje uprave - za znanost i visoko obrazovanje. Pozitivno je bilo što su se svi odazvali, što smo uspostavili dijalog, međutim bilo je više nego razvidno da ni među vijećima ni među upravama ministarstava ne postoji koordinacija niti usuglašenost.

Na Sljemenu je 9. lipnja održana radionica *Nova shema financiranja znanstvenih novaka i znanstvenih projekata* u organizaciji Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Nacionalnog vijeća za znanost, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Nacionalne zaklade za znanost, a kao predavač bila je pozvana i prorektorica Melita Kovačević. Radionica je bila potaknuta prijašnjim razgovorima, suradnjom, ali i promjenama koje se pripremaju. Uz diseminaciju informacija široj akademskoj zajednici, opet je postala očiglednom neizbalansiranost u razmišljanju i stupnju dogovora među glavnim akterima kreiranja nove politike financiranja, posebice nepovezanost između sustava financiranja projekata, znanstvenih novaka i sustava doktorskih studija.

Poteškoća koja u posljednje vrijeme postaje sve više artikulirana jest zastoj u evaluaciji studijskih programa (dijelom uzrokovano čekanjem da se imenuju novi članovi vijeća, dijelom nesnalaženjem sa sustavom združenih studija za čije evaluacije nisu pripremljeni svi elementi za evaluaciju te još uvijek prevelikom priljevom novih studija). Još uvijek nismo uspostavili dobru koordinaciju evaluacije sastavnica kao ni dobivanje povratnog odgovora o njenim rezultatima. Nadamo se da se uz zajedničku dobronamjernost to može prevladati.

6. ISTRAŽIVANJA, NJIHOVA DIVERZIFIKACIJA, OKRENUTOST MEĐUNARODNIM IZVORIMA I MEĐUNARODNOJ SURADNJI

6. 1. Uvodne napomene

U okviru deklariranog profila Sveučilišta - *istraživačkoga sveučilišta* - podsjećamo da smo od početka mandata definirali tri prioriteta: istraživačku djelatnost, doktorsku izobrazbu i transfer tehnologije. Sve aktivnosti u proteklome izvještajnome razdoblju oblikovane su s namjerom da unaprijedimo postojeće stanje te da Sveučilište u Zagrebu svojim udjelom puno više i kvalitetnije pridonese *Hrvatskome istraživačkome prostoru*, a time i da zauzme važnije mjesto na regionalnoj i europskoj razini. Jedna od temeljnih misija Sveučilišta jest biti najboljim sveučilištem u regiji te se što bolje pozicionirati u Europskom visokoobrazovnom prostoru (*European Higher Education Area, EHEA*). Usporedimo li se s jednim od najboljih sveučilišta u Europi, Oxfordom, već na prvoj razini usporedbe, definiranju prioriteta, lako ćemo uočiti bitnu razliku. I jedno i drugo sveučilište određuju se istraživačkima, no dok je na Oxfordu poredak prioriteta *istraživanje-nastava-inovacije*, na Sveučilištu u Zagrebu je to *nastava-istraživanje-inovacije*, pri čemu se često mnogi pitaju jesu li inovacije i transfer tehnologije uistinu važan dio istraživačkoga sveučilišta i općenito akademske zajednice. Oxford nema tu dvojbu.

Prošle smo godine identificirali dvije ishodišne poteškoće:

- nepostojanje odgovarajuće administrativne podrške, posebice u području istraživanja i međunarodnih projekata te transfera tehnologije, i
- potreba za podacima, njihovim sustavnim prikupljanjem i analizom.

U nastojanju da se prevladaju te poteškoće, tijekom 2008. Ured za međunarodne projekte (dana 4. studenoga preimenovan je u *Ured za istraživanje*) razvio je različite oblike aktivnosti i kontinuirane podrške svim istraživačima Sveučilišta, osnovan je Ured za transfer tehnologije, koji se do kraja 2008. ekipirao i također počeo sustavno davati podršku istraživačima, te su se počeli segmentirano razvijati sustavi za kontinuirano prikupljanje podataka s namjerom da se na kraju objedine u jedan cjeloviti informatički sustav. Navodimo elektroničke aplikacije koje su se razvile ili čije se postavljanje očekuje u prvim mjesecima 2009., a koje su već u izradi:

- sveučilišna online datoteka svih međunarodnih projekata (<http://projects.unizg.hr>)
- online prijava studentskih radova za Rektorovu nagradu koja će stvarati i datoteku svih nagrađenih radova
- elektronički pohranjeni i svima dostupni sažeci svih nagrađenih studentskih radova
- elektronički pohranjeni i svima dostupni sažeci svih doktorskih radova promoviranih doktora znanosti na dvjema promocijama (rujan 2008.)
- elektronička aplikacija za prikupljanje podataka svih novih doktora znanosti (a omogućit će se i priključivanje podataka unatrag nekoliko desetaka godina iz stare arhive)
- elektronička aplikacija sa svim relevantnim podacima o postojećim doktorskim studentima (znanstvenim novacima, ali i svim drugim kategorijama doktorskih studenata)
- elektronička aplikacija za prijavu svih podataka i dokumenata za pokretanje postupka stjecanja doktorata znanosti.

Radna skupina²⁵ izradila je *Prijedlog istraživačke strategije Sveučilišta u Zagrebu (2008.-2013.)*, koji je Senat jednoglasno prihvatio na sjednici održanoj 10. lipnja 2008. Upravo Istraživačka strategija predstavlja temeljni dokument i daje smjernice za promišljanja i djelovanja institucija koje žele nositi obilježje istraživačkog sveučilišta.

Donošenje te strategije obvezuje Sveučilište, njegovo čelništvo, ali jednako tako i svaku sastavnicu i sve istraživače da cjelokupnu istraživačku aktivnost, istraživačku produktivnost i doktorsku izobrazbu usklade s ciljevima i zadacima Strategije. Trenutačno je u izradi *akcijski plan* Sveučilišta koji bi operacionalizacijom ciljeva i zadataka trebao pridonijeti ostvarenju Strategije. Priprema ga Odbor za istraživanje, razvoj i tehnologiju²⁶. Istraživačku strategiju tiskali smo kao dvije publikacije, na hrvatskome i engleskome jeziku, u nakladi koja predviđa da svi istraživači Sveučilišta od zvanja docenta na dalje imaju svoj primjerak te da za potrebe suradnje sa stranim sveučilištima mogu predočiti englesku inačicu.

Europska komisija donijela je odluku o klasifikaciji i rangiranju sveučilišta. To je tema od koje smo dugo zazirali i koju su mnogi željeli otkloniti vjerujući da do toga neće doći. Naravno, javljali su se različiti argumenti, a jedan od jačih, koji niti nas ne može zaobići, jest pitanje diversifikacije sveučilišta na istraživačka i nastavna. Prvi koraci u Europi već će se početi poduzimati od 15. siječnja 2009., što nije začuđujuće budući da si je EU dala u zadatak da do 2010. definira područje visokog obrazovanja (*EHEA*). Imamo malo vremena da učinimo sve što je moguće kako bismo maksimalno iskoristili svoje potencijale i prikazali sve ono dobro što smo postigli. Klasifikacija će se provoditi na temelju pet kriterija:

- istraživanje
- nastava
- inovacije
- internacionalizacija
- regionalni utjecaj.

Naravno, klasifikacijski kriteriji povezat će se s pokazateljima na temelju kojih će se rangirati sva europska sveučilišta. Naš izrazito ozbiljan problem nije samo moguća nedovoljna uspješnost i produktivnost, već i sustav prikupljanja podataka, to jest njihova dostupnost. EU je odlučila da će, svjesna inertnosti mnogih sveučilišta, podatke uzimati od državnih agencija za statistiku (u našem slučaju Državnog zavoda za statistiku). Mi smo se svi, ne jednom,

²⁵ Radna skupina za ustroj Ureda za međunarodne projekte u širem sastavu djelovala je u sastavu: prof. dr. sc. Adrijan Barić, Fakultet elektrotehnike i računarstva, predsjednik, i članovi: prof. dr. sc. Damir Boras, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Fakultet organizacije i informatike, prof. dr. sc. Lovorka Galetić, Ekonomski fakultet, prof. dr. sc. Miloš Judaš, Medicinski fakultet, prof. dr. sc. Dorian Marjanović, Fakultet strojarstva i brodogradnje, prof. dr. sc. Milan Mesić, Agronomski fakultet, doc. Goran Sergej Pristaš, Akademija dramske umjetnosti, prof. dr. sc. Božidar Šantek, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, prof. dr. sc. Krešo Zadro, Prirodoslovno-matematički fakultet, te pridruženi članovi: doc. dr. sc. Alemka Markotić, Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević", dr. sc. Andrea Moguš Milanković, Institut "Ruđer Bošković" i mr. sc. Loredana Maravić, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH. Skupinu koordinira prorektorica prof. dr. sc. Melita Kovačević. Radna skupina ispunila je sve temeljne zadaće i prestala je djelovati 2. prosinca 2008.

²⁶ Odbor djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Adrijan Barić, Fakultet elektrotehnike i računarstva, predsjednik, prof. dr. sc. Damir Boras, Filozofski fakultet, prof. dr. sc. Lovorka Galetić, Ekonomski fakultet, prof. dr. sc. Miloš Judaš, Medicinski fakultet, prof. dr. sc. Dorian Marjanović, Fakultet strojarstva i brodogradnje, prof. dr. sc. Srđan Novak, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, doc. Goran Sergej Pristaš, Akademija dramske umjetnosti, i prof. dr. sc. Krešo Zadro, Prirodoslovno-matematički fakultet. Odbor koordinira prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica za znanost i tehnologiju.

suočili sa situacijom da postoje razlike u podacima s kojima baratamo u odnosu prema onima koje imaju pojedine sastavnice, Sveučilište, resorno ministarstvo i Državni zavod. Kada se radi o većim brojkama, kao na primjer u slučaju broja studenata, razlike su ponekad i nekoliko tisuća. Ovakva situacija lako može imati za posljedicu zauzimanje niskog mjesta na ranglistama sveučilišta. Da bismo pokušali utjecati na vrstu i kvalitetu podataka koji se prikupljaju, organizirali smo sastanak s predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Državnog zavoda za statistiku i Sveučilišta. Upozorili smo i zajednički identificirali probleme te se dogovorili o sljedećim koracima u rješavanju. Naravno, i dalje ostaje upitnim, s obzirom na rascjepkanost sustava i nepostojanje odgovarajućeg informatičkog sustava, kakva će biti učinkovitost i u kojem će se vremenu moći realizirati promjene - hoće li one uopće moći pratiti odluke na europskoj razini.

U razdoblju koje slijedi planiramo niz aktivnosti i rasprava koje bi nam trebale pomoći da što bolje i dovoljno adekvatno pridonosimo profiliranju Sveučilišta, što će u konačnici utjecati na ugled Sveučilišta, stvoriti mogućnost umrežavanja s drugim istraživačkim sveučilištima u Europi, ali i izravno utjecati na financiranje istraživačke djelatnosti, kako iz nacionalnih tako i iz europskih izvora. Već je uobičajena praksa u većem dijelu Europe da se sveučilišta, pogotovo njihova istraživačka djelatnost, financiraju na temelju ostvarenih program, to jest na temelju konkretnih izlaznih indikatora.

Osvrnemo li se unatrag i usporedimo nekoliko posljednjih godina istraživačku produktivnost na razini cijeloga Sveučilišta, nikako ne možemo biti zadovoljni. U usporedbi s jakim istraživačkim sveučilištem usporedive veličine, na godinu publiciramo i po nekoliko puta manje znanstvenih radova. Nema znatnijeg porasta u broju objavljenih radova tijekom nekoliko posljednjih godina, a ako pogledamo omjer publiciranih radova i broja zaposlenih na Sveučilištu, onda njihov zbir za tri temeljne kategorije (*"Izvorni znanstveni i pregledni radovi u CC časopisima"*, *"Znanstveni radovi u drugim časopisima"*, *"Ostali radovi u drugim časopisima"*) iznosi jedva 0,87 (podatci <http://bib.irb.hr/>).

Naravno, to je samo grubi pokazatelj koji zahtijeva daljnju analizu, međutim znamo da postoji unutarnja dinamika koju ovako grubi pokazatelj ne ocrta. Ipak, te nam činjenice ne daju za pravo zanemariti dobivene podatke i ne shvatiti ih ozbiljno. Dogodi li se rangiranje sveučilišta, a hoće, upravo će podaci koje smo mi analizirali poslužiti i drugima za definiranje naše produktivnosti.

Sveučilište u Zagrebu – ukupno

	2006.	2007.	2008.
Omjer CC radovi/zaposleni	0,30	0,35	0,36
Omjer znanstveni radovi u drugim časopisima/zaposleni	0,34	0,56	0,32
Omjer ostali radovi u drugim časopisima/zaposleni	0,21	0,34	0,19

24. veljače 2009.; Izvor: <http://bib.irb.hr/>

Godina	Omjer CC radovi/ zaposleni	Omjer znanstveni radovi u drugim časopisima/ zaposleni	Omjer ostali radovi u drugim časopisima/ zaposleni
Biomedicinsko područje			
2006.	0,45	0,24	0,34
2007.	0,48	0,31	0,44
2008.	0,47	0,17	0,28
Biotehničko područje			
2006.	0,30	0,55	0,09
2007.	0,34	0,48	0,18
2008.	0,33	0,37	0,10
Društveno-humanističko područje			
2006.	0,05	0,42	0,21
2007.	0,07	0,87	0,44
2008.	0,06	0,40	0,25
Prirodoslovno područje			
2006.	0,95	0,32	0,14
2007.	1,11	0,52	0,26
2008.	1,31	0,43	0,21
Tehničko područje			
2006.	0,24	0,28	0,19
2007.	0,27	0,49	0,27
2008.	0,27	0,31	0,10

Činjenica da naše Sveučilište godinu 2009. obilježava kao 340 godina svoga postojanja, daje nam pravo biti ponosnima i pozivati se na mnoge uspjehe, tradiciju i velike rezultate koje su postizali pojedinci tijekom nekoliko stoljeća, no jednako nas tako obvezuje da kritički ocijenimo postojeće stanje, da dobro procijenimo događanja oko nas, na europskoj razini, te da izgradimo jasnu viziju pozicioniranja Sveučilišta na nacionalnoj razini, ali i na europskoj i svjetskoj. Promjene i reforme visokog obrazovanja nešto su s čim se suočava cijeli svijet, ne samo Europa. Stvaraju se novi odnosi i vode se bitke za zauzimanje dobrih pozicija - pojedinih sveučilišta unutar nacionalnih granica, unutar karte Europe, ali i europskih sveučilišta s obzirom na američka, azijska. Na nama je, kao velikom nacionalnom sveučilištu, učiniti sve da na svim tim kartama zauzmemo prepoznatljivo mjesto.

6. 2. Istraživačka djelatnost

6. 2. 1. Nacionalni projekti

Tijekom 2008. odobren je manji broj novih nacionalnih projekata uz potporu MZOŠ-a. Međutim, odobravanjem tih novih projekata opća slika rascjepkanosti, razmjerno velikog broja istraživačkih projekata, od kojih se mnogi vrlo skromno financiraju, nije se promijenila.

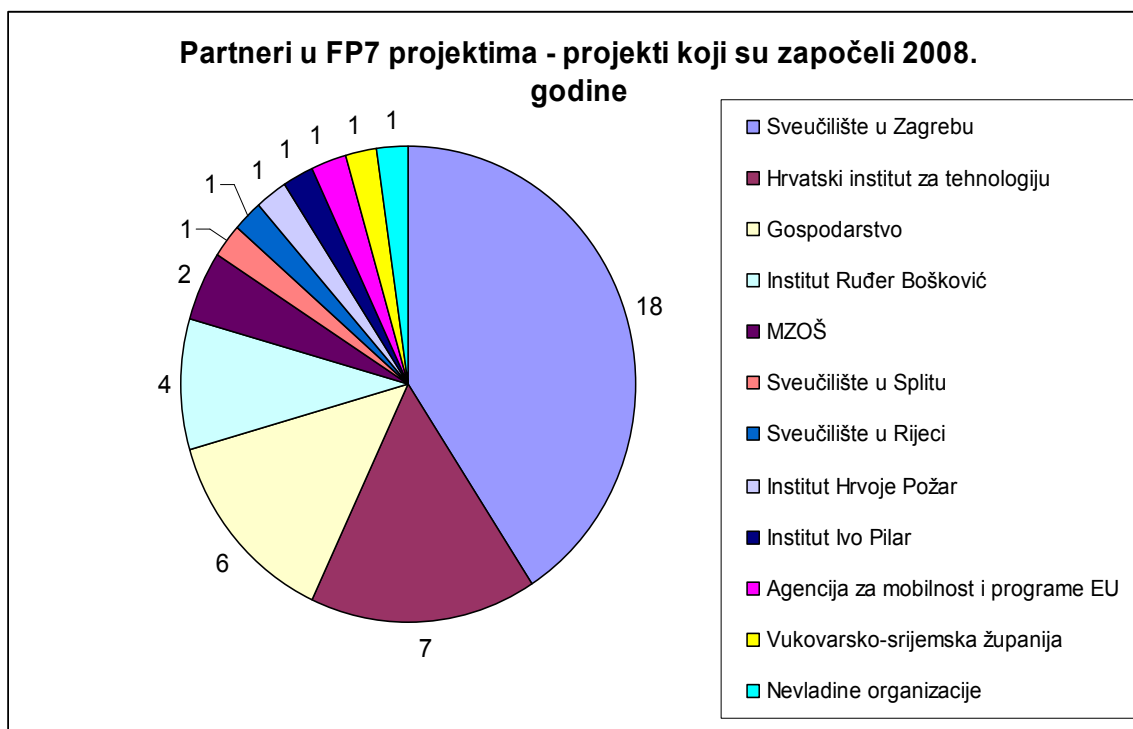
Posljednjih gotovo godinu dana intenzivno se raspravljalo o novoj shemi financiranja projekata (nešto više o tome rečeno je u poglavlju suradnje s nacionalnim vijećima) kojom se predviđa raspodjela tzv. *lump sum*, zbirnog financiranja projekata, koja bi se dodijelila sveučilištima (i institutima) te se temeljem internih kriterija raspodijelila istraživačima. Planirana sredstva vrlo su mala i služila bi tek za pokrivanje nekih temeljnih troškova istraživača, kao primjerice puta na znanstveni skup, nabavku literature i slično. Glavninu financiranja projekata ostvarivala bi Nacionalna zaklada za znanost, koja bi raspisivanjem natječaja definirala dinamiku pojedinih područja, omogućavala dodjelu većih sredstava nego što je to dosada bio slučaj te strogim odabirom financirala samo najbolje. Ostao je cijeli niz otvorenih pitanja za koje MZOŠ još nije dao jasne odgovore te još nije niti potvrđena konačna dinamika promjena. Međutim moramo se suočiti s dvije činjenice. Jedna je da će do promjene doći budući da sustav kakav jest nije održiv, ni u broju projekata niti u veličini financijske potpore. Druga je da će morati doći do drukčijeg iskorištavanja sredstava, što je istodobno i realnost s kojom se suočava cijela Europa. Postoje, naravno, nacionalne razlike, međutim svi prolaze kroz promjene. Pitanje koje se nama nameće u okviru naše nacionalne znanosti jest pitanje kada će doći do zaokreta u razmišljanju i tretiranju visokog obrazovanja, pa time i istraživanja kao nacionalnog troška a ne investicije. Drukčiji način promišljanja tim je bitniji u doba ekonomske krize. Ne dođe li do zaokreta, dugoročno bi to moglo imati izrazito negativnu posljednicu za potpunu marginalizaciju istraživačkog rada.

Sveučilište u Zagrebu ove godine provodi jednogodišnji projekt koji novčano podupire Nacionalna zaklada za znanost. Projekt se bavi ishodom učenja, a voditelj je prof. dr. sc. Milan Mesić, Agronomski fakultet (i sljednik je drugih dvaju projekata, voditelji su prof. dr. sc. Blaženka Divjak i prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović). Dok su se prva dva projekta bavila ishodom učenja u pojedinim područjima studija, projekt *Ishodi učenja na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu – SveZaIU*, sveobuvatan je i trebao bi pomoći boljem oblikovanju svih studijskih programa.

Cilj je projekta u suradnji s predstavnicima svih znanstvenih područja Sveučilišta odnosno vijeća područja definirati ishode učenja na preddiplomskoj i diplomskoj razini, izraditi priručnik za ishode učenja Sveučilišta u Zagrebu te ostvariti preduvjete za njihovu implementaciju na sastavnicama Sveučilišta. Projektni tim uz voditelja i glavnog suradnika te eksperte iz EU čine predsjednici ili članovi vijeća područja, ostali suradnici i potrebna administrativna podrška.

6.2.2. Međunarodni projekti

Tijekom 2008. počelo je provođenje 18 projekata iz Sedmog okvirnog programa (FP7) u kojima sudjeluju znanstvenici sa Sveučilišta u Zagrebu. Na razini Republike Hrvatske, u 2008. provođenje su započela ukupno 34 FP7 projekata u kojima sudjeluju 44 partnera, od kojih je 18 sa Sveučilišta u Zagrebu.

Na natječaju REGPOT-2008-1 (*Research Potential of Convergence Regions*) unutar specifičnog programa Kapaciteti u Sedmom okvirnom programu, znanstvenici sa Sveučilišta u Zagrebu prijavili su 7 projekata. Na razini Republike Hrvatske prijavljena su 24 projekta, a od toga su za financiranje odabrana četiri projekta – tri sa Sveučilišta u Zagrebu i jedan sa Sveučilišta u Rijeci.

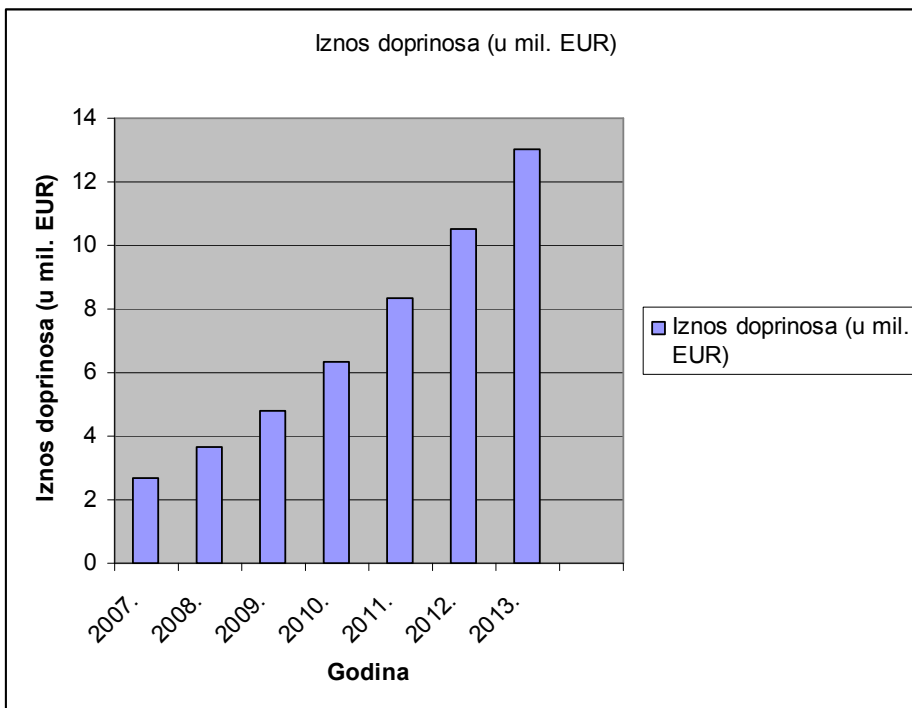
Projekti sa Sveučilišta u Zagrebu odabrani za financiranje jesu:

- "Unlocking the Croatian Textile Research Potentials" – voditeljica prof. dr. sc. Sandra Bischof Vukušić, Tekstilno-tehnološki fakultet; vrijednost projekta: 959,300 EUR
- „Developing the Croatian Underwater Robotics Research Potential“ - voditelj prof. dr. sc. Zoran Vukić, Fakultet elektrotehnike i računarstva; vrijednost projekta: 959,000 EUR
- „Strengthening the solid state research capacities in Zagreb by introduction of the nuclear magnetic resonance method“ - voditelj prof. dr. sc. Miroslav Požek, Fizički odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, vrijednost projekta: 844,245 EUR

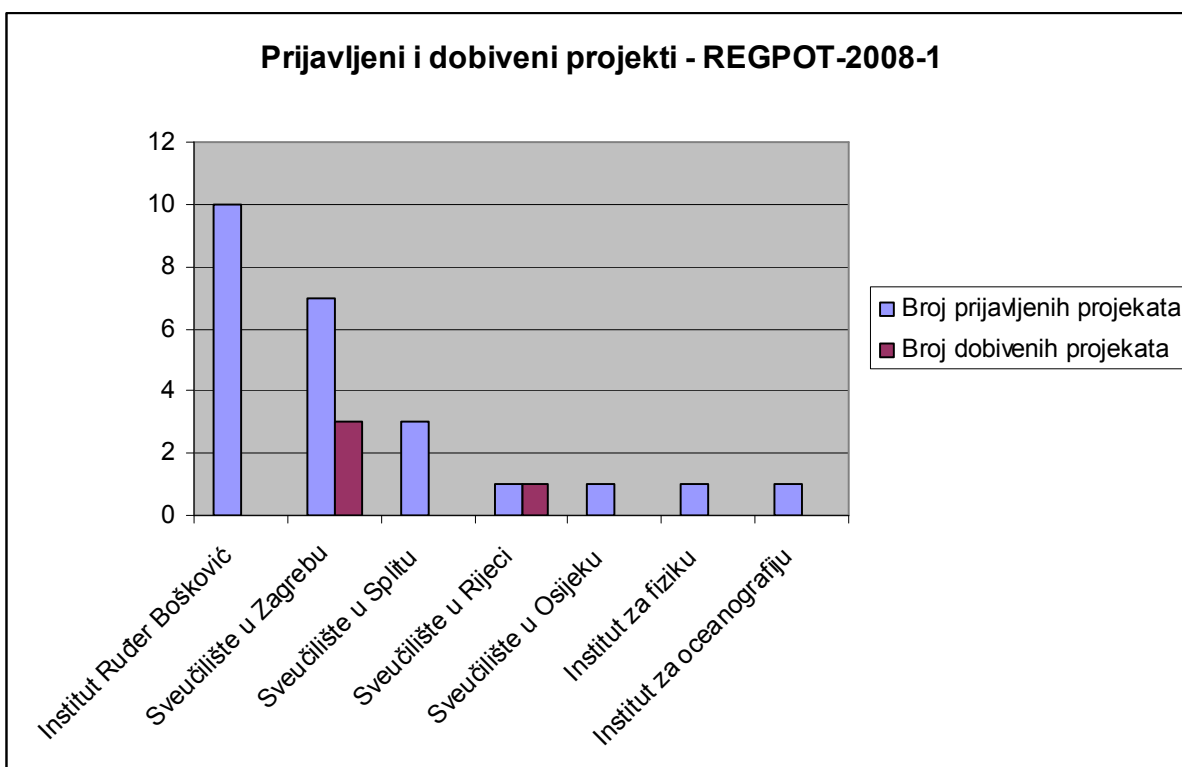
U 2008. Republika Hrvatska je za sudjelovanje u Sedmom okvirnom programu imala obavezu u iznosu od 3,7 milijuna EUR. Veći dio iznosa s ova tri projekta uplaćen za participaciju, vraćen je hrvatskim znanstvenicima

FINANCIJSKI DOPRINOS HRVATSKE FP7

Godina	Iznos doprinosa (u mil. EUR)
2007.	2,667
2008.	3,660
2009.	4,817
2010.	6,368
2011.	8,364
2012.	10,541
2013.	13,008
UKUPNO	49,425

Izvor: Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju memoranduma o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007.-2013.) s konačnim prijedlogom zakona - <http://www.sabor.hr/fgs.axd?id=8026>

Ured za istraživanje Sveučilišta u Zagrebu trenutno u sustavu ima tri FP6 projekta, jedan FP7 projekt, jedan projekt koji zajedno financiraju Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske i European Science Foundation te jedan, sveučilišni - projekt TEMPUS. Svi se ovi projekti računovodstveno realiziraju u Rektoratu.

Tijekom 2008. znanstvenici sa Sveučilišta u Zagrebu potpisali su ugovore za 5 projekata iz programa TEST koji daje potporu primijenjenim istraživanjima u području tehnologije, s naglaskom na poticanje razvoja visokih tehnologija.

Također su započela i dva projekta iz programa EUREKA namijenjena projektima iz kojih će nastati novi proizvodi ili usluge koji promiču napredne tehnologije i imaju svoje mjesto na tržištu. U okviru fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ počela su 2 projekta iz programa „Cooperability“, 3 iz programa „Connectivity“ te 4 iz programa „Young Researchers and Professionals“.

Uzmemo li u obzir broj dobivenih međunarodnih projekata, poglavito europskih, te usporedimo li se s drugim institucijama, nedvojbeno imamo razloga biti zadovoljni. Sveučilište u Zagrebu najaktivnija je i najuspješnija nacionalna institucija. Nezadovoljni bismo mogli biti kada bismo napravili analizu unutarnje dinamike. Tada bi bilo razvidno da su pojedinci iz pojedinih sastavnica i s pojedinih područja puno aktivniji od drugih, premda postoje pozivi za prijavu projekata u svim područjima. Može se uočiti i jedna druga disproporcija. Premda je posljednjih nekoliko godina dobiveno mnogo međunarodnih projekata te je priljev novca bio puno veći (od samo nacionalnih sredstava), još uvijek nije došlo do veće znanstvene produktivnosti, i u pogledu radova i u pogledu patenata.

Sveučilište je pokrenulo i inicijativu otvaranja ureda u Brusselsu koji bi trebao biti dodatna podrška istraživačima i Sveučilištu u različitim europskim programima, fondovima te općenito usmjeravanju relevantnih informacija. Ishodišna ideja bila je takav projekt realizirati u suradnji s Gradom. Početni dogovori rezultirali su studijskim zajedničkim odlaskom u Brussels, dogovoreni su neki aspekti realizacije, međutim kako je Grad preuzeo osiguravanje prostora, za sada se još uvijek čeka na ishod.

6.2.3. Znanstvene publikacije

U ukupnoj znanstvenoj produkciji Republike Hrvatske znanstvenici sa Sveučilišta u Zagrebu sudjelovali su s doprinosom od oko 50%.

Radovi na Sveučilištu u Zagrebu u godini 2008.

Kategorija rada	UNIZG	RH ukupno	Udio UNIZG (u %)
Knjige	126	344	36,63
Poglavlja u knjizi	276	712	38,76
Udžbenici i skripta	47	104	45,19
Izvorni znanstveni i pregledni radovi u CC časopisima	778	1563	49,78
Ostali radovi u CC časopisima	25	67	37,31
Znanstveni radovi u drugim časopisima	687	1520	45,20
Ostali radovi u drugim časopisima	424	1021	41,53
Kongresno priopćenje (sažeci) u CC časopisu	69	147	46,94
Plenarna izlaganja	84	148	56,76

Objavljena pozvana predavanja na skupovima	116	227	51,10
Znanstveni radovi u zbornicima skupova s međunarodnom recenzijom	894	1618	55,25
Drugi radovi u zbornicima skupova s recenzijom	261	607	43,00
Radovi u zbornicima skupova bez recenzije	78	166	46,99
Sažeci u zbornicima skupova	1132	2271	49,85
Neobjavljena sudjelovanja na skupovima	286	654	43,73
Disertacije i magistarski radovi	212	398	53,27
Diplomski radovi	679	1241	54,71
Ostale vrste radova	253	691	36,61
Patenti	4	13	30,77

Izvor: <http://bib.irb.hr/>

Pretpostavljamo da bi vjerojatno konačni podaci mogli biti nešto drukčiji, jer je lako moguće da do trenutka pripreme ovoga izvješća nisu bili uneseni svi publicirani radovi. S druge strane to nam je još jedan dodatni znak koji nas upozorava koliko je važno razviti mehanizme koji će osigurati i motivirati znanstvenike za redovito, kontinuirano unošenje svih postignuća. Osim toga, vrsta podataka koja se traži utječe i na to kakve podatke konačno imamo. Primjerice, broj obranjenih disertacija zacijelo je veći. Na ovakav način bilježenja, gdje se obrana disertacije vodi uz ime istraživača-mentora kojemu matična institucija ne mora nužno biti Sveučilište u Zagrebu, ukupan broj obranjenih doktorata Sveučilišta u Zagrebu može se prikazati manjim nego što jest.

O ukupnom broju različitih kategorija objavljenih radova u 2008., ali i o promjenama tijekom posljednje tri godine više je rečeno u uvodnome poglavlju o istraživačkoj djelatnosti.

Ured za istraživanje organizirao je 3 radionice o Sedmom okvirnom programu: jedna od njih bila je općenitog karaktera, a dvije su bile namijenjene znanstvenicima iz tehničkih znanosti. Na svakoj od tih radionica sudjelovalo je četrdesetak znanstvenika. Za drugu polovinu akademske godinu 2008./2009. u planu je održavanje još 6 radionica o Sedmom okvirnom programu.

Za znanstvene novake u lipnju su organizirane dvije trodnevne radionice s nazivom „Writing and Speaking About Science Effectively“ na kojima je predavač bio američki znanstvenik dr. sc. Armando Chapin Rodriguez. Na svakoj od tih radionica sudjelovalo je 20 znanstvenih novaka koji su za pohađanje radionica dobili 1 ECTS-bod.

Ured za istraživanje zajedno s Uredom za transfer tehnologije i Uredom za odnose s javnošću u rujnu je tiskao letak s rasporedom radionica koje organiziraju ova tri ureda u akademskoj godini 2008./2009. Letak je tiskan u 4.200 primjeraka i dostavljen svim sastavnicama.

Ured je također bio aktivno uključen i u izradu sveučilišnog glasnika ZNATE koji donosi novosti s područja znanosti i tehnologije. U 2008. tiskana su tri broja glasnika, veličine 4 stranice A4 formata, svaki u nakladi od 3.000 primjeraka. Glasnici su dostavljeni svim sastavnicama Sveučilišta.

Edukacija djelatnika Ureda za istraživanje (mr. sc. Hrvoje Mataković) u g. 2008.:

- IAEA Regional Training Course on How to Write Competitive Research Proposals for Various Funding Programmes (Zagreb, 18. – 20. ožujka 2008.)
- Radionica „Improving business development skills“, u sklopu TEMPUS projekta “Stimulating Croatia's Entrepreneurial Activities and Technology Transfer in Education - CREATE”, Sveučilište u Saarlandu (travanj 2008.)
- Studijski posjet u sklopu TEMPUS projekta “Training for EU-liaison officers in Croatian Universities: pursuing Bologna and EU integration aims – TRIUMPH”, Sveučilište u Saarlandu i Sveučilište u Alicanteu (svibanj 2008.)
- Informativni dan “Zdravlje” (Health) u Sedmom okvirnom programu (FP7) (Zagreb, 30. svibnja 2008.)
- Radionica “International Project Management”, u sklopu TEMPUS projekta “Enhancing Absorption Capacity of EU programmes in Croatia” (Varaždin, 8. – 12. srpnja 2008.)
- Radionica “Financial and Legal Aspects of Project Management (FiLex)”, u sklopu TEMPUS projekta “Enhancing Absorption Capacity of EU programmes in Croatia” (Varaždin, 22. – 26. rujna 2008.)
- Radionica “Fundraising in Higher Education” (Split, 6. - 7. listopada 2008.)
- “Seminar on the Seventh Framework Programme of the European Community for research, Technological development and demonstration activities (2007-2013)” (Zagreb, 6. studenoga 2008.)
- Seminar “Full cost model for FP7” (Nicosia, 20. – 21. studenoga 2008.)

6. 4. Dodjela počasnih doktorata

Sveučilište u Zagrebu na temelju prijedloga Povjerenstva za dodjelu počasnog doktorata (u sastavu: akademik Slaven Barišić, predsjednik, te prof. dr. sc. Hrvoje Babić, prof. dr. sc. Božidar Liščić, akademik Vladimir Paar i akademik Stjepan Šćavničar, članovi) i odluke Senata od 19. siječnja 1995. dodijelilo je 27. ožujka 2008. počasni doktorat (*doctor honoris causa*) Jacquesu Friedelu, istaknutom znanstveniku i članu *Académie des Sciences, Institut de France*, za njegov iznimni doprinos razvitku znanosti i tehnologije na svjetskoj razini, njegovo bogato nastavno i organizacijsko djelovanje te dugogodišnju pomoć i brigu za razvitak hrvatske znanosti i visokoškolskog obrazovanja. Istoga dana akademik Jacques Friedel održao je predavanje s nazivom *Peut-on planifier la recherche? (Mogu li se planirati znanstvena istraživanja?)*.

Sveučilište u Zagrebu na temelju prijedloga Povjerenstva za dodjelu počasnog doktorata (u sastavu: prof. dr. sc. Amir Hamzić, predsjednik, te akademik Slaven Barišić, akademik Leo Budin, professor emeritus Boran Leontić i prof. dr. sc. Marijan Šunjić, članovi) i odluke Senata od 26. studenoga 2007. dodijelilo je 29. svibnja 2008. počasni doktorat (*doctor honoris causa*) prof. dr. Albertu Fertu za vodeći znanstveni doprinos u spintronici te za intenzivnu suradnju s Fizičkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Prof. dr. Albert Fert redoviti je član Francuske akademije znanosti i dobitnik Nobelove nagrade za fiziku za godinu 2007. zbog otkrića gigantskog magnetootpora. Istoga dana prof. dr. Albert Fert održao je predavanje naslovljeno *The Present and the Future of Spintronics (Sadašnjost i budućnost spintronike)*.

Sveučilište u Zagrebu na temelju prijedloga Povjerenstva za dodjelu počasnog doktorata (u sastavu: akademik Nikola Batušić, predsjednik, te Zlatko Bourek, član suradnik HAZU, red. prof. Branko Ivanda, akademik Frano Parać i dr.

sc. Tomislav Sabljak, član suradnik HAZU - članovi) na sjednici Senata od 8. srpnja 2008. donijelo je odluku o dodjeli počasnog doktorata (*doctor honoris causa*) Branku Lustigu, dobitniku dviju nagrada *Oscar* američke Akademije filmske umjetnosti i mnogih televizijskih nagrada *Emmy*, a višestruko je nagrađen *Zlatnim arenama* na domaćim festivalima. Branko Lustig u proljeće 2009. primit će počasni doktorat za umjetnička i producerska ostvarenja, kao i za dugogodišnje društveno djelovanje na dobrobit Republike Hrvatske te promidžbu hrvatske kulture i umjetnosti.

6. 5. Doktorska izobrazba

Kada se govori o europskom visokoobrazovnom sustavu i Bolonjskom procesu, danas se najviše ili najčešće govori o doktorskoj izobrazbi. Upravo je doktorska izobrazba najuže povezana s istraživanjem, a time i pridonosi, tj. definira je li i koliko sveučilište istraživačko.

Čelništvo Sveučilišta kontinuirano promiče komunikaciju s nacionalnim vijećima, potiče ih da zajedno sudjeluju u procesu vrednovanja i definiranja sheme doktorskih studija. O nekim je aktivnostima već rečeno u odjeljku o suradnji s nacionalnim vijećima. Nastojimo u potpunosti biti obaviješteni o najnovijim događanjima i razvitku doktorskih programa na europskoj razini kako bismo ono što je primjereno i dobro mogli prenijeti i prilagoditi našem sustavu.

Sveučilište u Zagrebu postalo je članom EUA-CDE (European University Association-Council for Doctoral Education) i aktivno sudjeluje u njihovim aktivnostima. U jesen 2009. bit će domaćinom i suorganizatorom UNICA i EUA-CDE radionice namijenjene mentorima i voditeljima doktorskih programa s temom mentorstva i supervizije doktorskih programa koji se smatraju ključnim aspektima u osiguravanju kvalitete doktorske izobrazbe. Početkom 2009. organizirat će se ciklus predavanja o doktorskoj izobrazbi na europskim sveučilištima kako bismo se izravno upoznali s promjenama koje se događaju na svim sveučilištima.

Organiziran je sastanak sa svim voditeljima doktorskih studija na koji su pozvani predstavnici nacionalnih tijela i institucija kako bi se moglo što potpunije i djelotvornije raspraviti o svim poteškoćama koje se javljaju u realizaciji doktorskih programa.

Doktorski sustav izobrazbe kakav postoji na nacionalnoj razini, ali i na sveučilišnoj, ima mnogo nedostataka. Svojom organizacijom i provedbom ne osigurava dovoljno učinkovit i kvalitetan proces. Mnogo upisanih doktorskih studenata nikada ne doktorira (prema nekim statistikama i podacima koji su nam dostupni samo 10 do 15% doktorskih studenata ikada doktorira; prema jednoj drugoj studiji samo 30% znanstvenih novaka dobije doktorat znanosti); veliki broj doktorskih programa (trenutačno imamo 69 programa, od toga njih 55 imaju dopusnicu) nema dovoljno izraženu istraživačku komponentu; starosna dob onih koji nam doktoriraju previsoka je (na posljednjim dvjema promocijama prosjek je iznosio 40 godina za žene i 39 godina za muškarce); imamo doktorskih programa sličnih ili gotovo istovjetnih sadržaja, kako unutar Sveučilišta tako i na nacionalnoj razini, pri čemu su nam resursi upitni; ne postoji razrađen sustav novčane potpore, a sustav školarina u ovakvom je obliku neprimjeren. Sve nas to navodi na zaključak da moramo ozbiljno preispitati vlastiti sustav, vidjeti gdje nam je prostor za poboljšanje, tj. definirati koje su izmjene nužne.

Na 7. sjednici Senata održanoj 12. veljače 2008. imenovana je *Radna skupina za poslijediplomske programe i doktorske teme*²⁷ u čijem su sastavu predstavnici svih vijeća područja. Primarna je zadaća Radne skupine priprema materijala o pokretanju postupka stjecanja doktorata znanosti izvan dokorskog studija i u okviru dokorskoga studija te zaprimanje novih studijskih programa na poslijediplomskoj razini i njihovo upućivanje na postupak evaluacije.

Na prijedlog Radne skupine za poslijediplomske programe i doktorske teme Senat je u 2008. odobrio 569 doktorskih tema za pokretanje postupka stjecanja doktorata znanosti, i to: 333 teme izvan dokorskoga studija i 236 tema u okviru dokorskog studija.

Broj prihvaćenih tema po područjima:

za izvan doktorski studij:

prirodoslovno područje 48; tehničko područje 18; biomedicinsko područje 77; biotehničko područje 28; društveno područje 59; humanističko područje 97; umjetničko područje 6.

u okviru dokorskog studija:

prirodoslovno područje 76; tehničko područje 17; biomedicinsko područje 84; biotehničko područje 27; društveno područje 13; humanističko područje 18; interdisciplinarno područje 1.

U 2008. postupak evaluacije pokrenut je za 17 specijalističkih i 6 doktorskih programa. Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje pozitivno je ocijenilo 46 specijalističkih i 27 doktorskih programa.

Uz svoje redovite zadatke, Radna skupina poseban je napor uložila u izradu obrazaca za pokretanje postupka stjecanja doktorata znanosti koji omogućavaju bolji i pregledniji način prikupljanja dokumentacije u svim područjima znanosti i umjetnosti. Obrasci su elektronički dostupni na mrežnim stranicama Sveučilišta, a tijekom prvih mjeseci 2009. na temelju njih izradit će se *online* aplikacija.

Jedno od nastojanja internacionalizacije sustava, posebice na razini doktorske izobrazbe, jest i donošenje *Pravilnika o međunarodnim dvojnim doktoratima znanosti (Cotutelle)*²⁸, koji je prihvaćen na sjednici Senata 13. svibnja 2008. Pravilnik je preveden i na engleski jezik i dostupan je na mrežnim stranicama Sveučilišta. Tijekom 2008. potpisana su 3 ugovora, 5 doktorata je u izradi, 2 studenta su doktorirala u okviru ovoga sustava.

²⁷ Radnu skupinu čine: prof. dr. sc. Vesna Tomašić, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, predsjednica, prof. dr. sc. Jadranka Božikov, Medicinski fakultet, prof. Stjepan Gračan, Akademija likovnih umjetnosti, prof. dr. sc. Alojzije Hobljaj, Katolički bogoslovni fakultet, prof. dr. sc. Dragan Milanović, Kineziološki fakultet, prof. dr. sc. Tomislav Treer, Agronomski fakultet, i prof. dr. sc. Hrvoj Vančik, Prirodoslovno-matematički fakultet. Radnu skupinu koordinira prorektorica prof. dr. sc. Melita Kovačević.

²⁸ Radna skupina za međunarodne dvojne doktorate znanosti djeluje u sastavu: prorektorica prof. dr. sc. Melita Kovačević, prof. dr. sc. Damir Boras, Filozofski fakultet, prof.dr.sc. Miloš Judaš, Medicinski fakultet, prof.dr.sc. Sanja Cvetnić, Filozofski fakultet, prof.dr.sc. Biserka Primc-Habdija, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof.dr.sc. Jelena Filipović-Grčić, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, prof.dr.sc. Mladen Biruš, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, prof.dr.sc. Drago Roksandić, Filozofski fakultet, prof.dr.sc. Edi Maletić, Agronomski fakultet, doc.dr.sc. Jerko Gunjača, Agronomski fakultet, Morana Biljaković, dipl.ing., Institut Ruđer Bošković, dr.sc. Elizabeta Ivičević Karas, Pravni fakultet, dr.sc. Dubravko Pavoković, Prirodoslovno-matematički fakultet, dr.sc. Ana Budimir, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Olga Šarlog Bovoljak, dipl. iur., akademska tajnica, Ana Ružička, prof., voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju.

U listopadu 2008. osnovana je i *Radna skupina za doktorske programe*²⁹. Zadaće te radne skupine jesu: izrada pravilnika za doktorske programe, ustroj Ureda za doktorske programe te rad na reevaluaciji doktorskih programa. Očekuje se da će prva verzija pravilnika biti pripremljena za širu raspravu u travnju 2009. Pravilnikom bi se trebao dati okvir mogućih rješenja i postupaka u okviru doktorskih programa. Nije mu cilj biti ni restriktivan ni suviše normiran, već bi trebao biti koncipiran tako da omogućava što kvalitetnije premošćivanje poteškoća s kojima se susrećemo i, naravno, usklađivanje s europskom praksom.

Komunikacija sa znanstvenim novacima Sveučilišta pomogla nam je pri uočavanju poteškoća u njihovom statusu, ali i u pronalaženju dobrih rješenja. Redovito se održavaju sastanci s radnim skupinama znanstvenih novaka u širem i užem sastavu, a jednom godišnje organizira se sastanak sa svim znanstvenim novacima Sveučilišta. Predstavnike Radne skupine u užem sastavu pozivamo na sve sastanke na kojima se raspravlja o statusu i pitanjima novaka, a njihovi predstavnici uključeni su i u Radnu skupinu za doktorske programe. Znanstveni novaci preuzeli su i uređivanje segmenta mrežne stranice Sveučilišta koja se odnosi na znanstvene novake. Na temelju suradnje i zajedničkih pristupa rješavanju problema među predstavnicima znanstvenih novaka prepoznali smo kvalitetne i motivirane partnere za razgovor koji mogu pomoći da se problem sagleda cjelovitije i da se nađu primjerenija istraživanja. Prigodom dva sastanka sa svim novacima Sveučilišta primijenili smo i upitnike (status novaka, opterećenje u nastavi, doktorski studiji) koje smo analizirali i čiji se rezultati nalaze na mrežnim stranicama. Rezultati su nam pomogli i u radu Radne skupine za doktorske programe te u nekim raspravama Odbora za istraživanje, razvoj i tehnologiju.

Početakom 2008. Senat Sveučilišta donio je odluku o promjeni dosadašnjeg načina promoviranja doktora znanosti, tj. o novom protokolu. Umjesto mnogo kontinuiranih promocija s manjim brojem doktora znanosti (najviše 25 po promociji), osmislili smo svečanu promociju dvaput godišnje na kojoj se može promovirati i 400 doktora znanosti. To zasada otprilike odgovara broju novih doktora godišnje. U trenutku osmišljavanja nove, svečane promocije suočili smo se s priličnim kaosom koji je postojao u službama Rektorata, ali još i više na pojedinim sastavnicama: gotovo 700 onih koji su doktorirali, a za koje nije provedena promocija, nesređena dokumentacija, nepostojanje primjeraka doktorskoga rada i slično. Odlučili smo da je potrebno što je moguće prije promovirati sve kandidate koji su doktorirali. Plan je do rujna 2009. obaviti sve promocije koje su u zaostatku. Na taj bismo način s promocijom u rujnu 2009. počeli promovirati samo one doktore znanosti koji su svoj doktorski rad obranili u tekućoj godini.

Sam čin javne promocije smjestili smo u prostore Hrvatskoga narodnog kazališta, uveli smo svečanu odoru - doktorske toge s kapom i šalom, osmislili novi dizajn diplome, uveli dodjelu doktorske medalje s ugraviranim imenom doktora te za svaku promociju tiskamo Knjigu doktora znanosti koja sadrži sažetke doktorskih radova i osnovne podatke o promoviranim

²⁹ Radna skupina djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Neven Budak, Filozofski fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Lovorka Galetić, Ekonomski fakultet, prof. Stjepan Gračan, Akademija likovnih umjetnosti, prof. dr. sc. Zdravko Lacković, Medicinski fakultet, prof. dr. sc. Ignac Lovrek, Fakultet elektrotehnike i računarstva, prof. Ozren Prohić, Akademija dramske umjetnosti, prof. dr. sc. Vesna Tomašić, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, prof. dr. sc. Hrvoje Turkulin, Šumarski fakultet, prof. dr. sc. Kristian Vlahoviček, Prirodoslovno-matematički fakultet, te znanstveni novaci: Ksenija Grubišić, Pravni fakultet, dr. sc. Jasenka Gudelj, Filozofski fakultet, i dr. sc. Nenad Malenica, Prirodoslovno-matematički fakultet. Radnu skupinu koordinira prorektorica prof. dr. sc. Melita Kovačević.

doktorima³⁰. S novim protokolom, u kojem uz rektora i prorektore sudjeluju svi dekani, vjerujemo da smo započeli novi, svečaniji običaj kojim na dostojan način obilježavamo dodjelu najvišeg akademskog stupnja, a javnost postaje svjedokom snage Sveučilišta. Tijekom mjeseca rujna 2008. u dvije smo promocije promovirali 364 doktora znanosti. U pojedinačnim promocijama koje su prethodile novom protokolu promovirali smo 131 doktora znanosti. Dakle, tijekom 2008. ukupno je promovirano 495 kandidata.

6. 6. Transfer tehnologije

Ured za transfer tehnologije počeo je rad u siječnju 2008., kad je zaposlena i prva djelatnica (dr. Vlatka Petrović). U siječnju 2008. Ured je uvršten u program financiranja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH putem Projekta tehnologijskog razvoja Svjetske banke. Voditeljem Ureda za transfer tehnologije tada je postavljen prof. Srđan Novak. Sudjelovanjem u projektu Sveučilištu su postala dostupna sredstva i za konzultantske usluge dr. Lise Cowey, MBA. Do kraja 2008. provedena je i selekcija suradnika za poziciju *Project Analyst* (naziv radnog mjesta u skladu s propozicijama Svjetske banke) u Uredu. Objavljen je i natječaj za konzultantske usluge pisanja patentnih prijava, čime će se omogućiti profesionalna pravna zaštita izuma.

Kao osnovni preduvjet za početak komercijalizacije rezultata istraživanja putem Ureda pripremljen je *Pravilnik o Uredu za transfer tehnologije*, koji je i usvojen na sjednici Senata održanoj 16. prosinca 2008. U Pravilniku su, osim zadaća Ureda, posebno utvrđeni postupci procjene, pravne zaštite i komercijalizacije rezultata istraživanja te raspodjela prihoda od uspješne komercijalizacije. Prema raspodjeli, prihod koji ostaje nakon odbitka troškova dijeli se između istraživača, sastavnice Sveučilišta i Sveučilišta u Zagrebu u omjeru 40:40:20. Pri tome sastavnice mogu urediti razdiobu svog dijela prihoda odgovarajućim aktom te mogu dio vlastitog prihoda dodijeliti istraživačima kako bi ih dodatno poticali na komercijalizaciju rezultata.

Osim toga definiran je i isplaniran tijek postupka komercijalizacije te su izrađeni popratni dokumenti, obrasci i ugovori potrebni za početak tog postupka (npr. obrazac za prijavu rezultata istraživačkog i stručnog rada, obrazac za provjeru prava na rezultat istraživačkog i stručnog rada).

U jesen 2008. Ured je počeo s informiranjem istraživača na Sveučilištu o upravljanju intelektualnim vlasništvom u istraživanjima te o komercijalizaciji intelektualnog vlasništva. Raspored radionica namijenjenih istraživačima i prilagođenih potrebama istraživača u pojedinim znanstvenim područjima planiran je za akademsku godinu 2008./2009. Radionice se redovito najavljuju elektroničkom komunikacijom (e-mail, web), a zajedno s radionicama Ureda za istraživanje i Ureda za odnose s javnošću predstavljene su i putem tiskanog letka

³⁰ Oblikovanje doktorskih diploma: Sveučilište u Zagrebu, Studij dizajna Arhitektonskog fakulteta - prof. dr. sc. Stipe Brčić, Damir Bralić, dipl. dizajner, Nikola Đurek, dipl. dizajner.

Svečane akademske odore za promocije doktora znanosti: voditelj projekta prof. dr. sc. Zvonko Dragčević, Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet; realizacija projekta: Zavod za odjevnu tehnologiju Tekstilno - tehnološkog fakulteta

Doktorska medalja: autor prof. Damir Mataušić, Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti, izvedba: Radionica primijenjene umjetnosti Zagreb d.d.

Redatelj svečanosti: prof. Ozren Prohić, Sveučilište u Zagrebu, Akademija dramske umjetnosti

(prvi tisak 3.000 kom, dotisak 1.200 kom; svi troškovi pokriveni su iz sredstava Projekta tehnologijskog razvoja Svjetske banke).

Od listopada do kraja 2008. održane su tri radionice:

- „Intellectual property rules in FP7 projects“ (u suradnji s IPR Helpdesk-om i HIT d.o.o., na engleskom jeziku) – 29. listopada, 45 sudionika
- „Intelektualno vlasništvo u ugovaranju i vođenju istraživačkih i razvojnih projekata“- 20.studenoga, 75 sudionika
- „Intelektualno vlasništvo za znanstvenike u prirodnim i tehničkim znanostima“, 17. prosinca, 35 sudionika

U sklopu promocije kulture inovativnosti i svijesti o intelektualnom vlasništvu na Sveučilištu, Ured sudjeluje u pripremi sadržaja za glasnik posvećen znanosti i tehnologiji - ZNATE. Glasnik je dosad tiskan u tri broja, od kojih je tisak brojeva u srpnju (3.000 kom) i studenome (3.000 kom) pokriven iz sredstava Projekta tehnologijskog razvoja Svjetske banke.

Djelatnici Ureda sudjelovali su izradi prijave za EU TEMPUS projekt *Opening University towards Society: Linking Education-Research-Innovation (OPUS)*, koji je i prihvaćen u drugom dijelu godine.

Sveučilište u Zagrebu sudjeluje i u projektu PHARE 2006 *Capacity building in technology transfer institutions in order to enhance research commercialisation activities*. Sudjelovanjem u projektu, Uredu za transfer tehnologije omogućen je pristup daljnjim konzultantskim uslugama. Djelatnici Ureda sudjelovali su i na tri radionice, od kojih su dvije održane u prostorijama Sveučilišta (Zvonimirova 8).

U području inovacija i transfera tehnologije nastavile su se i pripreme za uspostavu BIOCENTRA (biotehnoškog inkubatora), za koji su predviđena IPA-sredstva u vrijednosti od oko 8 milijuna eura. BIOCENTAR se planira osnovati kao d.o.o., koji bi bio u trojnom partnerstvu BICRO-a, Sveučilišta i Grada. U završnim je pripremama izrada ugovora, no glavni je problem izgradnja zgrade koja je predviđena na čestici Kampusu Borongaj. Trenutačno postoji niz zakonskih i građevinskih problema koji se moraju riješiti da bi se mogla izdati građevinska dozvola, a koji su u nadležnosti MZOŠ-a. Neostvarivanjem vremenske dinamike koju zahtijeva EU moglo bi doći do povlačenja IPA-sredstava, čime bi zapravo cijeli projekt bio ugrožen.

Edukacija djelatnika Ureda za transfer tehnologije (prof. dr. sc. Srđan Novak, voditelj Ureda, i dr. sc. Vlatka Petrović) u 2008.:

- IAEA Regional Training Course on How to Write Competitive Research Proposals for Various Funding Programmes (Zagreb, 18.-20. ožujka 2008.)
- Radionica „Improving business development skills“, u sklopu TEMPUS CREATE projekta, Sveučilište u Saarlandu (travanj 2008.)
- Studijski posjet u sklopu TEMPUS TRIUMPH projekta, Eurice GmbH/Sveučilište u Saarlandu i Sveučilište u Alicanteu (svibanj 2008.)
- WIPO Summer School on Intellectual Property (Dubrovnik, 30. lipnja-11.srpnja 2008.)
- Intellectual Property Rights Issues Within FP7 Projects: Practical aspects (Zagreb, 29. listopada 2008.)
- BICRO: TECHRO TRAINING FOR STP MANAGERS: Technology Transfer and Bussines Innovation (Zagreb, 24.-26. studenoga, 2008.)

- International Conference organized by Institute of Economy: Innovation, Competitiveness and Growth (Zagreb, 27. studenoga 2008.)
- WIPO Inter-Regional Workshop on Reviewing the Study "Management of Academic Intellectual Property and Early Stage Innovation in Countries in Transition" (Budimpešta, 16. prosinca 2008.)
- Projekt PHARE 2006 Croatia: Capacity building in technology transfer institutions in order to enhance research commercialization activities - 3 radionice u Zagrebu

- 1) Establishing your Technology Transfer Activities (26. studenog a 2008.)
- 2) Information Database and Communications strategies (3. prosinca 2008.)
- 3) Managing Consulting Activity in Public Research Organisations (11. prosinca 2008.)

6. 7. Povjerenstvo za sveučilišno-nastavnu literaturu

Povjerenstvo za sveučilišno-nastavnu literaturu³¹ Sveučilišta u Zagrebu, kao radno tijelo Senata, nakon postupka propisanog Poslovníkom o radu Povjerenstva predlaže Senatu naslove koji dobivaju status sveučilišno-nastavne literature (sveučilišni udžbenik, sveučilišni priručnik, sveučilišna skripta, sveučilišna zbirka zadataka i ostala sveučilišna literatura).

Na 3. sjednici Senata Sveučilišta u Zagrebu održanoj 18. studenoga 2008. imenovan je novi saziv Povjerenstva koje će djelovati s mandatom u trajanju od četiri godine. Konstituirajuća sjednica Povjerenstva održana je 4. prosinca 2008. Povjerenstvo se na toj sjednici suglasilo s potrebom izmjena Poslovníka o radu Povjerenstva i potrebi donošenja nekoliko ključnih mjera kojima će se utvrditi dobra praksa koja bi pridonijela razvoju kvalitete i osigurala razvoj i napredak u području sveučilišno-nastavne literature.

U izvještajnom razdoblju održano je 11 sjednica na kojima su se razmatrala 232 predmeta. Odobreno je 89 sveučilišnih naslova: 70 sveučilišnih udžbenika, 14 sveučilišnih priručnika i 5 sveučilišnih skripata. Za 102 naslova imenovani su recenzenti, 40 naslova vraćeno je predlagateljima radi dopune, a 1 rukopis je odbijen.

6. 8. Ostale aktivnosti

U svim aktivnostima koje su se provodile u okviru segmenta znanosti i tehnologije posebnu smo pozornost posvetili problemima s kojima se suočavaju članovi umjetničkoga područja. Predstavници tog područja uključeni su u sva tijela, radne skupine, povjerenstva i Odbor za istraživanje, razvoj i tehnologiju kako bi izravno mogli upozoriti na poteškoće s kojima se susreću te senzibilizirati sve članove na specifičnosti problematike. Na taj su način mogli izravno sudjelovati u izradi dokumenata te utjecati na njihov sadržaj. Činjenica jest da su umjetničko područje i njegovi članovi zakiniti postojećim zakonima i pristupima nacionalnim

³¹ Povjerenstvo djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Igor Gliha, Pravni fakultet, predsjednik, prof. dr. sc. Stipe Botica, Filozofski fakultet, doc. dr. sc. Jagor Bučan, Akademija likovnih umjetnosti, prof. dr. sc. Josip Madić, Veterinarski fakultet, prof. dr. sc. Maja Matijašević, Fakultet elektrotehnike i računarstva, prof. dr. sc. Boro Mioč, Agronomski fakultet, prof. dr. sc. Denis Sunko, Prirodoslovno-matematički fakultet. Koordinatorica Povjerenstva je prorektorica prof. dr. sc. Melita Kovačević.

istraživačkim sredstvima te da teško mogu ostvariti prava koja im kao ravnopravnim članovima Sveučilišta pripadaju.

Čelništvo Sveučilišta podržalo je ideju o osnivanju *centra za umjetničko istraživanje* koji bi trebao omogućiti istraživačku djelatnost u području umjetnosti, poticati interdisciplinarnost među članovima različitih umjetničkih područja, a tako i suradnju članova iz umjetničkog i znanstvenih područja, te koji bi bio dobro mjesto za nove nastavne programe kao i inkubator ideja i kreativnog rada studenata akademija. Očekuje se da će Senat donijeti odluku o njegovu osnivanju početkom 2009.

Od početka svoga mandata čelništvo Sveučilišta nastoji uspostaviti pozitivne kontakte i suradnju s drugim znanstvenim institucijama i predstavnicima gospodarstva. U izradu Istraživačke strategije bili su uključeni i suradnici instituta i resornog ministarstva. U okviru novog sveučilišnog projekta Tempus, koji povezuje istraživanje, doktorsku izobrazbu i inovacije, uključeni su predstavnici Hrvatske gospodarske komore i predstavnici triju velikih tvrtki - Podravke, Ericssona i Rade Končara. Predstavnik Ericssona dr. Darko Huljenić uključio se u različite aktivnosti Sveučilišta vezane uz doktorsku izobrazbu, kako unutar samoga Sveučilišta tako i na međunarodnoj razini, dajući dobar primjer povezivanja industrije i Sveučilišta. Sveučilište i u okviru spomenutoga projekta želi ojačati svoju regionalnu poziciju, uz istodobno bolje umrežavanje s europskim sveučilištima. Upravo u tom je segmentu izrazito važna uloga Sveučilišta u aktivnostima UNICA-mreže. Nekoliko aktivnosti vezanih uz doktorsku izobrazbu i istraživanja realizirano je uz suradnju Sveučilišta u Zagrebu.

Najnovija događanja i nastojanja u području tehnologije i istraživanja motivirala su Predsjedništvo Dunavske rektorske konferencije da imenuju Melitu Kovačević, prorektoricu za znanost i tehnologiju, predsjedateljicom Radne skupine za istraživanje Dunavske rektorske konferencije. Identificirajući ulogu i aktivnosti Sveučilišta, EUA-CDE zamolio je Sveučilište da bude domaćinom europskog seminara o temi doktorskih programa i doktorske škole koji bi se trebao održati u prosincu 2009.

Centar za poslijediplomske studije ustrojben je jedinica Sveučilišta pod čijim se okriljem provode dva doktorska studija, treći čeka dopusnicu, te sedam specijalističkih studija. Zaposlena je i nova suradnica koja pruža administrativnu podršku specijalističkim studijima. Premda je za 2008. planirana izrada pravilnika i svih potrebnih dokumenata za pojedine studije, ocijenjeno kako valja učiniti i neke strukturalne promjene. Jedna od njih jest i izrada sveučilišnog pravilnika za specijalističke studije. Izradu se planira početi nakon što se pripremi pravilnik za doktorske programe. Potrebno je ojačati i strukturirati administrativnu i računovodstvenu podršku, jer se dio programa djelomično ili velikim dijelom administrira na nekoj od sastavnica, što u različitim situacijama dovodi do problema na svim razinama: na razini studenata, voditelja studija i Centra koji nema uvid u podatke te ne postoji izravna kontrola kvalitete.

Povećava se i broj prijedloga združenih studija. Trenutačno su tri diplomatska programa u postupku vrednovanja na Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje, a jedan doktorski združeni program u visokom je stupnju pripreme. Združeni studiji jedan su od dobrih načina na koji se Sveučilište može jače povezati s europskim sveučilištima te se otvoriti prema stranim studentima i time učiniti naš istraživački prostor atraktivnijim.

Reforma visokog obrazovanja dovela je i do niza promjena u akademskim i poslovnim pitanjima sveučilišta i njihovih sastavnica. Sve je razvidnije da su potrebne promjene u načinu i mogućnostima zapošljavanja. Posebno se javljaju poteškoće u segmentu zapošljavanja stranih nastavnika, istraživača, poslijedoktoranada te općenito plaćanja rada iz sredstava financiranja međunarodnih projekata. Motivirani tim pitanjima, 20. studenoga 2008. organizirali smo okrugli stol naslovljen *Radno pravo u kontekstu reforme sveučilišta* na koji smo uz predstavnike Sveučilišta pozvali predstavnike ministarstva, sindikata, nacionalnih vijeća i Nacionalne zaklade. Na temelju zaključaka okrugloga stola nastavili smo konzultativne sastanke s predstavnicima MZOŠ-a i Sveučilišta te smo se dogovorili o mogućnostima rješavanja problema.

7. MEĐUNARODNA SURADNJA

Aktivnosti međunarodne suradnje Sveučilišta u Zagrebu odnose se na razvoj međunarodnih odnosa s partnerskim ustanovama u svijetu, na poticanje mobilnosti studenata, nastavnika i nenastavnoga osoblja te na sudjelovanje u međunarodnim programima i projektima s područja visokog obrazovanja. Svi poslovi međunarodne suradnje provode se u središnjem Uredu za međunarodnu suradnju u uskoj suradnji s Odborom za međunarodnu suradnju, prodekanima za međunarodnu suradnju, ECTS-koordinatorima i kontakt-osobama/uredima za međunarodnu suradnju sastavnica Sveučilišta. Aktivnostima koordinira prorektor/rica za međunarodnu i međuinstitucionalnu suradnju. Do studenoga 2008. tu je dužnost obnašao prof. dr. sc. Ivan Šimonović, a od prosinca 2008. obnaša je prof. dr. sc. Ksenija Turković. U središnjem Uredu zaposleno je sedam djelatnica.³²

Međunarodna suradnja Sveučilišta u Zagrebu ostvaruje se putem bilateralnih međusveučilišnih i međufakultetskih sporazuma, međunarodnih sveučilišnih mreža i udruga, međunarodnih projekata s područja visokog obrazovanja, međunarodnih znanstvenih i stručnih istraživačkih projekata, suradnje na razini fakulteta i akademija, odsjeka, katedri i pojedinačnih članova akademske zajednice te rada studentskih udruga.

7. 1. Bilateralni sporazumi

U proteklom razdoblju međusobno su usklađeni i potpisani bilateralni sporazumi sa sljedećim sveučilištima: Sveučilištem u Solunu (*Aristotle University of Thessaloniki*), Pekinškim sveučilištem za strane studije (*Beijing Foreign Studies University*), Panonskim sveučilištem u Veszpremu, SEE sveučilištem u Tetovu (*South East European University*), Sveučilištem Hohenheim u Stuttgartu, Tehničkim sveučilištem Ilmenau, *Eastern Mediterranean University*, *North Cyprus*, Voronješkim državnim arhitektonsko-građevinskim sveučilištem, Tehničkim sveučilištem (*Universitat Politècnica de Catalunya*) u Barceloni, Sveučilištem u Salfordu (*A Greater Manchester University of Salford*) te *Mississippi State University*.

Također je potpisan sporazum s *European Molecular Biology Laboratory* (EMBL) u Heidelbergu.

Pismo namjere potpisano je sa Sveučilištem New Brunswick, Fredericton, Kanada.

Sa Sveučilištem u Orléansu potpisan je Dodatak Općem sporazumu za suradnju na diplomskom studiju iz područja bioloških znanosti, sa specijalizacijom iz područja bioindustrijskih tehnika. Uz Opći sporazum s Tehničkim sveučilištem u Barceloni potpisan je i Poseban sporazum između *Castelldefels School of Technology*, *Universitat Politècnica de Catalunya* i Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu.

Obnovljeni su sporazumi sa Sveučilištem „Sv. Kiril i Metodije“ u Skopju, Sveučilištem Georgia, Athens, SAD (*University of Georgia*) i Sveučilištem u Čileu (*Pontificia Universidad Catolica de Chile*).

³² Ana Ružička, (voditeljica Ureda), Maja Adžija (Tempus, EU-obrazovni projekti, Akademski glasnik, CEI mreža, financije), Tereza Begović (studenti u razmjeni (neeuropske zemlje), EMECW Lot 11 (Basileus), DRC mreža, CEEPUS), Ana Horvatović/Ivana Žganjar (odlazni studenti u razmjeni - Europa), Andrea-Beata Jelić/Renata Hranjec (razmjena sveučilišnih nastavnika, UNICA), Željka Pitner (dolazni studenti u razmjeni (Europa), EMECW Lot 3, informativni i promotivni materijal na engleskom jeziku) i Mira Šćurić (bilateralni ugovori, Baza za evidenciju međunarodne suradnje, mreža Alpe-Jadran, Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture).

Na temelju Sporazuma o znanstvenoj i nastavnoj suradnji s Moskovskim državnim sveučilištem M. V. Lomonosov dogovoren je i potpisan Protokol o razmjeni studenata.

Obnovljen je Radni program suradnje sa Sveučilištem u Hamburgu za naredno trogodišnje razdoblje (2008.- 2010.).

Sporazum o zajedničkoj organizaciji združenog interdisciplinarnog master studija *Middle European Interdisciplinary Master Programme in Cognitive Sciences* potpisan je između Sveučilišta u Beču, Comenius sveučilišta u Bratislavi, *University of Technology and Economics* u Budimpešti, Sveučilišta u Ljubljani, Sveučilišta u Zagrebu i Eötvös Loránd sveučilišta u Budimpešti.

U istom razdoblju pokrenute su inicijative za nekoliko novih sporazuma čije se potpisivanje očekuje tijekom naredne akademske godine.

7. 2. Razmjena nastavnika i studijski posjeti sveučilištima

Radi poticanja suradnje, uspostavljanja bilateralnih sporazuma te dogovora o suradnji, delegacije Sveučilišta u Zagrebu posjetile su Sveučilište u Pečuhu, Sveučilište u Beču i Sveučilište *Karl Franzens* u Grazu.

Radi dogovora o suradnji i uspostavljanja bilateralnog sporazuma, Sveučilište u Zagrebu posjetili su, između ostalih, predstavnici Sveučilišta u Skopju, Sveučilišta u Mississippiju, Sveučilišta New Mexico, Sveučilišta *Karl Franzens* u Grazu te Sveučilišta u Pečuhu.

Podaci o broju ostvarenih boravaka odlazećih i dolazećih nastavnika na Sveučilištu u Zagrebu u godini 2008. preuzeti su iz Baze za evidenciju međunarodne suradnje Sveučilišta u Zagrebu, prema podacima koje su unijele sastavnice, a prikazani su u poglavlju 4.3.

Djelatnost Ureda za međunarodnu suradnju odvija se uz potporu Odbora za međunarodnu suradnju.³³

7. 3. Međunarodni studijski programi i ljetne škole hrvatskog jezika

7. 3.1. Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture

Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture već se niz godina uspješno organizira u suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske matice iseljenika. Škola se akademske godine 2007./2008. održala od 28. lipnja do 25. srpnja 2008. Program Sveučilišne škole okupio je 36 polaznika, uglavnom studenata i mladih stručnjaka iz 15 europskih i prekooceanskih zemalja. S partnerskih sveučilišta iz Beča, Graza, Ljubljane, Münchena, Toronta, Udina i Vilniusa bilo

³³ Odbor je radio u sastavu: prof. dr. sc. Zdenko Kovač, (predsjednik, Medicinski fakultet, prof. dr. sc. Aleksandar Durman, Filozofski fakultet, izv.prof. Dalibor Cikojević, (Muzička akademija, prof. dr. sc. Nevenka Čavlek, Ekonomski fakultet, doc. dr. sc. Karin Šerman, Arhitektonski fakultet, prof. dr. sc. Marijan Herak, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Ivan Pejić, Agronomski fakultet, i Aleksandar Mešić, student, Agronomski fakultet.

je ukupno 8 studentica koje su Sveučilišnu školu polazile kao stipendistice Sveučilišta u Zagrebu.

7. 4. Aktivnosti vezane uz sveučilišne mreže i međunarodna udruženja

Sveučilište u Zagrebu aktivno sudjeluje u radu sljedećih sveučilišnih mreža i međunarodnih udruženja:

- *Europsko udruženje sveučilišta (European University Association, EUA)*. Sveučilište u Zagrebu aktivan je član EUA. Rektor Aleksa Bjeliš redovito je sudjelovao na rektorskim konferencijama koje se održavaju dvaput godišnje te zajedno s prorektorima ili drugim akademskim predstavnicima na ostalim sastancima EUA od interesa za naše sveučilište. Ured za međunarodnu suradnju obavještavao je širu akademsku zajednicu o aktivnostima i zaključcima EUA putem internetske stranice, *Akademskog glasnika* i elektroničke pošte. Prorektorica Melita Kovačević uključena je u aktivnosti *EUA-Council for Doctoral Education*, sudjelovala je u organizaciji nekoliko aktivnosti EUA Vijeća za doktorsku izobrazbu, a Sveučilište je dobilo poziv da bude suorganizator i domaćin velike konferencije o temi doktorske izobrazbe, koja će se održati u prosincu 2009. Sveučilište u Zagrebu član je EUA Vijeća za doktorsku izobrazbu.

- *Podunavska rektorska konferencija*. U pripremama i radu godišnje konferencije održane u Budimpešti u rujnu 2008. aktivno su sudjelovali rektor Aleksa Bjeliš, prof. dr. sc. Helena Jasna Mencer, prof. dr.sc. Melita Kovačević i voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju gđa Ana Ružička. Djelatnice Ureda za međunarodnu suradnju Ana Ružička i Tereza Begović sudjelovale su na godišnjem sastanku djelatnika ureda za međunarodnu suradnju sveučilišta članica DRC-a u Olomoucu, Češka.

- *UNICA – Sveučilišna mreža sveučilišta glavnih gradova Europe*. Sveučilište u Zagrebu aktivno je u Sveučilišnoj mreži glavnih gradova Europe (*Network of Universities from Capitals of Europe, UNICA*). Aktivnosti UNICA-mreže odvijaju se u okviru radnih grupa u kojima djeluju i predstavnici Sveučilišta u Zagrebu³⁴. Prof. sc. Jasna Helena Mencer članica je Upravnog vijeća UNICA-e. Za svaku od pet skupina aktivnosti UNICA-e u okviru Sveučilišta zaduženi su rektor ili prorektori:

- Politika i strategija: rektor A. Bjeliš
- Obrazovanje: prorektorica Lj. Pinter
- Istraživanje i razvoj: prorektorica M. Kovačević
- Internacionalizacija i mobilnost: prorektor Ivan Šimonović/Ksenija Turković
- Veza s društvom i misija: rektor A. Bjeliš i prorektor I. Šimonović/Ksenija Turković

U srpnju 2008. Sveučilište u Zagrebu bilo je domaćinom sastanka UNICA-e Bologna Lab grupe te Rektorske konferencije održane u Poslijediplomskom središtu u Dubrovniku.

³⁴ Radna grupa za upis i priznavanje (osoba za kontakt: prof. dr. sc. Siniša Rodin), Bologna Lab grupa (osoba za kontakt: prof. dr. sc. Melita Kovačević), Radna grupa EU istraživača (osobe za kontakt: dr. sc. Ivana Murković Steinberg i mr. sc. Hrvoje Mataković), Radna grupa za doktorske studije (osobe za kontakt: prof. dr. sc. Melita Kovačević i prof. dr. sc. Zdravko Lacković), Radna grupa bibliotekara (osoba za kontakt: dr. sc. Maja Jokić), Radna grupa za urbane studije (osoba za kontakt: prof. dr. sc. Ivica Kisić), Radna grupa za jednakopravnost (osoba za kontakt: prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš), Radna grupa za osobe s poteškoćama (osoba za kontakt: prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš).

Sveučilište u Zagrebu organiziralo je također seminar *Promoting European Higher Education Reform: Contributions of the Bologna Process – Principles and Instruments*. Seminar je održan 16. i 17. lipnja u Zagrebu za zemlje koje sudjeluju u Tempus programima CARDS, TACIS i MEDA.

Prorektorica Melita Kovačević bila je članica Izvršnog odbora skupa o temi doktorskih studija i industrije i poduzetništva koji se održao u lipnju u Parizu, a izabrana je i članicom uže radne skupine koja će pripremiti program UNICA-radionice za savjetnike i direktore doktorskih programa. Radionica će se održati u Poslijediplomskom središtu u Dubrovniku u rujnu 2009.

• **AUF - Agence universitaire de la francophonie** (Sveučilišna agencija za frankofoniju)
Sveučilište u Zagrebu od 2007. pridruženi je član *Sveučilišne agencije za frankofoniju - Agence universitaire de la Francophonie (AUF)*, organizacije koja potiče suradnju i solidarnost među sveučilišnim ustanovama koje povezuje francuski jezik.

U proteklom razdoblju frankofonske aktivnosti na Sveučilištu u Zagrebu odnosile su se uglavnom na širenje informacija koje dolaze iz Ureda za Srednju i Istočnu Europu u Bukureštu, a odnose se na organizaciju seminara (obuhvaćena su različita područja za koja su zainteresirani studenti različitih fakulteta), mogućnosti kratkoročnih i dugoročnih stipendija za dodiplomske i poslijediplomske studije i organizaciju skupova o temama koje su korisne studentima, istraživačima i općenito znanstvenicima.

Na Sveučilištu u Zagrebu održano je nekoliko sastanaka s ciljem da se pronađu novi načini suradnje s partnerskim francuskim sveučilištem Paris-Assas (Paris II), poglavito vezani uz daljnju organizaciju poslijediplomskog specijalističkog studija *Europski studiji*.

Započele su i pripreme za organiziranje zagrebačko-pariškog skupa s temom *Izvangsudski načini rješavanja pravnih sporova*. Organizatori su Sveučilište Paris-Assas (Paris II) i Sveučilište u Zagrebu, odnosno Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta. Održano je nekoliko sastanaka s francuskim partnerom.

Potkraj 2008. održana je skupština društva *Alumni Europskih studija*. Članovi su studenti Europskih studija koji se namjeravaju uključiti u sve navedene aktivnosti i dati svoj doprinos razvijanju i što bržem prihvaćanju europske ideje.

Uz Međunarodni dan frankofonije, Sveučilište u Zagrebu ove je kalendarske godine organiziralo već spomenuto predavanje akademika Jacquesa Friedela (Poglavlje 6.4).

Sveučilište je također bilo aktivno u sljedećim mrežama: **CEI UniNet - Central European Initiative University Network**, **IROICA – The European Network of International Relations Officers at Higher Education Institutions within Agricultural and Related Sciences**, **IUC – Inter-University Centre** (član Izvršnog odbora od rujna 2007. je prof. dr. sc. Ivan Šimonović, a od prosinca 2008. prof. dr. sc. Ksenija Turković), **Radnoj zajednici Alpe – Jadran**, **SEFI – European Society for Engineering Education** (osoba za kontakt za Republiku Hrvatsku je prof. dr. sc. Branko Jeren, koji je sudjelovao i na godišnjoj konferenciji).

Članstvo u upravljačkim tijelima međunarodnih tijela i udruga

- Rektor Aleksa Bjeliš hrvatski je predstavnik u *Odboru za visoko obrazovanje i istraživanje Vijeća Europe* u Strasbourgu od 2002. i član Upravnog ureda Odbora od 2007.
- Rektor Aleksa Bjeliš od kolovoza 2007. član je *Vijeća Magna Charta Observatory* u Bologni kao predstavnik *European University Association*
- Prorektorica Melita Kovačević i prof. dr. sc. Blaženka Divjak članice su *Europske komisije za uspostavljanje mreže eksperata za reformu visokoga obrazovanja* od prosinca 2007.

Rektor Aleksa Bjeliš bio je pozvani predavač ili sudionik panela u sljedećim međunarodnim aktivnostima:

- Brussels, travanj 2008., *Training Seminar for HE Reform Experts from TEMPUS countries* - savjetovanje za mediteranske i srednjoazijske zemlje, prezentacija
- Washington, travanj 2008., *USAID&State Department, HE Summit for Global Development*, panel
- Cairo, svibanj 2008., *TEMPUS conference on quality enhancement in HE*, panel
- Budva, srpanj 2008., *UNESCO conference, Science, Higher Education and innovation policy forum*, prezentacija
- Bologna, rujan 2008., *Magna Charta Observatory 20th Anniversary Conference*, predsjedavatelj
- Strasbourg, listopad 2008., *Forum on Converging Competences: Diversity, Higher Education, and Sustainable Democracy*, panel
- Rotterdam, listopad 2008., *EUA Autumn Conference*, medijator i predsjedavatelj
- Hanoi, studeni 2008., *EU-Asia Higher Education Platform: Roundtable on University Governance and Management forum*, panel

Prorektorica Melita Kovačević bila je pozvana sudionica ili pozvana predavačica u sljedećim međunarodnim aktivnostima:

- EBI Practical Workshop: *Benchmarking in European Higher Education*, Bukurešt, Rumunjska, travanj 2008.
- TEMPUS Conference on quality enhancement in higher education, Cairo, Egipat, svibanj 2008.
- UNICA PhD seminar: *Entreprise - University Partnership in Doctoral Education*, Paris, Francuska, lipanj 2008.
- Forum on Science, Higher Education and Innovation, Budva, Crna Gora, srpanj 2008.
- Workshop *Design of the third cycle of studies at SEE University - The Conceptual Framework*; prezentacije: *Designing third cycle study programmes at the University of Zagreb, Challenges in the phase of delivery of the third cycle study programmes at the University of Zagreb*
bila je voditelj dvodnevne radionice na South East European University (SEEU), Tetovo, Makedonija, srpanj 2008.
- PRIUM Exchange of Best Practice Seminar, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Makedonija, studeni 2008. - prezentacija *Case Study Presentation: University of Zagreb (structural changes, finances, research and doctoral education)*; UNICA

- 120th Anniversary of Sofia University St. Kliment Ohridski, International conference: Ambiguous Future: The University in the Age of Globalization, Cultural Hybridization and Internet, Sofija, Bugarska, studeni 2008.
- EAHEP Workshop 1: Graduate/Doctoral Education in Asia and Europe, Peking, Kina, prosinac 2008.

Članstvo u nacionalnim tijelima:

Rektor Aleksa Bjeliš član je:

- Nacionalnog vijeća za konkurentnost
- Nacionalnog odbora za praćenje pregovora s Europskom unijom Hrvatskog sabora
- Nacionalnog povjerenstva za frankofoniju Vlade Republike Hrvatske.

Prorektorica Melita Kovačević članica je:

- Izvršnog odbora Nacionalne zaklade za znanost
- Savjeta za autentikacijske i autorizacijske infrastrukture znanosti i visokog obrazovanja u RH (AAI@EduHr)
- Savjeta hrvatske nacionalne grid infrastrukture (CRO NGI)
- Odbora za istraživačku e-infrastrukturu HAZU.

7. 5. Međunarodni projekti u području visokog obrazovanja

7.5.1. Tempus projekti

U okviru TEMPUS IV programa Sveučilište u Zagrebu na natječaj objavljen u veljači 2008. prijavilo je ukupno 17 projekata, od kojih 15 u kategoriji JP- projekata (združeni projekti) i 2 u kategoriji SM- projekata (programi strukturalne mjere). Sveučilište je bilo ugovaratelj u pet predloženih projekata, dok je u njih dvanaest sudjelovalo kao član konzorcija.

7.5.1.1. TEMPUS-JP (Zajednički projekti)

Na natječaj za TEMPUS-JP projekte Sveučilište u Zagrebu prijavilo je 15 projekata. Odobreno je 5 projekata u kojima Sveučilište ima funkciju ugovaratelja ili partnera.

1. *Fostering Entrepreneurship in Higher Education – FoSentHE* - JP-00208-2008 – ugovaratelj i koordinator: prof. dr. sc. Marina Dabić (Ekonomski fakultet), ugovaratelj: Sveučilište u Zagrebu
2. *Curricula Reformation and Harmonisation in the field of Biomedical Engineering* – JP-00021-2008 - osoba za kontakt: prof. dr. sc. Ratko Magjarević (Fakultet elektrotehnike i računarstva), ugovaratelj: Sveučilište u Patrasu
3. *Identification and Support in Higher Education for Dyslexic Students* – JP-00370-2008 – osoba za kontakt: prof. dr. sc. Mirjana Lenček (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet), ugovaratelj: Swansea University

4. *Exemple of Excellence for Joint (Degree) Development in South Eastern Europe* – JP-00442-2008 - osoba za kontakt: Katarina Prpić (Sveučilište u Zagrebu), ugovaratelj: Sveučilište u Grazu
5. *Master studies and Continuing Education Network in Product Lifecycle Management with Sustainable Production (MAS-PLM)* - JP-00453-2008 – osoba za kontakt: prof. dr. sc. Predrag Čosić (Fakultet strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Zagrebu), ugovaratelj: Politecnico di Torino

7.5.1.2. TEMPUS-SM (strukturalne mjere)

Na natječaj za TEMPUS-SCM projekte, raspisan u veljači 2008., Sveučilište u Zagrebu prijavilo je dva projekta, a odobren je jedan u kojem je Sveučilište ugovaratelj, i to:

1. *Opening University towards Society: Linking Education – Research – Innovation* SM-00016-2008 – ugovaratelj i koordinator: prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica za znanost i tehnologiju Sveučilišta u Zagrebu.

7.5.2. EC - Jean Monnet projekti

U okviru Jean Monnet programa Sveučilište u Zagrebu ove je godine prijavilo jedan projekt, koji je i odobren. U sklopu tog programa daje se potpora aktivnostima u području europskih integracija.

1. *Boundaries of EU Law After the Lisbon Treaty* (koordinator projekta: prof. dr. sc. Siniša Rodin, Pravni fakultet)
2. *Introducing New Courses and Increasing the Impact of Teaching in the Area of European Business Law, EC Competition Law and Internal Market Law* (koordinator projekta: prof. dr. sc. Deša Mlikotin Tomić, Ekonomski fakultet)
3. *EU Internal Market Law* (koordinator projekta: prof. dr. sc. Iris Goldner Lang, Pravni fakultet)

7.6. Dodjela godišnjih priznanja za poticanje međunarodne suradnje Sveučilišta u Zagrebu

Odbor za međunarodnu suradnju donio je odluku o dodijeli godišnjih priznanja sastavnicama, pojedincima iz akademske zajednice i studentskim udrugama koji su se u protekloj akademskoj godini istaknuli u promicanju međunarodne suradnje, a ona podrazumijeva: ostvarivanje razmjene studenata i nastavnika, pokretanja međunarodnih studijskih programa i istraživačkih projekata, sudjelovanja u međunarodnim projektima i mrežama vezanim uz razvoj visokog obrazovanja, promicanje Sveučilišta u Zagrebu na međunarodnoj sceni te pružanje organizacijske i stručne podrške radi promicanja međunarodne suradnje Sveučilišta u Zagrebu.

Priznanja je uručila prorektorica za međunarodnu suradnju Ksenija Turković na sastanku prodekana i kontakt-osoba za međunarodnu suradnju, ECTS-koordinatora, članova Odbora za međunarodnu suradnju i Ureda za međunarodnu suradnju održanom 15. prosinca 2008.

Dobitnici za postignuća u akademskoj godini 2007./2008. jesu:

1. Studentska udruga agronomije „STUDA“

Priznanje studentskoj udruzi za postignute rezultate i unaprjeđenje međunarodne suradnje

2. prof. dr. sc. Neven Duić, Fakultet strojarstva i brodogradnje

Priznanje nastavniku za unaprjeđenje međunarodne suradnje ostvareno u okviru znanstvenog, nastavnog ili stručnog projekta na međunarodnom planu

3. prof. dr. sc. Joško Parunov, Fakultet strojarstva i brodogradnje

Priznanje nastavniku Sveučilišta u Zagrebu za postignuće u području razvoja visokog obrazovanja i nastave (pokrenuti novi međunarodni studiji, studiji na stranom jeziku, nastavni projekti, ulazak u poznate sveučilišne asocijacije i sl.)

4. prof. dr. sc. Adrijan Barić, Fakultet elektronike i računarstva

Priznanje djelatniku Sveučilišta u Zagrebu za doprinos u provedbenom i organizacijskom radu na promicanju međunarodne suradnje

7. 7. Ostale aktivnosti

Stručne suradnice Ureda za međunarodnu suradnju usavršavale su se na partnerskim ustanovama u Austriji i Sloveniji.

Sveučilište u Zagrebu tijekom 2008. također se predstavilo na dva sajma: u Beču i Ljubljani, te na Sajmu stipendija u Zagrebu.

Znatan dio aktivnosti međunarodne suradnje na Sveučilištu u Zagrebu odnosi se na informiranje sveučilišne i šire javnosti o međunarodnim aktivnostima, natjecanjima, programima i događanjima vezanim uz visokoškolsko obrazovanje. Informiranje se najčešće odvija putem internetskih stranica Rektorata Sveučilišta, središnjeg Ureda za međunarodnu suradnju i internetskih stranica sastavnica Sveučilišta. Nastavljeno je objavljivanje *Akademskog glasnika* – letka s informacijama o važnijim događajima i aktivnostima na Sveučilištu, kao i onima koji se odnose na visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj i u Europi. *Akademski glasnik* priprema se jednom mjesečno tijekom akademske godine za sjednice Senata i objavljuje na internetskoj stranici središnjeg Ureda za međunarodnu suradnju, a 1.500 primjeraka dostavlja se sastavnicama Sveučilišta.

Za sve strane studente organizira se početkom svakog semestra Dan dobrodošlice.

Podaci o međunarodnoj suradnji Sveučilišta u Zagrebu prikupljaju se putem baze podataka naslovljene Evidencija međunarodne suradnje koja je dostupna na internetskim stranicama Ureda za međunarodnu suradnju.

8. FINANCIJSKO POSLOVANJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

8.1. Proračun Sveučilišta

Financiranje Sveučilišta u Zagrebu iz proračuna Republike Hrvatske u dijelu cjelovitog iznosa (tzv. lump sum) kojim se financira Program osnovne djelatnosti (POD) u godini 2008., jednako kao i prethodnih godina, predložila je Vlada RH i prihvatio Sabor RH. U fazi pripreme temeljnih razdjela proračuna Sveučilište u Zagrebu nije sudjelovalo. Odstupanja, odnosno promjene u planu financiranja nastupile su nakon prihvaćanja rebalansa proračuna u srpnju 2008. kada se radilo o blagom povećanju financiranja i nakon preraspodjele proračuna u studenom 2008. kada se radilo o smanjivanju financiranja troškova poslovanja i kapitalne izgradnje, uz povećanje financiranja troškova za zaposlene (vidi sliku 8.1).

Iz državnog proračuna za redovitu djelatnost (za POD) Sveučilišta u Zagrebu u godini 2008. doznačena su sredstva kao što je prikazano u tablici 8.1. Izneseni su podaci koji predstavljaju realizaciju financiranja iz državnog proračuna i sami za sebe ne govore mnogo ako se ne provede njihova analiza, koja je prikazana u nastavku izvješća. Međutim odmah se uočava kako financiranje troškova za zaposlene u iznosu od 986,5 milijuna kuna predstavlja čak 85,5 % od cjelokupnog proračuna Sveučilišta u Zagrebu za Program osnovne djelatnosti koji se financira iz državnog proračuna, dok se za sve aktivnosti troškova poslovanja, dakle materijalnih i financijskih rashoda, izdvaja 14,5 %. Također su prikazana i kapitalna ulaganja u izgradnju koja u proračunu RH ne predstavljaju sredstva za financiranje Programa osnovne djelatnosti.

Radi preglednosti zbivanja u financiranju tijekom vremena u zadanom okruženju, u tablici 3 prikazani su podaci za razdoblje od 2005. do 2008. i za ostala sveučilišta u RH. Navedeni su podaci za troškove zaposlenih (primanja) i za materijalne troškove (troškovi poslovanja).

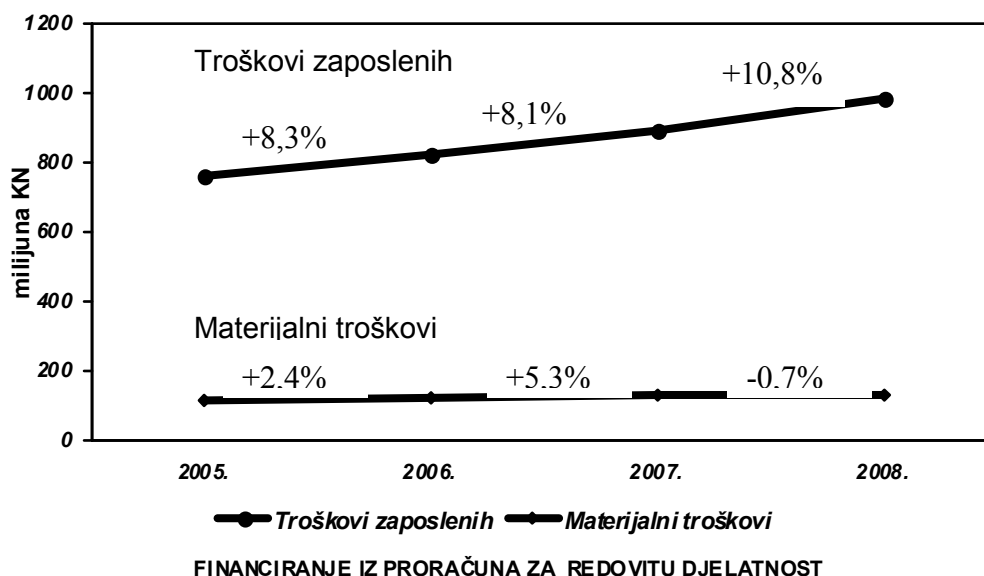
Tablica 8.1. Realizirana sredstva iz državnog proračuna u g. 2008.

A621001 REDOVITA DJELATNOST SVEUČILIŠTA U ZAGREBU		Državni proračun za 2008.
1	2	3
3111	Plaće za redovan rad	825.542.858
3121	Ostali rashodi za zaposlene	27.926.163
3132	Doprinosi za zdrav. osig.	119.820.648
3133	Doprinosi za zapošljavanje	13.196.531
Uk. Konto 31 - rashodi za zaposlene		986.486.200
3211	Službena putovanja	3.161.487
3212	Naknade za prijevoz	24.803.698
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	1.676.209
3221	Uredski materijal i ostali mat. ras.	11.336.487
3222	Materijal i sirovine	1.289.253
3223	Energija	19.966.996
3224	Materijal i dijelovi za tek. Inv. odr.	6.742.273
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	7.510.018
3232	Usluge tekućeg i inv. održ.	12.793.325
3233	Usluge promidžbe i informiranja	926.280
3234	Komunalne usluge	6.217.930
3235	Zakupnine i najamnine	1.488.629
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	1.327.112
3237	Intelektualne i osobne usluge	13.012.763
3238	Računalne usluge	1.297.968
3239	Ostale usluge	11.256.622
3292	Premije osiguranja	469.923
3293	Reprezentacija	761.636

3294	Članarine	607.803
3299	Ostali nespomenuti ras. posl.	921.595
Uk. Konto 32 - materijalni rashodi		127.568.007
3423	Kamate za primljene	109.518
3431	Bankarske usluge	324.287
Uk. Konto 34 - financijski rashodi		433.805
3721	Naknade građanima i kuć. u novcu	33.790.860
3811	Tekuće donacije u novcu	6.033.000
Ukupno		1.154.311.872

K621143 KAPITALNO ULAGANJE I IZGRADNJA U VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA		Državni proračun za 2008.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
3423	Kamate za primljene zajmove ...	30.910.000
4212	Poslovni objekti	3.500.000
5441	Otplata glavnice primljenih zajmova	61.000.000
Ukupno		95.410.000

Na slici 8.1 prikazani su indeksi promjene u razdoblju od 2005. do 2008. Može se uočiti da financiranje troškova za zaposlene prati stabilan godišnji porast od 10,8 % u kojem su uključeni: Kolektivnim ugovorom zagarantirano povećanje neto-osobnih dohodaka u iznosu od 6 %, povećanje ukupnog koeficijenta zaposlenih i nova zapošljavanja. Materijalni troškovi, gdje se ukupni troškovi financiraju djelomično iz proračuna, financirani su prema tzv. «povijesnoj ili naslijeđenoj metodi MZOŠ-a» i pokazuju pad financiranja u iznosu od -0,7 % u odnosu na 2007. (slika 8.1). Trend porasta u 2008. u kategoriji financiranja troškova za zaposlene čak je i veći nego prethodnih godina, ali je u potpunosti zaustavljen trend porasta financiranja materijalnih troškova, što je bilo najavljeno godine 2006. kao dio dugogodišnje strategije. U konačnici, u ukupnom financiranju POD troškovi za zaposlene čine čak 85,5 % cjelokupnog proračuna, što navodi na zaključak da se sužava prostor za razvoj istraživačkog sveučilišta. Pokazatelji govore u prilog jačanju obrazovnog karaktera sveučilišta uz istodobno slabljenje istraživačkog karaktera, što je u suprotnosti s misijom i strategijom razvitka Sveučilišta u Zagrebu.

Slika.8.1

Naziv sveučilišta	2005.		2006.				2007.				2008.			
	Troškovi zaposlenih (konta 31)	Materijalni troškovi (konta 32 i 34)	Troškovi zaposlenih (konta 31)	TZ* 06/5	Materijalni troškovi (konta 32 i 34)	MT** 06/05	Troškovi zaposlenih (konta 31)	TZ* 07/6	Materijalni troškovi (konta 32 i 34)	MT** 07/06	Troškovi zaposlenih (konta 31)	TZ* 08/07	Materijalni troškovi (konta 32 i 34)	MT** 08/07
Sveučilište u Zagrebu	760.136.629	119.259.358	823.380.361	108,3	122.101.807	102,4	890.245.951	108,1	128.609.454	105,3	986.486.198	110,81	127.568.007	99,34
Sveučilište u Rijeci	147.270.537	19.975.284	169.052.946	114,8	21.470.828	107,5	166.982.778	98,8	20.593.384	95,9	195.785.513	117,25	19.315.146	93,79
Sveučilište u Osijeku	112.325.646	20.684.877	140.940.965	125,5	24.694.861	119,4	158.886.640	112,7	22.844.781	92,5	190.926.414	120,17	22.359.179	97,87
Sveučilište u Splitu	124.593.231	19.165.595	155.313.020	124,7	20.270.513	105,8	172.673.685	111,2	21.183.167	104,5	203.167.333	117,66	20.753.872	97,97
Sveučilište u Zadru	33.442.699	3.859.702	41.859.818	125,2	5.039.178	130,6	50.476.783	120,6	3.841.259	76,2	60.277.077	119,42	3.826.130	99,61
Sveučilište u Dubrovniku	15.009.301	3.941.638	20.628.802	137,4	5.397.864	136,9	21.712.179	105,3	4.940.602	91,5	29.628.041	136,46	4.748.121	96,10
Sveučilište U Puli	46.000	0,00	0,00		409.283		24.427.055		2.533.392		29.267.876	119,82	2.452.984	96,83
Sveučilište u Rijeci (i Puli)	147.316.537	19.975.284	169.052.946	114,8	21.880.111	109,5	191.409.833	113,2	23.126.776,00	105,7	225.053.389	117,58	21.768.130	94,13

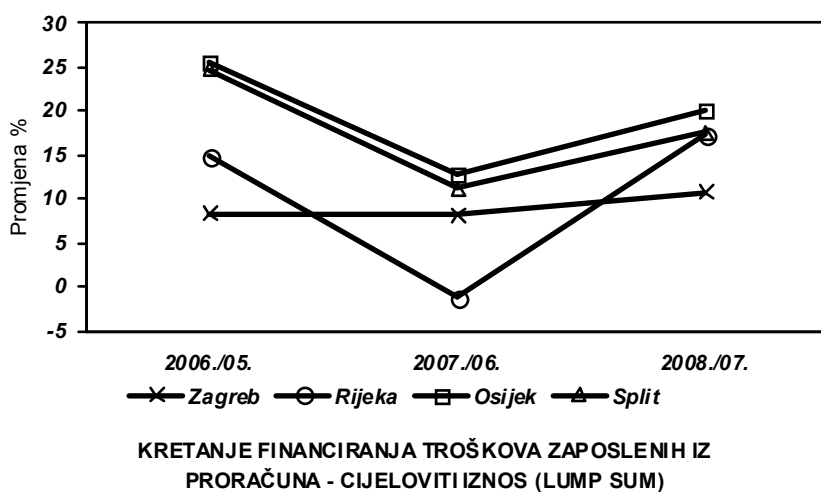
Tablica. 8.2 - Doznačeno iz državnog proračuna za redovitu djelatnost A621001, A621002, ...) sveučilišta u RH u 2005., 2006., 2007. i 2008.

* indeks promjene troškova za zaposlene

** indeks promjene materijalnih troškova

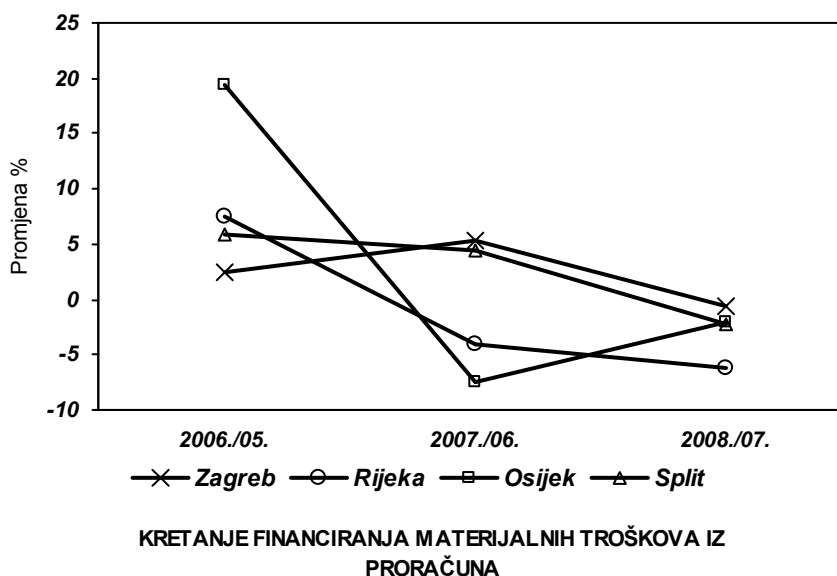
Usporedba kretanja financiranja Sveučilišta u Zagrebu u odnosu na tri veća sveučilišta u RH, ona u Osijeku, Rijeci i Splitu, u kategoriji troškova zaposlenih (slika 8.2) pokazuje puno sporiji trend porasta, što je osobito izraženo u preraspodjeli proračuna iz studenoga 2008.

Vrlo nepovoljan trend u financiranju za zaposlene na Sveučilištu u Zagrebu uočava se u godini 2006., kada se uočava gotovo dvostruko odnosno trostruko manji relativni porast u usporedbi sa sveučilištima u Rijeci, Osijeku i Splitu. U 2007. takav trend privremeno je zaustavljen, iako još uvijek postoji neuravnoteženi relativni porast financiranja, ali sada primjereniji nastojanju policentričnog razvoja sveučilišta u RH. Međutim financiranje troškova za zaposlene u 2008. ponovno pokazuje relativno usporavanje financiranja Sveučilišta u Zagrebu. Objašnjenje za drastičan pad financiranja Sveučilišta u Rijeci u godini 2007. jest zbog odvajanja Sveučilišta u Puli (vidi izdvojeni redak u tab.8.2).

Slika. 8.2

Sličan, nepovoljan, trend pokazuje se i u kategoriji financiranja materijalnih troškova za godinu 2006. kada su ostala sveučilišta u RH ostvarila puno veći relativni porast, prikazan na slici 8.3.

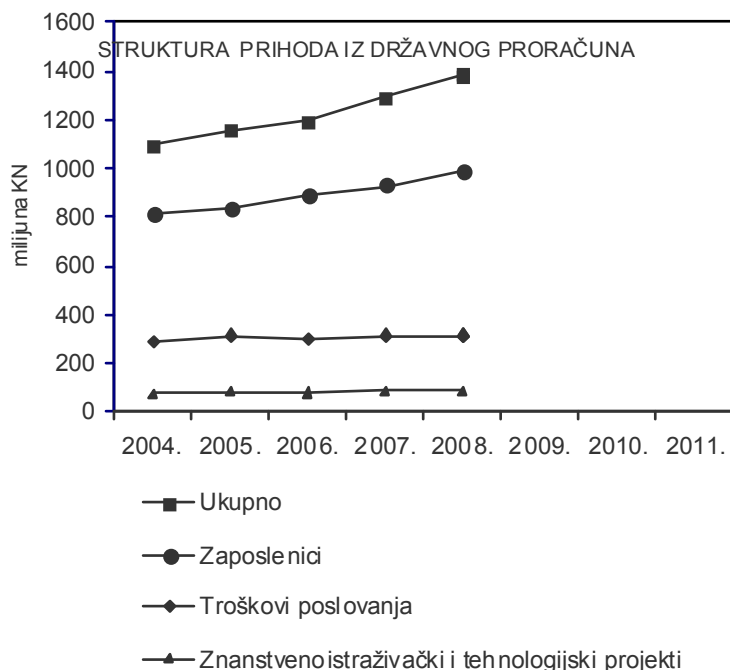

Slika. 8.3

U godini 2007. taj je trend u potpunosti zaustavljen, pa je relativni porast na Sveučilišta u Zagrebu bio uravnotežen na nacionalnoj razini, ali još uvijek manji od najavljanog. Za Sveučilište u Rijeci i ovdje vrijedi prethodno objašnjenje. U 2008. Sveučilište u Zagrebu, kao i sva ostala sveučilišta u RH osim Sveučilišta u Osijeku, bilježi pad financiranja materijalnih troškova.

8. 2. Proračun i istraživačko sveučilište

Struktura prihoda iz državnog proračuna, prikazana na slici 8.4, temelji se na podacima iz završnih izvješća sastavnica za godišnja razdoblja do 2007. U godini 2008. cjelokupno financiranje iz proračuna obrađivalo se u financijskoj službi sveučilišta, što znači da je bilo moguće i njegovo neposredno praćenje. Vidljiv je kontinuirani trend porasta financiranja troškova za zaposlene, u apsolutnim i relativnim brojevima, u puno većem iznosu nego što je pad ili stagnacija financiranja troškova poslovanja, što u ukupnom financiranju rezultira porastom.

Slika 8.4

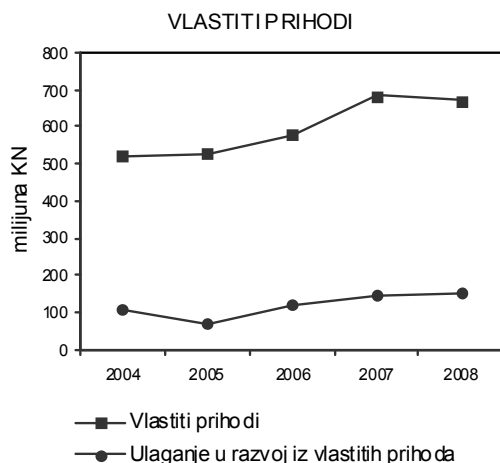
Zabrinjavajući je dugogodišnji stagnirajući trend financiranja znanstvenoistraživačkih i razvojno-tehnologijskih projekata. Želi li se Sveučilište u Zagrebu svrstati uz referentna istraživačka sveučilišta, ili im se barem približiti, moraju se znatno povećati ulaganja u istraživanja, ali i u financiranje opće istraživačke infrastrukture i tzv. «hladni pogon».

Mogući izvori povećanih ulaganja u istraživanja jesu:

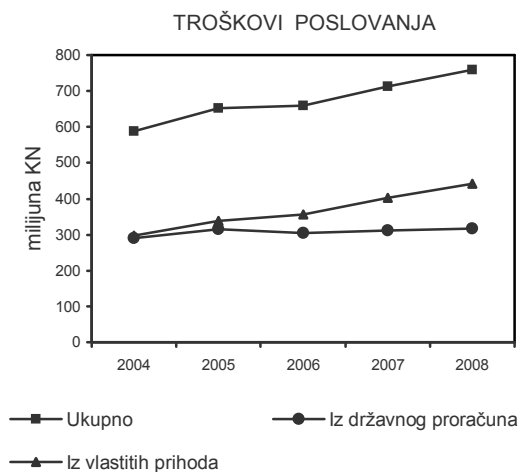
- povećano financiranje iz proračuna (iako se sredstva iz proračuna, kada su prenaplašena, smatraju nedovoljno stimulativnima za postizanje potrebne razine kompetitivnosti)

- sudjelovanjem u istraživačkim projektima financiranim iz međunarodnih fondova
- financiranje iz privatnih izvora s ciljanim korisnikom
- vlastitim financiranjem.

Sve navedene kategorije vezane su uz pregovore s partnerima financijerima. Prethodno navedene prve dvije kategorije najčešće prate razvojne potrebe društva i gospodarstva kao pokretača razvitka. Posljednja kategorija, koja ovisi isključivo o poslovanju sveučilišta, predstavlja mogućnost financiranja

Slika. 8.5

Slika. 8.6

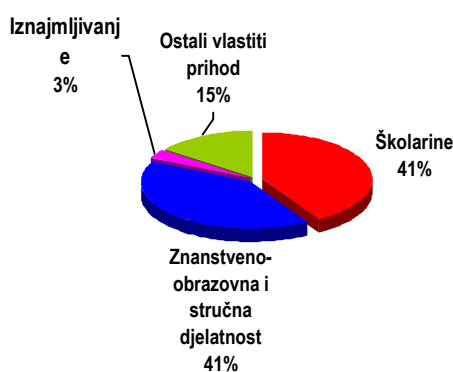
Na slici 8.5 prikazano je kretanje vlastitih prihoda na Sveučilištu u Zagrebu u posljednjih pet godina i ulaganja u vlastiti razvoj iz vlastitih prihoda. Vidljivo je da postoji rezerva za ulaganja u razvoj kao preduvjet za istraživanja. Uočljiva je stagnacija vlastitih prihoda u 2008. uz napomenu da će konačni podaci o vlastitim приходima biti poznati dva mjeseca nakon pisanja ovog izvješća, tako da se radi o procjeni nakon privremenih izvješća sastavnica. Slika 8.6 pokazuje strukturu financiranja troškova poslovanja. Uočava se da kontinuirano raste udio financiranja iz vlastitih prihoda, koji u 2008. već iznosi približno 57 %. Očit je kontinuirani porast financiranja troškova poslovanja iz vlastitih prihoda, što je održivi trend jedino ako mu prethodi i porast vlastitih prihoda. Kako u 2008. to nije slučaj, tj. vlastiti prihodi stagniraju, održivi razvoj moguć je jedino povećanim financiranjem troškova poslovanja iz proračuna, čime bi se oslobodila sredstva za ulaganja u razvoj i na taj način povećao istraživački potencijal Sveučilišta.

8. 3. Vlastiti prihodi i rashodi iz vlastitih prihoda u godini 2008.

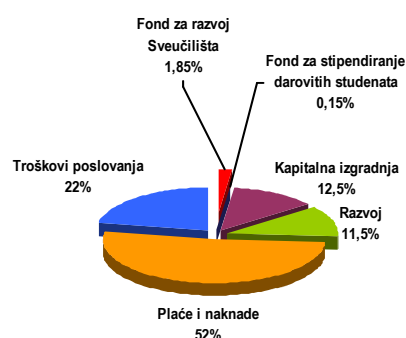
U situaciji kada vlastiti prihodi predstavljaju sve važniji dio financiranja sveučilišta, temeljna pretpostavka sustavnog planiranja jest praćenje strukture vlastitih prihoda i rashoda iz vlastitih prihoda. U organizaciji sveučilišta sa sastavnicama kao pravnim osobama značilo bi da su vlastiti prihodi domena neposrednog upravljanja sastavnicama u oba dijela - приходima i rashodima. Međutim kako se u sveukupnoj djelatnosti sastavnica isprepliću programi osnovne (obrazovanje, znanost, istraživanje), dopunske (znanstveni, razvojni i stručni projekti, ostala vanjska suradnja) i prateće djelatnosti (studentska pitanja i standard), isto takve su i veze u

financiranju cjelokupne podrške za odvijanje tih programa, znači kadrovske politike, održavanja osnovne i istraživačke infrastrukture i ulaganje u razvoj. Očito je dakle da se i u dijelu rashoda iz vlastitih prihoda treba uspostaviti i sustavna strategija koja će omogućiti razvoj sveučilišta u obrazovnom i istraživačkom dijelu .

Iz tih su razloga na slikama 8.7 i 8.8 dane strukture vlastitih prihoda i rashoda iz vlastitih prihoda. Ovdje se radi o procjeni, jer će konačni podaci biti poznati tek nakon predaje završnih financijskih izvješća sastavnica.

Slika 8.7 Struktura vlastitih prihoda

Slika 8.8 Struktura rashoda iz vlastitih prihoda

Procjena ukupnih vlastitih prihoda u god. 2008. - 640.000.000 kn

U prihodima dominiraju znanstveno-obrazovna i stručna djelatnost i školarine po 41 %, što je prosjek na Sveučilištu u Zagrebu. Međutim u spomenutim udjelima bitne su razlike po područjima unutar sveučilišta. Krajnje razlike susreću se između društveno-humanističkog područja (udio prihoda od školarina je oko 90 % od ukupnog vlastitog prihoda) i tehničkog i biotehničkog područja (prihod od školarina je oko 10 % vlastitog prihoda). Ove će podatke trebati dovesti u vezu s uvođenjem i praćenjem sustava kvalitete i izvesti odgovarajuće zaključke.

U rashodima dominiraju plaće i naknade, čak 52 %, ali s obzirom na prije navedene trendove u financiranju iz proračuna očito je da će biti potrebno povećati ulaganja u razvoj, koja sada iznose nezadovoljavajućih 11,5 %. Kontinuirano povećanje financiranja troškova poslovanja iz vlastitih prihoda, 22 % u 2008., vjerojatno će se nastaviti, a povećanje usmjeriti na razvoj nastavne i znanstvenoistraživačke infrastrukture.

Novost u godini 2008. jest uspostava Fonda za stipendiranje darovitih studenata iz kojeg se u akademskoj godini 2008./2009. stipendira 100 studenata u godišnjem neto-iznosu od 10.000 kn/studentu

8. 4. Fond za razvoj Sveučilišta

Na temelju odredbi Statuta Sveučilišta u Zagrebu uspostavljen je Fond za razvoj Sveučilišta u koji sastavnice Sveučilišta izdvajaju dio sredstava stečenih vlastitom djelatnošću te iz dijela prihoda izvan Programa osnovne djelatnosti. Pravilnikom o osnovama financiranja Sveučilišta u Zagrebu i prihvaćanjem Pravilnika o Fondu za razvoj Sveučilišta u Zagrebu stečeni su uvjeti za pokretanje fonda u koji se sredstva doznave dvaput godišnje počevši od 1. siječnja 2008. Prve uplate u taj fond uslijedile su nakon polugodišnjeg financijskog izvješća u godini 2008., dok će konačne uplate za 2008. uslijediti nakon završnog financijskog izvješća u travnju 2009. - do sada je uplaćeno 2.209.491.50 kuna. Na Senatu Sveučilišta u Zagrebu održanom u ožujku 2009. izabrani su članovi Odbora Fonda. Uloga je Odbora upravljanje Fondom, koje je definirano Pravilnikom o Fondu. Tim su pravilnikom postavljene i programske osnove te načini i uvjeti korištenja sredstava. Programske osnove korištenja sredstava Fonda jesu:

- razvoj ljudskih resursa
- razvoj istraživačke djelatnosti
- razvoj međunarodne suradnje (razvoj internacionalizacije Sveučilišta)
- razvoj integrativnih sveučilišnih funkcija
- razvoj sustava upravljanja kvalitetom i uspostava izvrsnosti
- razvoj prostornih kapaciteta Sveučilišta u Zagrebu.

8. 5. Stambeno kreditiranje

Na temelju Ugovora potpisanog između Sveučilišta u Zagrebu i Zagrebačke banke d.d. (rujan 2005.) zaposlenicima Sveučilišta i ostalim zaposlenicima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja odobrava se korištenje stambenih kredita po povoljnijim kamatnim stopama te omogućuje kreditiranje zaposlenika koji imaju Ugovor o radu na određeno vrijeme.

U proteklih godinu dana izdano je dvadeset sedam potvrda kojima se pojedinim korisnicima subvencioniranih kredita, koji su kredite ostvarili u godini 2003. i 2004., povećava iznos subvencije ostvaren prema Pravilniku iz godine 2003. No s obzirom na to da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa obustavilo daljnja odobravanja, a još nismo dobili službeno očitovanje o razlozima stopiranja, pojedini korisnici dobili su odbijenice. Mnogi zahtjevi još su u Zagrebačkoj banci čekajući potpis direktora, tako da nam nisu poznati podaci koliko je korisnika uspjelo ostvariti dodatnu subvenciju.

U godini 2007. MZOŠ je odobrio 217 subvencioniranih stambenih kredita za Sveučilište u Zagrebu te 4 za znanstvenike povratnike s rokom realizacije do 31.prosinca.2007. Zbog prekratkog roka za realizaciju kredita uslijed problema vezanih za Katastar i zemljišne knjige rok je odobrenjem MZOŠ-a produljen do 30.6.2008.

Osim zahtjeva za povećanje subvencije, pristiglo je deset zahtjeva za promjenu nekretnine, pet zahtjeva za moratorij kredita, tri zahtjeva za promjenu korisnika kredita te tri zahtjeva za

komercijalizaciju kredita, tj. troje korisnika izašlo je iz sustava znanosti i visokog obrazovanja te će nastaviti otplaćivati kredit po komercijalnim uvjetima.

Svi zahtjevi dobili su suglasnost Sveučilišta.

8.6.1. Ured za šport Sveučilišta u Zagrebu

Ured za šport Sveučilišta u Zagrebu osnovan je na temelju Odluke o osnivanju Ureda za šport koju je Senat Sveučilišta u Zagrebu donio na 13. sjednici u 338. akademskoj godini (2007./2008) održanoj 15. svibnja 2007., a svečano je otvoren 29. veljače 2008.

Poslove u Uredu obavlja pet članova: voditelj doc. dr. sc. Boris Neljak (Kineziološki fakultet), zamjenica voditelja Irena Bagarić, prof. (predsjednica Udruge nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture Sveučilišta u Zagrebu, članica Izvršnog odbora Zagrebačkog sveučilišnog športskog saveza), Davorin Babić, prof. (dopredsjednik Udruge nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture Sveučilišta u Zagrebu), Mladen Sedar, prof. (predsjednik Zagrebačkog sveučilišnog športskog saveza), Mate Omazić, dipl. ing., student (dopredsjednik Zagrebačkog sveučilišnog športskog saveza).

Akadske godine 2007./2008. Studentsko športsko prvenstvo Sveučilišta u Zagrebu organizirano je u 25 športova u kojima je sudjelovalo 3.757 studenata športaša. Natjecanja su provedena u sljedećim športovima: košarka, odbojka, rukomet, mali nogomet, stolni tenis, tenis, šah, odbojka na pijesku, rukomet na pijesku, streljaštvo, judo, karate, hrvanje, mačevanje, veslanje, plivanje, atletika, kros, aerobika, badminton, squash, vaterpolo, skijanje, bridge i rolanje. Posebno treba istaknuti provođenje natjecanja za četiri najatraktivnija ekipna športa u tri lige.

Djelatnost Ureda za šport očituje se u ispunjavanju zadaća propisanih Pravilnikom o organizaciji i djelovanju Ureda za šport Sveučilišta u Zagrebu. On obuhvaća planiranje i organizaciju Studentskog športskog prvenstva te izradu financijskog plana u koji su uključene ove aktivnosti:

- provedba Studentskog športskog prvenstva Sveučilišta u Zagrebu
- nabava opreme i rekvizita te medalja i pehara za potrebe natjecanja
- odlazak i opremanje reprezentacija Sveučilišta na Državno sveučilišno prvenstvo
- pomoć pri odlasku naših ekipa prvaka države na europska sveučilišna prvenstva
- domaća i međunarodna međusveučilišna suradnja putem turnira i športskih manifestacija (npr. obilježavanje 20-godišnjice Univerzijade u Zagrebu, Hrvatskog olimpijskog dana i sl.)
- predstavljanje našeg sveučilišta organizacijom Europskog prvenstva Sveučilišta u veslanju godine 2008. na kojem je nastupilo 456 sudionika iz cijele Europe (14 zemalja i 59 sveučilišta) te dobivanje organizacije EP sveučilišta u malom nogometu 2010.
- koordinacija športskih objekata pod upravljanjem Zagrebačkog holdinga te SD Martinovka i ostalih
- organizacija stručne pomoći Zagrebačkog športskog saveza i sudačkih udruga (voditelji, suci, zapisničari i sl.)
- predstavljanje Ureda za šport na domaćim i međunarodnim manifestacijama i konferencijama putem prezentacije stručnih i znanstvenih radova i sl.

Među važnijim međunarodnim aktivnostima Ureda za šport ističe se vrlo uspješna organizacija Četvrtog europskog sveučilišnog prvenstva u veslanju održanog u kolovozu 2008. u Športsko-rekreacijskom centru Jarun. Sudjelovalo je rekordnih 450 studenta - veslača s 52 europska sveučilišta iz 14 zemalja. Zabilježen je veliki uspjeh veslača iz Hrvatske, uglavnom studenata Sveučilišta u Zagrebu koji su zauzeli treće mjesto iza sveučilišta iz Poljske i Njemačke.

8. 6. 2. Financiranje studentskog športa

Uočeni nedostaci vezani uz organizirani sveučilišni šport, gdje su sveučilišne aktivnosti ovisile o organizaciji putem studentskih projekata te o neizvjesnom financiranju, riješeni su nizom organizacijskih mjera. Uz pomoć i podršku Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu, Udruge nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture Sveučilišta u Zagrebu te Zagrebačkog sveučilišnog športskog saveza osmišljen je ustroj i rad Ureda za šport Sveučilišta u Zagrebu. U prvoj godini svoga djelovanja, za koju nije bilo osigurano financiranje u proračunu Sveučilišta, u dogovoru sa Studentskim zborom financijska sredstava namijenjena financiranju Studentskog športskog prvenstva Sveučilišta u Zagrebu preusmjerena su Uredu za šport Sveučilišta, a ne kao do tada Studentskom zboru.

Prihod u 2008. iznosio je 548.000,00 kuna, a rashodi 614.518,52 kuna.

Ured za šport izradio je proračun za sezonu 2008./2009. u iznosu od 647,00 kn (Sveučilišno športsko prvenstvo RH, turniri u RH i inozemstvu, EP sveučilišta u veslanju) koji je usvojio Senat i time omogućio provedbu Sveučilišnog športskog prvenstva studenata u 25 različitih športova po sustavu liga natjecanja. Liga sustav natjecanja studenti su prihvatili s oduševljenjem jer im omogućava višestruko veći broj utakmica tijekom natjecanja. Suradnjom i dogovorom sa Zagrebačkim holdingom Sveučilište je dobilo višenamjenske dvorane na korištenje i time omogućilo odigravanje triju utakmica u jednom terminu, što također pridonosi kvaliteti natjecanja

8.7. Sveučilišni računski centar - SRCE

Srce ima dvojnu ulogu. Ona je s jedne strane vezana uz funkciju Srca kao ustanove od nacionalnog značenja i središta nacionalne e-infrastrukture, a s druge strane uz njegovu funkciju kao računskog centra Sveučilišta u Zagrebu.

Osnovni rezultati djelovanja Srca u godini 2008. vezani su uz niz proizvoda i usluga koje ono pruža unutar temeljnih segmenata svoga djelovanja: računalno-komunikacijske mreže, računalni sustavi, informacijski sustavi i aplikacije, obrazovanje i podrška korisnicima.

Godina 2008. obilježena je kontinuitetom stabilnosti i pouzdanosti u pružanju velikog broja usluga, što je za infrastrukturnu ustanovu nedvojbeno očekivana, ali i za ostvarivanje najzahtjevnija osobina. Mogu se izdvojiti sljedeći iskoraci ostvareni tijekom 2008.:

- uvelike je unaprijeđena Hrvatska nacionalna grid infrastruktura (CRO NGI) kao jedna od dviju temeljnih sastavnica moderne e-infrastrukture sustava znanosti i obrazovanja u Republici Hrvatskoj;
- sudjelovanjem u EU FP6/FP7 projektima GÉANT i EGEE osigurano je povezivanje dviju temeljnih komponenti (mreža i grid) hrvatske e-infrastrukture s odgovarajućom europskom infrastrukturom;
- uspostavljen je Mrežni operativni centar Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj - tim za izgradnju i potporu uporabi e-infrastrukture za sve subjekte smještene u Kampusu Borongaj;
- korisnicima računalnog klastera Isabella stavljeni su na raspolaganje novi resursi;
- nadograđen je središnji virtualizacijski poslužitelj Srca;
- uspostavljen je novi sustav za nadzor rada računalnih sustava i resursa Srca;
- vezano uz funkcioniranje autorizacijske i autentikacijske infrastrukture sustava znanosti i visokog obrazovanja (AAI@EduHr) donesen je Pravilnik o ustroju AAI@EduHr i uspostavljen je sustav jedinstvene autentikacije korisnika (središnji login/SSO servis), koji je odmah povezan s paneuropskim sustavom eduGAIN;
- Srce je uspješno vodilo uspostavu europskog eduroam servisa;
- vezano uz širenje mogućnosti virtualnog okruženja za e-učenje uspostavljen je e-portfolio sustav;
- u okviru aktivnosti Centra za e-učenje održano je devet redovitih susreta ("popodne@ceu") nastavnika i studenata zainteresiranih za pitanja i primjenu e-učenja;
- obnovljena je oprema u dvije od ukupno šest učionica u kojima Srce održava tečajeve za studente i druge članove akademske i istraživačke zajednice;
- u Informacijski sustav visokih učilišta (ISVU) uključena je sedamdeseta visokoškolska ustanova.

Na razini Sveučilišta u Zagrebu Srce je dodatno bilo angažirano na uređenju informacijske infrastrukture Rektorata Sveučilišta i proširenju bežične mreže na lokaciju u Zvonimirovoj ulici. Stalno su prisutne pojačane aktivnosti na uvođenju sustava ISVU sukladno odluci Senata te aktivnosti na unaprjeđenju web prostora Sveučilišta, vezano uz rangiranje na sustavima tipa webometrics.com

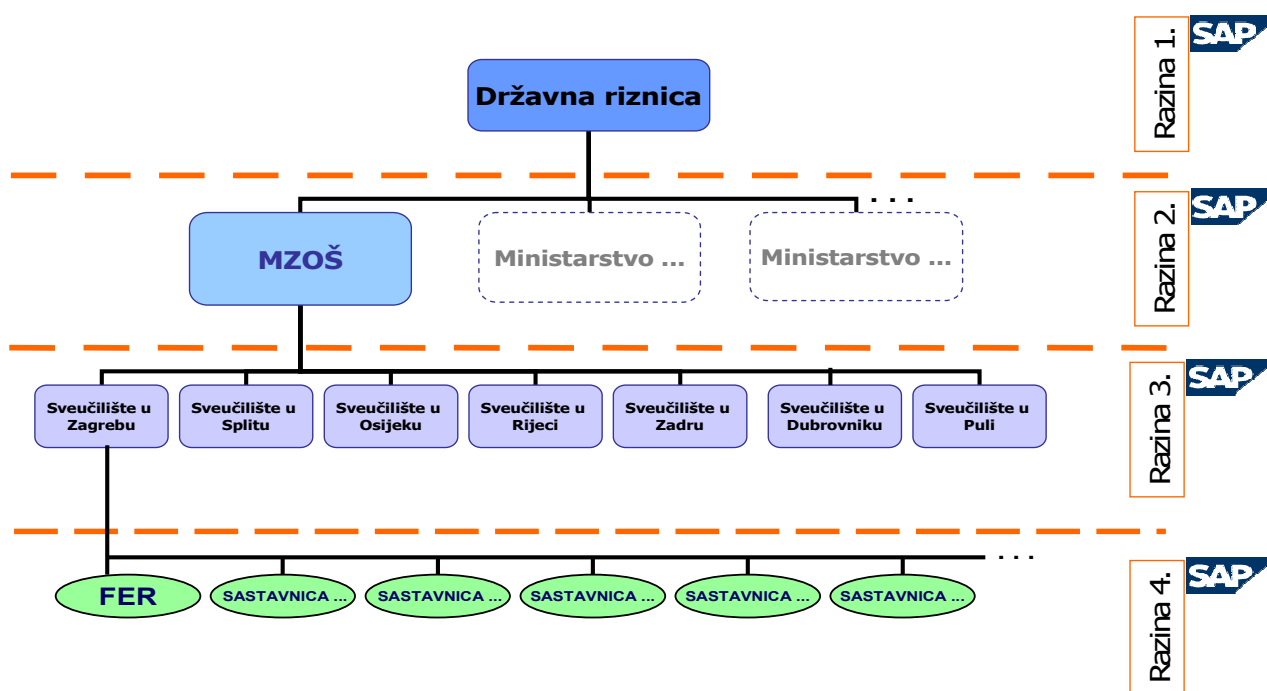
Na inicijativu MZOŠ-a započele su konzultacije o promjenama u sustavu upravljanja Srcem. Tim bi se promjenama osigurala adekvatna zastupljenost MZOŠ-a u upravljanju Srcem budući da se ono pretežito financira iz državnog proračuna i obavlja niz funkcija od nacionalnog značenja.

Struktura prihoda Srca u godini 2008.:

Prihodi iz državnog proračuna	24.708.637
Prihodi od ugovora s MZOŠ-om	4.176.243
Prihodi od ugovora s CARNetom	2.586.401
Prihodi od međunarodnih ugovora	835.276
Ostali vlastiti prihodi	2.454.754
UKUPNO	34.761.311

8. 8. Razvoj Poslovno-informatičkog sustava Sveučilišta u Zagrebu - IPISVU

U godini 2008. nastavljen je rad na razvoju i uvođenju poslovno-informatičkog sustava kao temeljnog preduvjeta za uspješno poslovanje integriranog sveučilišta. Projekt se provodi na nacionalnoj razini i financira ga MZOŠ, a kao poslovni sustav odabran je SAP koji je prihvatila Vlada RH sa svim svojim ministarstvima i Državnom riznicom. Poslovi implementacije povjereni su vnim natječajem tvrtki „b4b“. Funkcionalna shema projekta i način upravljanja prikazani su na slici 8.9.

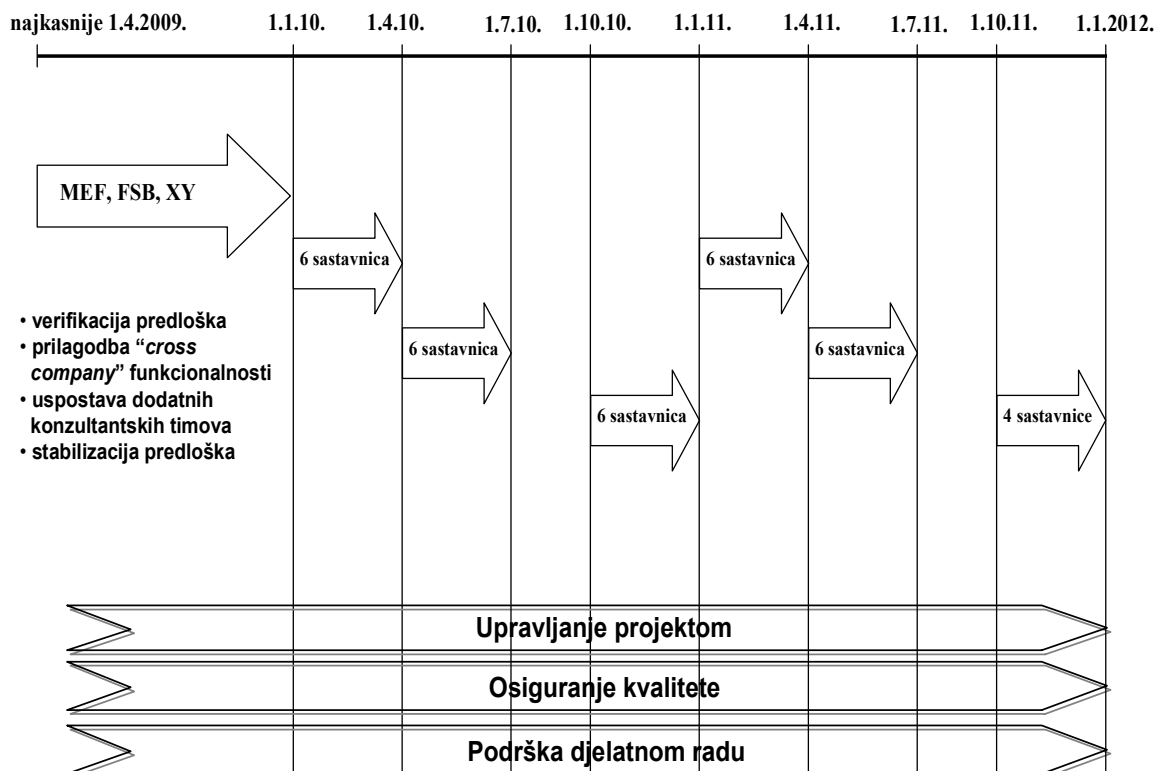

Slika 8.9. Funkcionalna shema IPISVU- projekta

U godini 2008. na Sveučilištu u Zagrebu dostignuta je razina 4, što znači da je u pilot-projektu poslovni sustav SAP implementiran na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, čime je na jednoj sastavnici dostignuta završna razina projekta. Na Sveučilištu u Zagrebu razina 3 dostignuta je godine 2007. Nadzorni odbor za praćenje uspostave IPISVU-a prihvatio je izvješće „b4b“ i FER-a kojim se utvrđuje da su ispunjeni svi ugovoreni uvjeti. U nastavku realizacije projekta, u godini 2009. predviđa se implementacija na dvije sastavnice

Sveučilištu u Zagrebu (Medicinski fakultet i Fakultet strojarstva i brodogradnje) te uspostava potpunih veza između razina 3 i 4, za koje još treba definirati projektni zadatak.

Okvirni terminski plan realizacije projekta na Sveučilištu u Zagrebu prikazan je na slici 8.10. Uz pretpostavku osiguranog primjerenog financiranja, implementacija IPISVU-a na sve bi se sastavnice mogla realizirati do sredine 2011.

Slika 8.10. Mogući terminski plan realizacije IPISVU- projekta na Sveučilištu u Zagrebu

Ciljevi IPISVU- projekta jesu:

- Uspostavljanje integriranog poslovno-informacijskog sustava na razini Sveučilišta u Zagrebu, čime se stvaraju pretpostavke za daljnje uspostavljanje autonomije Sveučilišta, a uspostavljanjem informatičko-informacijskog okruženja omogućuje se daljnja provedba financiranja putem cjelovitog iznosa (lump sum).
- Implementacija IPISVU- rješenja istodobno provodi reorganizaciju i standardizaciju poslovnih procesa na razini svih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu kao i evidenciju i upravljanje matičnim podacima i propisanim izvješćima u skladu s preporukama MZOŠ-a i Državne riznice RH.

- Ujednačeno vođenje poslovnih knjiga svih sastavnica Sveučilišta. Vođenjem poslovnih knjiga na razini MZOŠ-a i Državne riznice ostvaruju se preduvjeti za realno praćenje trošenja proračunskog novca te stvaranje pretpostavki za pravodobno podmirivanje obveza.
- Poslovno-informacijskom integracijom ujednačava se praćenje i upravljanje ljudskim potencijalom svih sastavnica Sveučilišta, ostvaruju se preduvjeti za temeljito praćenje i planiranje akademske karijere od razine sastavnice preko Sveučilišta do MZOŠ-a.
- Sveučilište i sastavnice koristit će se poslovno-informacijskim sustavom kao servisom koji im omogućuje zaštićeno i sigurno obrađivanje podataka iz domene vlastitog i zajedničkog poslovanja. Zato se sustavu mora pristupati isključivo autorizacijom i autentikacijom.

9. PROSTORNI RAZVOJ SVEUČILIŠTA

9.1. Uvodne napomene

Tijekom 2008. nastavljene su aktivnosti u vezi s realizacijom prostornog plana Sveučilišta u Zagrebu usvojenog 2007. U protekloj su se godini pojavili i novi prijedlozi za rješavanje trenutačnih i trajnih prostornih potreba sveučilišnih sastavnica, što zahtijeva dopunu, ali i manju reviziju aktualnog prostornog plana planiranu za prvu polovinu 2009. Godina 2008. uvela nas je u globalnu financijsku i ekonomsku krizu koja će zacrtane prostorne planove nužno postaviti u novu vremensku perspektivu.

U 2008. nastavljena je intenzivna suradnja o temama prostornog razvoja između Sveučilišta i državnih institucija (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo kulture, Hrvatske željeznice), institucija Grada Zagreba (Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, Gradski ured za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za katastar i geodetske poslove, ZET, Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Ured gradonačelnika), Varaždina (Ured gradonačelnika), Dubrovnika (Ured za zaštitu spomenika kulture) te Zagrebačke nadbiskupije.

Kako bi se uspješno nosio s mnogobrojnim projektima, Ured za razvoj, prostorno planiranje i investicije Rektorata Sveučilišta u Zagrebu tijekom 2008. definirao je i realizirao svoj novi interni ustroj. Zahvaljujući novim razvojnim mjestima, zaposlene su četiri nove djelatnice (dipl.ing.arh., dipl. iur., dipl. oec. i prof.), tako da je u Uredu sada sedam stalno zaposlenih. Tijekom 2008. provedena je i dodatna edukacija djelatnika kako bi bili u tijeku s novom zakonskom regulativom o javnoj nabavi i ostalom regulativom.

9.2. Stanje nekretnina Sveučilišta u Zagrebu u godini 2008.

Imovinsko-pravni status sastavnica Sveučilišta u Zagrebu prati stručna skupina za nekretnine³⁵ čiji je cilj je utvrditi zemljišno-knjižno stanje sastavnica te poduzeti potrebne mjere kako bi se provele uknjižbe koje do danas nisu provedene. Nakon izvještaja iz 2007., Geodetski fakultet pripremio je revidiranu studiju stanja i utvrđivanja imovinsko-pravnog statusa nekretnina sastavnica Sveučilišta u Zagrebu za godinu 2008. Utvrđeno je da samo jedanaest sastavnica Sveučilišta imaju riješen imovinsko-pravni status, tj. sve čestice kojima se koriste u njihovom su vlasništvu: Arhitektonski fakultet, Građevinski fakultet, Geodetski fakultet, Filozofski fakultet, Kineziološki fakultet, Prirodoslovno matematički fakultet, Veterinarski fakultet, Akademija dramske umjetnosti, Geotehnički fakultet u Varaždinu, Fakultet organizacije i informatike, Metalurški fakultet. Devet fakulteta imaju samo pojedine čestice u svom vlasništvu, dok njih jedanaest nisu vlasnici nekretnina kojima se koriste, i to: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Fakultet političkih znanosti, Grafički fakultet, Katolički bogoslovni fakultet, Stomatološki fakultet, Šumarski fakultet, Učiteljski fakultet, Akademija likovnih umjetnosti, Muzička akademija, Hrvatski studiji. Veći broj nekretnina kojima raspolažu sastavnice još uvijek su u društvenom vlasništvu.

³⁵Stručna skupina djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Zdravko Kapović, prof. dr. sc. Tatjana Josipović i mr. sc. Nevenka Krznarić

U protekloj je godini Sveučilište u Zagrebu povećalo broj nekretnina. Grad Varaždin ustupio je oko 60.000 m² zemljišta u blizini nove športske dvorane Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu za gradnju dodatne zgrade Fakulteta i za novi sveučilišni kampus. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa ustupilo je za adaptaciju i korištenje dodatne bivše vojne objekte (oko 5.000 m²) na Znanstveno-učilišnom kampusu Borongaj za potrebe sastavnica Sveučilišta. Sveučilište u Zagrebu dogovorilo se sa Zagrebačkom nadbiskupijom o kupnji parcele površine oko 8.793 m² na Horvatovcu za Prirodoslovno-matematički fakultet. Uz tu parcelu nalazi se i parcela u vlasništvu Grada Zagreba od 8.753 m² koju bi Grad ustupio Sveučilištu za dovršetak prirodoslovnog kampusa (realizacija prvi kvartal 2009.). Na terenu površine 4.546 m² u kampusu Agronomskog i Šumarskog fakulteta planira se izgradnja novog studentskog restorana. Poduzete su potrebne radnje kako bi se stekli svi potrebni uvjeti za gradnju. U okviru KB «Sestre milosrdnice» Vlada RH ustupila je na parceli od 12.800 m² pravo građenja nove zgrade Stomatološkog fakulteta. Nakon iseljenja agencije HIDRE s Trga maršala Tita 3 u primjereniji iznajmljeni prostor koji je napustio Fakultet prometnih znanosti u Sigetu, Pravni fakultet proširio se u svojoj zgradi na dodatnih 1.500 m² svoga prostora. Započeti su razgovori između Medicinskog fakulteta i KBC Zagreb o preuzimanju prostora u ispražnjenim objektima na Šalati koji bi se prenamijenili za nastavne i istraživačke potrebe Fakulteta.

U listopadu 2008. predsjednik RH Stjepan Mesić najavio, do kraja svog mandata, moguće prepuštanje zgrade MORH-a u Zvonimirovoj ulici Sveučilištu u Zagrebu.

9.3. Razvoj sveučilišnih kampusa

U svim prostornim cjelinama Sveučilišta u Zagrebu tijekom godine planirali su se ili obavljali zahvati koji će prostorno konsolidirati i funkcionalno unaprijediti njihovo korištenje. Ovdje ćemo izvijestiti o aktivnostima na razvoju Kampusa Borongaj i Kampusa u Varaždinu.

Nakon preseljenja triju sastavnica i otvaranja Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj u listopadu 2007., tijekom protekle godine nastavljene su aktivnosti radi kompletiranja prve faze naseljavanja Borongaja i paralelno s tim aktivnosti u vezi s planiranjem njegova budućeg izgleda.

Tijekom godine dio je objekata preuzetih od MZOŠ-a adaptirano (4.100 m²) i osposobljeno u skladu s nastavnim i istraživačkim potrebama preseljenih sastavnica (FPZ, centar ERF-a, knjižnica HS-a, praonica SC-a). Za vojne objekte koji bi trebali udomiti određene sveučilišne centre i centre sastavnica (SuZ, EFZ, FPZ) pripremljen je program i prostorni prijedlog kako bi se nakon izrade dokumentacije mogla započeti adaptacija u prvoj polovini 2009. Sveučilište planira zaokružiti prvu fazu naseljavanja Kampusa Borongaj ujesen 2009. s bilancom od 3 smještene sastavnice i 7 istraživačkih centara, 5.900 studenata te 520 nastavnog i drugog osoblja, 25.000 m² uređenog prostora, restoranom SC-a (najboljim po mišljenju studenata) koji priprema oko 3.000 obroka dnevno, dodatnim ugostiteljskim sadržajima i prostorom za tjelesne aktivnost (teretana, aerobik) i terenima na otvorenom.

Ovo prate i infrastrukturni zahvati na elektroenergetskim instalacijama Kampusa, IT-mreži i telefoniji. Srce je za potrebe sastavnica izradilo projekte te implementiralo prvu fazu IP telefonije. Realiziranjem prve faze projekta IP-telefonije (VoIP - Voice over IP) u Znanstveno-učilišnom kampusu Borongaj, Srce je uspostavilo IP- telefoniju koja se temelji na SIP-u (Session Initiation Protocol) i "open source" IP-telefonskoj centrali Asterisk. Usluga

VoIP-a u potpunosti je funkcionalna za djelatnike Hrvatskih studija u objektima 62. i 63. (40 korisnika). Plan za 2009. uključuje proširenje VoIP servisa i na Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Fakultet prometnih znanosti.

Sveučilište, odnosno Ured za razvoj, prostorno planiranje i investicije tijekom protekle godine pokretao je i organizirao u koordinaciji s MZOŠ-om i SC-om različite aktivnosti radi definiranja pretpostavki za dugoročni razvoj kampusa Borongaj i njegovo uspješno uklapanje u gradski prostor. Sve su aktivnosti služile što kompetentnijoj i efikasnijoj pripremi međunarodnog urbanističkog natječaja za Kampus Borongaj, a rezultirale su različitim podlogama za natječaj koji bi se trebao raspisati u ožujku ili travnju 2009.

Ostvarene su slijedeće aktivnosti:

- U veljači i svibnju 2008. organizirana su studijska putovanja na sveučilišta Harvard, MIT, Yale, Stanford, Berkeley, North Eastern u SAD i ETH Zurich, Švicarska, gdje su uspostavljeni kontakti s planerima navedenih kampusa.
- U lipnju je organizirana jednodnevna međunarodna radionica s nazivom „Kampus i grad“. Sudionici radionice bili su profesori i studenti stranih sveučilišta Harvard Univ. i ETH Zürich te Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom trajanja radionice preispitali su iskustva američkog i europskog sustava kampusa, istraživali su razlike između njihovih ustroja te tipologije i pokretače razvoja s ciljem generiranja prijedloga i razmišljanja o organizaciji suvremenog sveučilišnog kampusa. O istoj je temi u rujnu 2008. održana na Arhitektonskom fakultetu panel-rasprava kojoj su prisustvovali sudionici spomenute radionice. Tom su prigodom utvrdili kriterije za oblikovanje urbanističko-arhitektonskog natječaja za Znanstveno-učilišni kampus Borongaj. Rezultati radionice publicirani su u mjesečniku Udruženja hrvatskih arhitekata „Čovjek i prostor“, br. 07-08/2008.
- Tijekom prve polovine 2008. u Rektoratu je aktivno djelovala stručna skupina sastavljena od stručnjaka iz područja energetski efikasnog građenja s pet fakulteta predvođena prof. A. Glasnovićem s Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Njihov zadatak bio je pripremiti program i smjernice za održivo planiranje i građenje kampusa. Taj će materijal biti podlogom za urbanistički natječaj. Kroz uspostavljenu suradnju s ETH Zurich prorektor Baletić uključio je Sveučilište u Zagrebu u mrežu ISCEN – International Sustainable Campus Network, koja razvija strategije za održivi razvoj kampusa. Članice ove asocijacije neka su od najuglednijih svjetskih sveučilišta i udruženja: ETH Zürich, EPFL – Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Harvard University, Yale University, Stanford University, University of California – Berkeley, University of Zürich, Hosei University, National University of Singapore, Dundalk Institute of Technology, Higher Education – Environmental Performance Improvement, KTH – Royal Institute of Technology, University of Copenhagen, Umwelt – Campus Birkenfeld Fachhochschule Trier, Pontificia Universidad Católica del Perú, The Australian National University, LACCD Builds Green, University of Gothenburg, Tongji University, Université du Luxembourg.
- Na sastanku povjerenstva za Borongaj održanom 19. srpnja 2008. dogovorena je izrada i način financiranja dijela podloga za natječaj. Geodetski fakultet obavio je geodetsko snimanje Borongaja i izradio posebnu geodetsku podlogu. Fakultet prometnih znanosti izradio je, uz konzultacije stručnjaka s ostalih fakulteta i Grada, prijedlog prometnog rješenja za Borongaj. Prijedlog će se uskoro ponuditi na raspravu Gradskom uredu za promet, ZET-u i HŽ-u. Načinjen je pregled postojeće infrastrukture (SC i Geodetski fakultet) te valorizacija zelenila (Šumarski fakultet). Plansku dokumentaciju pripremio je Zavod za izgradnju grada. U razgovoru s predsjednikom Društva arhitekata Zagreba dogovoren je oblik natječaja i njegovo provođenje.

Na sljedećem sastanku Povjerenstva za Borongaj održanom 11. studenoga 2008. prorektor Baletić predao je predstavnicima MZOŠ-a cjelovitu izrađenu dokumentaciju te ponovno upozorio na nejasan upis vlasništva i na plombe koje postoje u spisima Borongaja, što neće smetati provođenju natječaja, ali će zaustaviti aktivnosti na realizaciji Biocentra, te istaknuo kako je nužno angažirati odvjetnički ured da bi se to sredilo. Također je upozorio na potrebu da se za natječaj definiraju potrebni kapaciteti za smještaj znanstvenih institucija koje MZOŠ želi preseliti na Borongaj.

- Sveučilište je 27. listopada 2008. postavilo službeni zahtjev za parcelacijom kampusa i za prenošenje vlasništva dijela kampusa na Sveučilište kako bi u budućnosti bile jasne funkcionalne zone sveučilišnog kampusa, znanstvenog kampusa te zone športskih i pratećih (restoran SC) sadržaja. Nadamo se pozitivnom rješenju u prvoj polovini 2009.

Mogućnost razvoja novog sveučilišnog kampusa u Varaždinu pojavila se nakon što je Gradsko poglavarstvo Grada Varaždina u proljeće 2008. prenijelo vlasništvo dijela gradskog zemljišta nedaleko od Drave veličine 60.000 m² Sveučilištu u Zagrebu, odnosno Fakultetu organizacije i informatike. Time je potreba da se gradi nova zgrada u skućenom bloku u gradu zamijenjena idejom kampusa i planiranja pored fakultetske zgrade i budućih komplementarnih sadržaja. Pripreme za osmišljavanje sadržaja i daljnjeg planiranja ovog kampusa usporene su nakon što je gradonačelnik Varaždina g. Čehok ponudio Sveučilištu alternativni prostor za razvoj kampusa na drugom dijelu grada, na području vojarnе I.V.Drašković koja će se iseliti do ljeta 2009. To je omogućilo da se razmotri i treća lokacija za kampus u Varaždinu na slobodnom prostoru bivše vojne pekarnice koja je od prethodno spomenutih manja, no svojim smještajem puno povoljnija jer se nalazi u blizini lokacije studentskog doma. Sveučilište će u konzultacijama s Gradom pokušati u 2009. utvrditi najbolje rješenje za budući kampus Sveučilišta u Zagrebu.

9.4. Gradnja i obnova fakultetskih zgrada Sveučilišta u Zagrebu

Iako se u protekloj godini planiranje borongajskog kampusa nije razvijalo brzinom kojom smo očekivali, dio građevinskih aktivnosti planiranih u kreditu, uz početno nesnalaženje s novim zakonskim pravilima o javnoj nabavi, postajao je sve dinamičniji što je godina prolazila. Završeni su važni kapitalni objekti, izvedene su mnoge prostorne adaptacije i sanacije starih zgrada te izrađene arhitektonske studije za više gradnji i adaptacija planiranih u 2009. i narednim godinama. Slijedi sažeti pregled.

9.4.1. Izgradnja novih objekata

Sveučilište je ponosno na uspješan završetak gradnje nove knjižnice Filozofskog fakulteta, objekta od nacionalnog značenja, koja je s fundusom od 650.000 svezaka druga po veličini knjižnica iza Nacionalne i sveučilišne biblioteke. Objekt veličine 8.415 m² počeo se graditi u prosincu 2005., a završen je u prosincu 2008. Procijenjena i planirana vrijednost objekta biblioteke na početku gradnje bila je 89.368.869 kn. Do sada je iz postojećeg kredita i investicijskih sredstava državnog proračuna izdvojeno za završetak gradnje i opremanje ukupno 104.987.906,09 kn. Ovom novoizgrađenom knjižnicom 8.000 studenata Filozofskog fakulteta, a i svi drugi zainteresirani studenti sastavnica Sveučilišta imat će vrhunski standard studiranja, a korisnici će moći biti i svi građani. U staroj zgradi oslobođeno je 20 prostorija bivših knjižnica odsjeka. Ti će se prostori tijekom 2009. adaptirati u seminarske sobe.

U 2008. dovršena je gradnja i opremanje svih paviljona Šumarskog fakulteta. Prva faza gradnje počela je godine 1994. Ukupna je neto-površina paviljona 11.740 m². Iz postojećeg kredita i investicijskih sredstava proračuna izdvojeno je za završetak gradnje i za opremanje 65.113.681,06 kn.

Treći kapitalni objekt u pripremi je nekoliko godina. Nakon okončanja arhitektonskog natječaja za Muzičku akademiju, u veljači 2005. potpisan je projektni ugovor. U međuvremenu se pripremala tehnička dokumentacija i rješavala su se pravna pitanja. Tijekom 2008. ishoda je građevinska dozvola i pripremljena je sva dokumentacija za provedbu natječaja za odabir izvođača. Veličina projektiranog objekta je 11.819 m², a procjena njegove gradnje iznosi oko 120 milijuna kuna. Financiranje je utvrđeno sporazumom između Grada Zagreba, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Sveučilišta u Zagrebu. Iz postojećeg kredita izdvojen je za početak gradnje 51 milijun kuna.

Iako se radi o adaptacijama, u prethodnu bi skupinu ubrojili i objekte na Borongaju jer oni predstavljaju nove sveučilišne prostore. U prethodnoj godini adaptiran je objekt vojne komande i opremljen za potrebe nastave na Fakultetu prometnih znanosti. Adaptacija dijela zgrade površine 2.456 m² počela je u siječnju 2008. i bila je gotova za tri mjeseca. Vrijednost radova financiranih iz kredita Sveučilišta u Zagrebu iznosila je 4.646.626 kuna. Drugi objekt, preuređen tijekom ljeta za potrebe Centra za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, jest vojna spavaonica veličine 872 m² bruto. Vrijednost ukupnih radova iznosi 6.242.285 kuna. Treći objekt, namijenjen središnjoj knjižnici Hrvatskih studija, također je vojna spavaonica veličine 856 m², čija je adaptacija obavljena tijekom ljeta i koštala je 6.068.606 kuna.

U sklopu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta počela je u ljeto 2008. nadogradnja (2.000m²) i rekonstrukcija postojeće zgrade Matematičkog odsjeka. Vrijednost radova prve faze je 4.612.018 kuna.

9.4.2. Adaptacija postojećih prostora

Tijekom protekle godine izvodile su se prostorne adaptacije na nizu sastavnica radi njihove bolje opremljenosti i funkcionalnosti za potrebe reformiranih studijskih programa. Izvedeni radovi pokriveni su sredstvima iz sveučilišnog kredita. Slijedi kratki pregled.

Na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu proširen je i uređen prostor fakultetske knjižnice i predavaonica. Na Arhitektonskom fakultetu adaptirane su sve crtaonice na trećem katu (uz izmjene prozora) i počelo je uređenje predavaonica na istom katu. Građevinski fakultet preuređio je bivše stanove u razizemlju za potrebe zavoda i uređio nastavničke prostore u objektima u Savskoj i na Svetom Duhu. Geodetski fakultet uređio je prostorije na petom katu. Veterinarski fakultet u prošloj je godini počeo opsežnu obnovu svog prostora: ugradnju hidrauličnog lifta, adaptaciju klinike za kirurgiju – I. faza, laboratorija u Zavodu za hranidbu domaćih životinja, laboratorija u Zavodu za animalnu higijenu, okoliš i etologiju i laboratorija BN2, te nabavu opreme za pripremu anatomske preparata. Kineziološki fakultet uređio je i opremio prostorije malog amfiteatra, četiriju predavaonica te vijećnice, knjižnice i čitaonice. Na Medicinskom fakultetu uređena je velika dvorana i hodnici te uvedena klimatizacija. Na Grafičkom fakultetu obnovljena je infrastruktura, kupljena je oprema i uređena velika dvorana. Na Pravnom fakultetu ispražnjeni prostor uređen je za šest dvorana. Akademija dramske umjetnosti obnovila je potrebnu tehničku opremu. U ljeto 2008. obavljani su radovi prve faze uređenja prizemlja u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu. Riječ je o zamjeni svih

instalacija u hodnicima, novoj rasvjeti i popločenju te osiguravanju pretpostavki za ugradnju lifta. U drugoj fazi u ljeto 2009. uredit će se ostatak hodnika, vestibul i aula.

9.4.3. Sanacije postojećih zgrada

Na dijelu sveučilišnih zgrada protekle su godine obavljene sanacije prostora i konstrukcija: na Katoličkom bogoslovnom fakultetu (sanacija vlage u podrumu), Fakultetu strojarstva i brodogradnje (ravni krovovi, elementi betonske konstrukcije i pročelja istočne zgrade), Ekonomskom fakultetu (adaptacija krova športske dvorane) i Fakultetu organizacije i informatike (sanacija krovišta).

9.4.5. Arhitektonske studije

U protekloj godini na Sveučilištu u Zagrebu izrađeno je nekoliko arhitektonskih studija koje analiziraju pojedine lokacije, urbanističke uvjete, moguće kapacitete te funkcionalne preduvjete za realizaciju studijskih i istraživačkih programa sastavnica. Izrađene su sljedeće arhitektonske studije:

- za novu zgradu Stomatološkog fakulteta na lokaciji u okviru KB «Sestre milosrdnice» s programom od 16.000 m² neto-površine odnosno 24.000 m² (koja uključuje podzemnu garažu);
- za PMF, za smještaj zgrade koja će udomiti odsjeke biologije, geologije i geografije veličine oko 20.000 m² (bez garaže) na budućoj jugozapadnoj parceli prirodoslovnog kampusa;
- za Akademiju likovnih umjetnosti kojom bi se definirao prostorni i funkcionalni razmještaj sadržaja unutar objekata i lokacije nakon što zgrada Centra «Slava Raškaj» (5.000 m²) prijeđe u vlasništvo Akademije;
- za Kineziološki fakultet kojom se definiraju odnosi i razvoj različitih sadržaja na parceli Fakulteta i njegovih športskih terena, terena namijenjenih sveučilišnom športu te na lokaciji za buduću športsku gimnaziju. Dopuna studiji definirala je prijedlog smještaja fakultetskog dijagnostičkog centra površine 2.376 m²;
- za Akademiju dramske umjetnosti kojom se analiziraju potrebe filmskog odsjeka Akademije i mogućnosti njegova smještaja u dio skladišnog prostora (1.000 m²) Leksikografskog zavoda u Frankopanskoj ulici, koji bi se adaptirao za tu namjenu.

9.5. Centri Sveučilišta u Zagrebu

Sveučilište u Zagrebu svojim nastavnim i istraživačkim djelovanjem okuplja niz važnih institucija i daje im sveučilišni identitet. Ova skupina institucija vrlo je heterogena i razlikuje se po veličini, broju ljudi, sadržaju, načinu upravljanja i načinu financiranja. Njihov uspješni razvoj, u ovom kontekstu prostorni, izravno se reflektira na kvalitetu studiranja studenata Sveučilišta u Zagrebu i na sveučilišni istraživački potencijal. Ovdje ćemo istaknuti samo pojedine inicijative i aktivnosti razvoja sveučilišnih centara:

KBC Zagreb najveća je bolnička ustanova u Republici Hrvatskoj i ujedno najveća baza kliničke nastave Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. KBC Zagreb aktivno surađuje s vrhunskim svjetskim bolničkim ustanovama. Svojim radom, ostvarivanjem otvorenog odnosa prema pacijentima te trajnim školovanjem svih zdravstvenih djelatnika, KBC nastoji postati još kvalitetnija hrvatska i prepoznatljiva europska bolnička ustanova. Dogradnjom KBC-a Rebro osigurava se nova razina bolničkih usluga, ali i kvalitetniji uvjeti praktičnog

rada studenata u Klinici te prostori i oprema za stručni i istraživački rad nastavnika Medicinskog fakulteta. Nakon preseljenja u nove prostore na Rebru, zgrade kojima su se klinike KBC-a Zagreb koristile na Šalati otvaraju mogućnost adaptacije za potrebe proširenja nastave na Medicinskom fakultetu i povećanja broja studenata. Započeti razgovori o namjeni i korištenju zgrada planiraju se zaključiti u godini 2009.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica nacionalna je, ali i središnja knjižnica Sveučilišta u Zagrebu. Inicijativa koju su 2007. pokrenuli ravnatelj Knjižnice i rektor Sveučilišta, tj. da se nedovršeni dio prostora Knjižnice uredi i poveže u funkcionalnu cjelinu s već postojećim prostorima i manjim dvoranama u kongresni centar za potrebe Sveučilišta i Knjižnice, imala je u 2008. svoju arhitektonsku konkretizaciju. Izrađen je idejni projekt za kongresni centar ukupne površine 2.900 m² koji bi sadržavao veliku dvoranu sa 400 sjedala, 5 malih dvorana i izložbeni prostor. Procijenjena vrijednost radova i opremanja iznosi 30 milijuna kuna. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa upoznato je s projektom, no zbog štednje u proračunu izrazilo je rezerviranost u pogledu proračunskog financiranja i uputilo NSK na uzimanje bankarskog kredita.

Studentski centri Sveučilišta u Zagrebu (SC Zagreb, SC Varaždin i SC Sisak) ključne su institucije u osiguravanju studentskog standarda u okviru Sveučilišta. Mnogobrojni problemi u poslovanju studentskih centara, a poglavito zagrebačkog, postali su još naglašeniji u protekloj godini. Nedostatak smještajnih kapaciteta (5.000 kreveta) u Zagrebu i restorana za studentsku prehranu u Varaždinu bili su u fokusu prostornih tema. Plan MZOŠ-a kako će u Kampusu Borongaj riješiti nedostatan smještaj kroz javno-privatno partnerstvo stavljen je na čekanje. Ipak, dogovorom između MZOŠ-a i Grada o jednakom udjelu pokrenut je prošle godine projekt gradnje novih dvaju studentskih paviljona kapaciteta 448 kreveta u Studentskom domu «Stjepan Radić» vrijedan 50 milijuna kuna. Pripremljena je dokumentacija te je natječaj za izvođača raspisan potkraj godine. Useljenje u paviljone očekuje se početkom akademske godine 2010/2011. Problem studentske prehrane u Varaždinu postao je akutan nakon što su privatni ugostitelji najavili otkazivanje ove usluge. Projekt restorana u susjedstvu studentskog doma, načinjen prije nekoliko godina, MZOŠ i Sveučilište nisu prihvatili zbog visoke investicijske vrijednosti. Alternativna rješenja za taj problem razmatrali su prošle godine MZOŠ, Grad Varaždina i Sveučilište, no adekvatnog rješenja za sada nema.

Zajednički projekt Sveučilišta u Zagrebu i Grada Zagreba, Bicro, za izgradnju Biocentra na Borongaju, koji bi se primarno financirao sredstvima Europske unije, u protekloj je godini na temelju arhitektonskog natječaja definirao svoj smještaj i budući izgled. Biocentar će imati 6.643 m² bruto-površine. U tijeku je postupak ishođenja lokacijske dozvole. Nakon njegove izgradnje to će biti prva nova zgrada izgrađena na Kampusu Borongaj.

U protekloj godini definirane su potrebe šest istraživačkih centara koji bi se nakon njihove adaptacije u ljeto 2009. smjestili u vojne objekte (1.700 m²) na Kampusu Borongaj. To su Centar za management, Centar za operacijska istraživanja i optimizaciju, Centar za signalizaciju, Centar za kognitivne znanosti i Centar za aeronautiku. Posebnu cjelinu čini Centar za umjetničko istraživanje („umjetnički inkubator“) koji će se smjestiti u objektu 37, odnosno bivšem vojnom skladištu. Pretpostavke za organizaciju Centra i korištenje prostora (5.000 m²) donesene su u protekloj godini kako bi se pripremio program i arhitektonska dokumentacija te kako bi se adaptacija mogla obaviti u 2009. Kao prvi projekt u ovom prostoru planirano je pokretanje Studija za ples koji će biti pridružen Akademiji dramske umjetnosti.

Godine 2005. Sveučilište u Zagrebu dobilo je od općine Žumberak u vlasništvo tri zgrade stare osnovne škole (414,5 m²) u Mrzлом Polju za potrebe osnivanja centra za održivi regionalni razvitak Sveučilišta u Zagrebu. Oko ovog projekta okupilo se nekoliko sastavnica Sveučilišta, no do prošle godine nije se uspio oblikovati samofinancirajući projekt koji bi iskoristio ovaj resurs. Prošle godine Sveučilište je predložilo pokretanje pčelarskog centra u prostorima na Žumberku. Taj je prijedlog vodstvo Hrvatskog pčelarskog saveza odmah prihvatilo. Načelno je dogovorena zajednička suradnja za osnivanje toga centra kao samofinancirajućeg projekta koji bi trebao pokrenuti nastavnu, istraživačku, ali i proizvodnu djelatnost. On bi trebao u aktivnosti uključiti lokalnu zajednicu, a financiranje osigurati od nadležnih ministarstava i europskih regionalnih projekata. Tim bi se projektom trebale obnoviti zgrade škole i staviti ih u funkciju najkasnije do godine 2010.

Poslijediplomsko središte Dubrovnik predstavlja izniman prostorni resurs za nastavu i međunarodnu razmjenu Sveučilišta u Zagrebu. Zgrada je u Domovinskom ratu potpuno uništena, a tijekom posljednjih petnaestak godina postupno obnovljena u skladu s nekadašnjim izgledom. Na temelju sredstava kredita u protekloj godini definiran je opseg programa i projekt uređenja dijela interijera. Programom, koji bi se trebao realizirati u 2009., obuhvaćeno je opremanje CARNet učionice, ugradnja lifta, preuređenje kafića, uređenje ureda, rohbau predavaonica i apartmana na trećem katu. Također će se izvesti rampa za invalide uz novi sekundarni ulaz u zgradu.

Poseban sadržaj Sveučilišta jest i Sveučilišna tiskara, koja zauzima površinu od oko 1.300 m² i nalazi se dijelom u razizemlju Rektorata a dijelom u montažnim kućama u dvorištu Sveučilišta. Ideja o njezinu preseljenju iz ovog prostora stara je više od deset godina. Prošle godine pojavila se mogućnost da se Tiskara preseli u jedan od vojnih objekata na Kampusu Borongaj. Tim bi joj se preseljenjem osigurao kvalitetniji prostor za rad, a Sveučilištu i Pravnom fakultetu bila bi omogućena izgradnja velike aule i pratećih sadržaja u dvorištu. Upravno vijeće podržalo je 2008. ovu inicijativu i predložilo izradu operativnog projekta preseljenja.

9.6. Obnova graditeljskog naslijeđa

Sveučilište je u prošloj godini nastavilo aktivnosti u vezi s obnovom pojedinih objekata u svojoj nadležnosti koji predstavljaju graditeljsko naslijeđe i zaštićeni su kulturni spomenici. Kako Sveučilište raspolaže nedovoljnim sredstvima za ovu aktivnost, upućeno je na traženje partnera. Zasad je za pojedine objekte našlo partnera samo u Gradskom poglavarstvu.

Ujesen 2008. završena je obnova reprezentativnog ulaza u Botanički vrt, čime je nekadašnjem Kraljevskom sveučilišnom botaničkom vrtu dijelom vraćen njegov izvorni sjaj. Godinu dana ranije, također uz pomoć Grada Zagreba, u Botaničkom vrtu Sveučilište je otvorilo i obnovljeni drveni paviljon.

Tijekom 2008. zaključene su sve istraživačke aktivnosti vezane uz Francuski paviljon i u koordinaciji s Gradskim uredom za zaštitu spomenika kulture izrađena je na Arhitektonskom fakultetu dokumentacija za njegovu obnovu. Njegova čelična nosiva konstrukcija s vremenom je znatno korodirala, a na nekim dijelovima hrđa ju je potpuno izgrizla. Izrađene analize i statički proračuni postojećeg stanja upozoravaju da bi jedan umjereni potres mogao biti koban za ovu građevinu. Stoga obnovu tog paviljona valja odmah početi. Projektom obnove

predviđa se zaštita izvornih dijelova konstrukcije koje zadovoljavaju nosivu funkciju te zamjena onih čija je nosivost kompromitirana. Novi dijelovi moraju se izgledom, dimenzijama i vrstom materijala uklopiti u postojeći objekt. Ovim projektom obnove vratio bi se izvorni sjaj ovom zaštićenom spomeniku kulture. Predviđena cijena radova za obnovu Francuskog paviljona iznosi oko devet milijuna kuna. Svjesno urgentnosti, Sveučilište u Zagrebu i Studentski centar zatražili su podršku gradskih i državnih institucija radi financiranja njegove obnove. Prema dogovorima iz prosinca 2008. u financijski su se program obnove toga paviljona zasad uključili Sveučilište u Zagrebu (500.000 kn do sada za istražne radnje i 3 milijuna kn za obnovu), Studentski centar (3 milijuna kn za obnovu) i Grad Zagreb (3 milijuna kn za obnovu). Francusko veleposlanstvo uključilo se u obnovu Francuskog paviljona tako da je tijekom protekle četiri godine pokrilo sve troškove eminentnog francuskog stručnjaka koji je sudjelovao u definiranju načina obnove i nastaviti će financirati njegovo sudjelovanje.

Briga o načinu obnove ostalih zaštićenih objekata i definiranju namjene ostalog slobodnog prostora Studentskog centra u Savskoj 25 nastavljena je i u 2008. Tijekom godine iskazan je interes različitih investitora za izgradnju ovog prostora na principu javno-privatnog partnerstva. Stoga je naručena detaljna arhitektonska studija za sjeverni, slobodni dio prostora Studentskog centra koja će biti podlogom za izradu investicijske analize.

9.7. Financiranje prostornog razvoja

Prostorni razvoj Sveučilišta financira se iz više različitih izvora. Primarni su sveučilišni kredit za kapitalnu izgradnju i proračunska sredstva. Ostala sredstva imaju manji udjel, ali su ključna za pojedine projekte. Ovdje ćemo dati kratki prikaz korištenih financijskih sredstava u godini 2008.

9.7.1. Kreditna sredstva

Kredit za kapitalnu izgradnju Sveučilišta u Zagrebu u iznosu od 358 milijuna kuna, koji je potpisan u listopadu 2007., počeo se realizirati početkom 2008. Tijekom godine sastavnice Sveučilišta trebale su osigurati pretpostavke za predložene radove na svojim objektima te u postupku nabave ovladati zahtjevima novog Zakona o javnoj nabavi. Ti su zahtjevi u mnogočemu usporili realizaciju poslova i trošenje kredita. Analiza stanja provedena u prosincu 2008. pokazala je da je od ukupnih kreditnih sredstava isplaćeno tek 24,92 %. Po stavkama kredita to je iznosilo: I. Završetak gradnje 27,15%, II. Preseljenje na Borongaju 72,50%, III. Sanacije, adaptacije i dogradnje 23,99%, IV. a) Nova gradnja Borongaj 1,67%, IV. b) Ostalo – (projektiranja i otkup zemljišta za PMF) nije korišteno.

Dio sredstava kredita namijenjen projektiranju novih zgrada fakulteta na Borongaju moći će se iskoristiti tek kada se izradi urbanistički plan kampusa na temelju javnog urbanističkog natječaja koji je u pripremi. Projektiranje ostalih zgrada fakulteta na različitim lokacijama u gradu također je na čekanju dok se ne riješe vlasnički odnosi na pripadajućim parcelama.

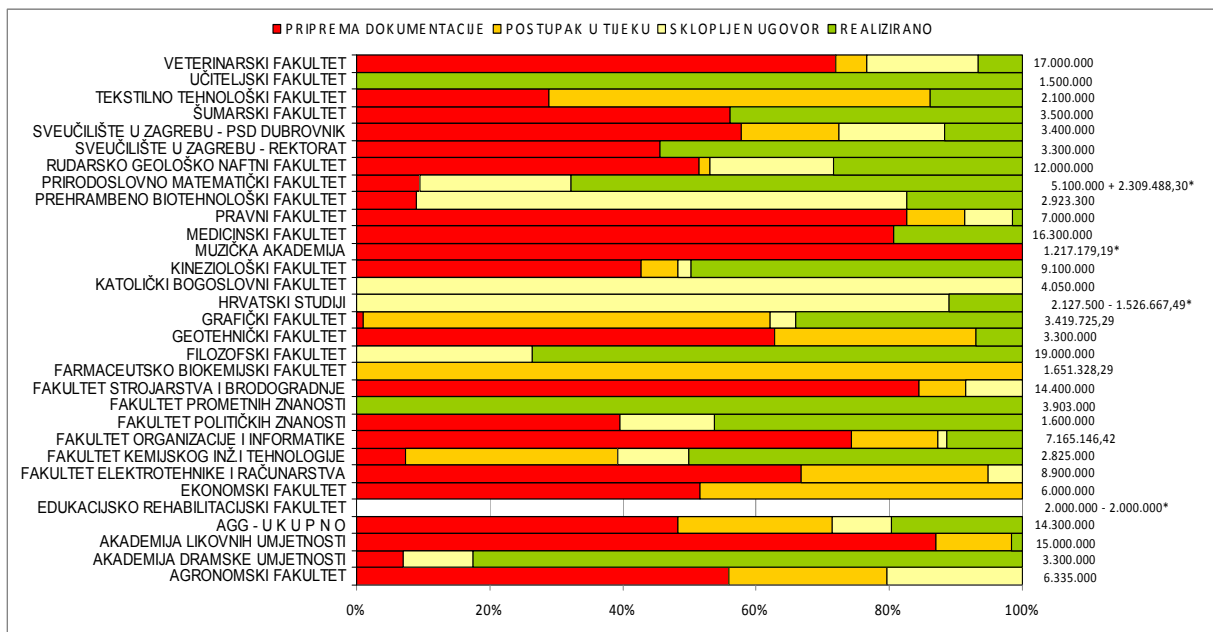
Prostornu problematiku i praćenje realizacije kredita kao i rješavanje prenamjena unutar predloženih programa prati Povjerenstvo za donošenje prostornog i investicijskog plana. U 2008. Povjerenstvo je održalo četiri sastanka. Povjerenstvo drži kako se sredstva kredita moraju trošiti na brži i što racionalniji način te je predložilo se provede temeljita analiza dinamike trošenja sredstava svih sastavnica iz stavke kredita – sanacije, adaptacije i dogradnje. Nakon što se utvrdi koje sastavnice ne troše sredstva u skladu s predviđenom dinamikom, bitno je potrebno utvrditi mogućnosti za njihovu prenamjenu.

ISKORIŠTENJE KREDITNIH SREDSTAVA – STANJE 31. PROSINCA 2008.

NAMJENA	ODOBRENO	REALIZIRANO	REALIZIRANO %	RASPOLOŽIVO	RASPOLOŽIVO %
I. ZAVRŠETAK GRADNJE					
	80.000.000,00 kn	21.720.029,74 kn	27,15%	58.279.970,26 kn	72,85%
II. PRESELJENJE NA BORONGAJ					
	25.700.000,00 kn	18.631.695,10 kn	72,50%	7.068.304,90 kn	27,50%
III. SANACIJE, ADAPTACIJE, DOGRADNJE					
	202.500.000,00 kn	46.946.643,79 kn	23,18%	155.553.356,21 kn	76,82%
IV. A) NOVA GRADNJA BORONGAJ					
	17.800.000,00 kn	296.500,00 kn	1,67%	17.503.500,00 kn	98,33%
B) OSTALO					
	32.000.000,00 kn	0,00 kn	0,00%	32.000.000,00 kn	100,00%

UKUPNO: **358.000.000,00 kn** **87.594.868,63 kn** **24,47%** **270.405.131,37 kn** **75,53%**

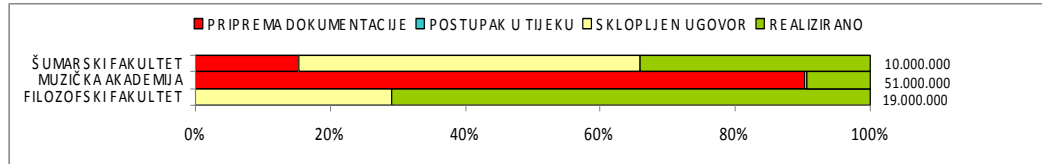
SANACIJE, ADAPTACIJE, DOGRADNJE

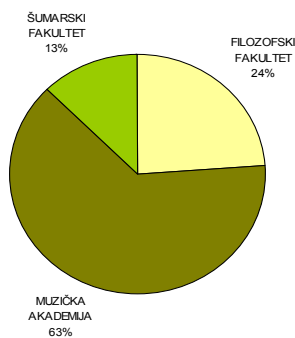
Prilikom zatvaranja kredita od 490.000.000 kn (2003.-2008.), sredstava namijenjena Prirodoslovno-matematičkom fakultetu i Muzičkoj akademiji iskorištena su za plaćanje situacija Hrvatskih studija u iznosu od 1.526.667,49 i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u iznosu od 2.000.000 kn. Oduzeta sredstva Prirodoslovno-matematičkom fakultetu i Muzičkoj akademiji osigurana su u istom iznosu kreditom od 358.000.000 (2007.-2009.), te su Hrvatskim studijima i Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu umanjena za spomenuti iznos.

ZAVRŠETAK GRADNJE

Etape realizacije dugoročnog kredita za kapitalna ulaganja

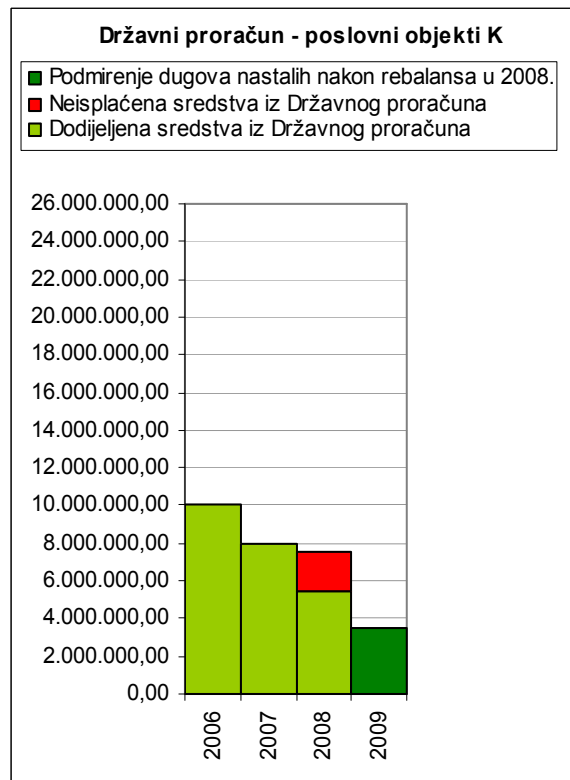
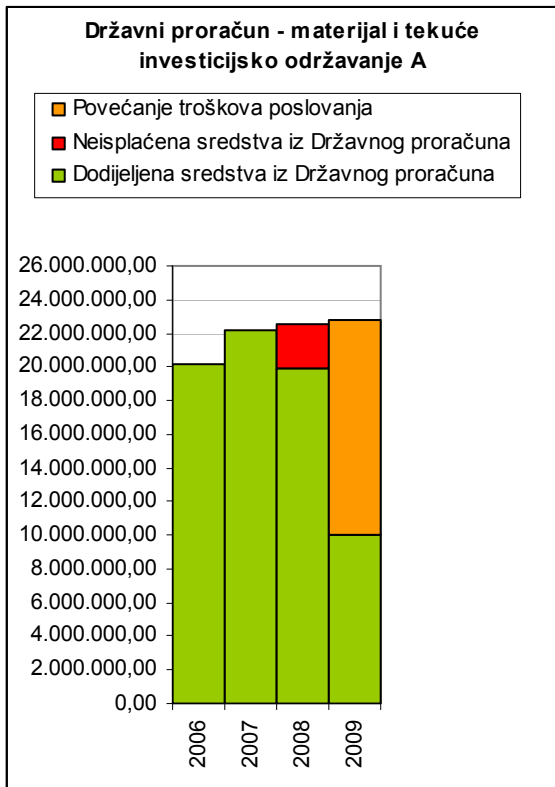

Odobrena sredstava u ukupnom iznosu 80.000.000,00 kn

9.7.2. Proračunska sredstva

Dio sredstva namijenjenih prostornom planiranju, razvoju i investicijskom održavanju u 2008. osiguran je iz državnog proračuna s konta A 621001 Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje te Usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 22.821.021,00 kuna te sredstva s konta K 621143 Poslovni objekti u iznosu od 5.500.000,00 kuna. Vijeće za prostorno planiranje predložilo je raspodjelu ovih sredstava nakon usklađivanja sa stavkama iz aktualnog kredita. Senat je o tome donio odluku na svojoj 8. sjednici u 338. akademskoj godini održanoj 13. veljače 2007. Iako su svi radovi ugovoreni u skladu s odlukama Senata, rebalansom državnog proračuna u studenome 2008. Sveučilištu u Zagrebu oduzeto je 4.800.000,00 kuna, što je nekim fakultetima stvorilo goleme probleme budući da su radovi ugovoreni i izvedeni, a obveze nisu plaćene. Ti će se problemi pokušati riješiti plaćanjem ugovornih obveza iz sredstava državnog proračuna za 2009.

9.7.3. Vlastita sredstva

Vlastita sredstva sastavnica također su angažirana u izgradnju i adaptaciju njihovih prostora. Iako nemamo podatke o opsegu korištenih vlastitih sredstava u 2008., možemo navesti deklariranu participaciju navedenu u zahtjevima za kredit iz 2007. koja ukupno iznose 14.423.017,91 kn.

9.7.4. Sredstva dobivena od Grada Zagreba

Sporazum između Grada i Sveučilišta o suradnji na snazi je od godine 2002. Na temelju tog sporazuma Grad je posljednju financijsku potporu Sveučilištu pružio 2006. Iz tih sredstava, između ostalog, obnovljen je paviljon i ulaz u Botanički vrt. Iako se redovito održavaju sastanci s temom o zajedničkim projektima, svi projekti koji su se planirali financirati iz ovih sredstava u 2007. i 2008. u fazi su mirovanja. Posebnim sporazumom Grad se obvezao sudjelovati u financiranju obnove Francuskog paviljona sredstvima u iznosu od 3 milijuna kuna.

9.7.5. Sredstva dobivena od sponzora

Mnoge sveučilišne sastavnice vrlo su agilne u animiranju svojih partnera iz gospodarstva oko sponzorskih ugovora. Sredstvima se primarno koriste za uređivanje predavaonica i nabavu različite opreme. Iako Rektorat nema pregled veličine tih sredstava, držimo da ona nisu zanemariva.

9.7.6. Javno-privatno partnerstvo

MZOŠ je ovaj oblik financiranja prostornog razvoja razmatrao u protekloj godini u kontekstu gradnje studentskih domova na novim sveučilišnim kampusima. Trenutačno su u Ministarstvu planovi za njegovu primjenu u mirovanju. S druge strane, nekoliko je privatnih investitora tijekom 2008. kontaktiralo sa Sveučilištem i Studentskim centrom izražavajući interes za suradnju kroz JPP. Sveučilištu, u neizvjesnosti budućih kredita, predstoji ozbiljnije razmatranje ove financijske opcije.

9.8. Razvojni projekti

9.8.1. Borongaj - zeleni kampus

Prostorni razvoj Borongaja morao bi postati i razvojni projekt Sveučilišta. Za gradnju suvremenog održivog kampusa trebalo bi mobilizirati sva sveučilišna znanja i povezati ih s međunarodnim znanjima i iskustvima. Trebalo bi razviti znanja potrebna za planiranje održivog kampusa, definirati mogućnosti dugoročne uštede energije, razviti specifična znanja, prijaviti domaće i međunarodne projekte, pokrenuti specijalizirane studije i tehnološki transfer znanja, obučiti znanstvene novake koji će širiti i dalje produbljivati znanja, povezati se s gospodarstvom i osnovati tehnološki park. Povezivanje u ISCN-mrežu trebalo bi ubrzati ove aktivnosti.

9.8.2. Sveučilišni namještaj

Projekt je planiran kako bi se u suradnji s klasterom drvne industrije iskoristili svi sveučilišni potencijali radi izrade prototipova namještaja za opremanje budućih objekata Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilišni stručnjaci trebali bi osmisliti sveučilišni namještaj, a nakon što ga proizvede drvna industrija, njime bi se opremili objekti u Kampusu. S obzirom na brojke (riječ je o najmanje 10.000 stolaca, 1.500 stolova, 2.500 kreveta 2.500 ormara itd.), drvna industrija mogla bi u ovome naći snažni poticaj. Ako se gleda šire, Kampus Borongaj nije jedini kampus koji se gradi u Hrvatskoj. Trebalo bi osnovati stručne skupine (organizacijska, stručna, korisnička, proizvođačka) koje bi predložile što prihvatljivije idejno rješenje za prototip koji će zadovoljiti sve potrebne ergonomske, funkcionalne i ekonomske standarde. Ova ideja provela bi se kroz projekt organiziran na Sveučilištu u Zagrebu. Prednost bi imali cjeloviti prijedlozi projekata koji moraju obuhvatiti sve elemente potrebne da bi se jedan proizvod stavio na tržište (ideja, razrada, proizvodnja, ekonomičnost).

9.8.3. Sveučilišno dobro

Sveučilište je vlasnik nekoliko stotina hektara poljoprivrednog zemljišta i šuma na lokacijama Jazbine, Maksimira, Dugog Sela, Šašinovca, Mrzlog Polja, Sljemena, Zalesine, Lipovljana, Velike i Raba. Ta su sveučilišna dobra golemi potencijal i ona ne samo da služe za nastavu i istraživanja već su to i proizvodna dobra čiji proizvodi nerijetko osvajaju nagrade (vino). Kako su sveučilišna dobra prisutna gotovo u svim hrvatskim regijama, ona bi mogla predstavljati i sponu Sveučilišta s tim regijama gdje bi Sveučilište moglo u suradnji s lokalnom zajednicom i uz korištenje europskih fondova poticati aktivnosti u regionalnom razvitku hrvatske. Dobar primjer ovakvog razvoja jest i inicijativa da Sveučilište na području Mrzlog Polja na Žumberku razvije centar za pčelarstvo koji bi trebao pokrenuti lokalni razvoj.

9.8.4. Centar za istraživanje u umjetnosti

Projekt Umjetnički inkubator - *Objekt 37* inspiriran je prostorom zgrade izgrađene prije II. svjetskog rata na Borongaju, koja je prije bila spremište. Zajedno s kolegama, predstavnicima akademija i fakulteta, proteklih mjeseci Sveučilište je razvilo koncept *Centra za istraživanje u umjetnosti* koji bi trebao na temelju umjetničkih projekata razvijati interdisciplinarnost, multidisciplinarnost i internacionalnu povezanost. Zahvaljujući inicijativi Sveučilišta i Ministarstva kulture, u ovom bi se prostoru sljedeće akademske godine trebala izvoditi nastava u okviru Studija plesa koji je osnovan na Akademiji dramske umjetnosti.

9.9. Ured za odnose s javnošću Sveučilišta u Zagrebu

Na temelju zakonskih obveza za formalno organiziranje aktivnosti odnosa s javnošću odnosno sustavno planiranje i organiziranje komunikacija (Zakona o javnim institucijama, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Zakon o pravu na pristup informacijama, Zakon o medijima), odredba o osnivanju ureda za odnose s javnošću, kao jednog od središnjih sveučilišnih ureda, uvrštena je i u Statut Sveučilišta u Zagrebu (članak 37.).

9.9.1. Tempus projekt PRO-CRO

Potkraj prošle godine završen 2-godišnji Tempus projekt PRO-CRO "*Establishment of PR offices at Croatian Universities*" (Zagreb, Zadar, Dubrovnik) koji je koordinirao Rektorat Sveučilišta u Zagrebu. U okviru projekta odrađeno je niz edukativnih aktivnosti u namjeri da se i nakon formalnog ustroja Ureda aktivnosti s ovog područja nastave obavljati kvalitetno i profesionalno:

- posjećeno je 6 europskih sveučilišta (Johannes Kepler University Linz, Brno University of Tehnology, University of Vienna, Roma Tre University, University of Wrocław, University of Ljubljana)
- održane su 3 radionice (117 sudionika): Misija, vizija i zadaci Ureda za odnose s javnošću, Stvaranje prepoznatljivog identiteta sveučilišta, Odnosi s medijima i odnosi s javnostima u neprofitnim organizacijama, i 2 praktična treninga vještina (65 sudionika) : Kako nastupati na televiziji?; Kako učinkovito komunicirati s tiskovnim medijima i nastupati na radiju?
- formalno je osnovan Ured za odnose s javnošću koji sada obuhvaća 6 glavnih područja djelovanja: odnosi s medijima, organizacija događaja, protokol, web stranice, izdavaštvo, promidžbeni materijal, i ima tri zaposlene djelatnice s tendencijom dodatnog proširenja.

U okviru tog projekta provedeno je istraživanje (siječanj 2008.) o prisutnosti osjećaja pripadnosti Sveučilištu, o kvaliteti protoka informacija u akademskoj zajednici i o ugledu Sveučilišta kod studenata i nastavnika, čiji su rezultati pridonijeli definiranju polazišta za organizacijski plan Ureda i oblikovanja Strategije razvoja odnosa s javnošću.

9.9.2. Odnosi s medijima

Ured za odnose s javnošću Sveučilišta u Zagrebu intenzivirao je tijekom prošle godine kontakte s predstavnicima medija. Uz svakodnevno brzo i učinkovito odgovaranje na novinarske upite te pripremu press-materijala i priopćenja, postignuta je veća aktivnost u

kontinuiranom obavještanju medija i javnosti o novostima na Sveučilištu. Ured je na dnevnoj bazi organizirao nastupe i sudjelovanja rektora i prorektora Sveučilišta u Zagrebu u programima radijskih i televizijskih emisija te usklađivao susrete uprave Sveučilišta s predstavnicima tiskovnih, radijskih i televizijskih medija.

Tijekom 2008. redovito su organizirane konferencije za novinare, predstavnici medija pozivani su na sva najvažnija javna sveučilišna događanja, organizirani su intervjui rektora i prorektora na dnevnoj bazi te je poboljšana suradnja s upravama fakulteta kojima je često pružana stručna pomoć u komunikaciji s predstavnicima medija.

U Rektoratu su se u prosjeku svakog mjeseca održavale najmanje po tri konferencije za novinare, novinari su u prosjeku pet puta mjesečno pratili javna događanja na Sveučilištu te im je u istom periodu proslijeđeno najmanje sedam priopćenja. Rektor i prorektori u prosjeku su deset puta na tjednoj bazi davali izjave ili nastupali u medijima. Novinari su se putem priopćenja i izvješća redovito izvješćivali o zaključcima Senata. O svim novostima novinari su bili upoznati i putem objava na internetskoj stranici Sveučilišta. Ured za odnose s javnošću redovito je izvještavao javnost o novim inicijativama svih ureda Rektorata. U 2008. o Sveučilištu u Zagrebu mjesečno je u tiskovinama objavljeno oko 170 članaka, 45 radijskih i 35 televizijskih objava.

U okviru kriznog komuniciranja tijekom i nakon provedbe akcije *Indeks*, Ured za odnose s javnošću organizirao je pet konferencija za novinare, a o novim informacijama o toj akciji novinari su izvještavani i na tiskovnim konferencijama tijekom studenoga i prosinca 2008. Uz izjave rektora za sve medije, kao i sudjelovanje u radijskim i televizijskim emisijama, u istom je razdoblju o novim informacijama i inicijativama Sveučilišta o toj temi poslano pet priopćenja.

Na dan početka akcije *Indeks*, Uprava Sveučilišta u Zagrebu i djelatnici Ureda za odnose s javnošću dali su više od 50 izjava za tiskane i elektroničke medije, javnosti su se obratili priopćenjem, a rektor je gostovao u emisiji *Otvoreno* na Prvom programu HTV-a. Nakon prvog susreta rektora s glavnim državnim odvjetnikom, također je organizirana posebna konferencija za novinare kojoj je nazočilo više od 30 predstavnika medija. Posebna konferencija za novinare održana je i nakon izvanredne sjednice Senata 24. rujna, kada je javnost izviještena o dokumentu *Stavovi Sveučilišta u Zagrebu u povodu operacije Indeks i prijedlozi za suzbijanje pojava korupcije* koji je usvojio Senat. Na konferenciji za novinare bilo je 27 predstavnika medija.

9.9.3. Brošure, tiskovine i promidžbeni materijal

U srpnju 2008. tiskana je promidžbena brošura o Sveučilištu koja sadržava osnovne informacije o sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Prigodom svečanih promocija doktora znanosti u rujnu 2008. prvi su put tiskane dvije knjige doktora znanosti, prigodne knjižice uz dodjelu počasnih doktorata.

Ured za odnose s javnošću izradio je i promidžbeni materijal Sveučilišta (rokovnici, kalendari, olovke i ostalo).

9.9.4. Početak projekta definiranja vizualnog identiteta Sveučilišta u Zagrebu

Projekt definiranja vizualnog identiteta započeo je u ožujku 2008. odlukom Rektorskog kolegija u širem sastavu o imenovanju Povjerenstva za vizualni identitet Sveučilišta u Zagrebu. Povjerenstvo je imalo zadatak donositi odluke o vizualnom identitetu te o izgledu javnih isprava i svečanih dokumenata Sveučilišta u Zagrebu. Definiran je izgled i sadržaj svjedodžbe i dopunske isprave o studiju, diplome magistarskog studija i dopunske isprave te doktorske diplome i prateće medalje. Radna skupina³⁶ sastavljena od eksperata Sveučilišta u Zagrebu i Instituta za povijest umjetnosti nastavila je projekt te je u izradi dizajn vizualnog identiteta i definiranje strategije brendiranja Sveučilišta u Zagrebu.

9.9.5. Događanja

Sveučilište u Zagrebu u ožujku je i svibnju dodijelilo dva počasna doktorata znanosti-akademiku Jacquesu Friedelu i prof. dr. sc. Albertu Fertu. Svečanosti su održane u auli Rektorata uz mnoštvo uzvanika.

Od 10. do 12. travnja održana je 12. smotra Sveučilišta u Zagrebu u prostorijama Studentskog centra. Radi bolje obaviještenosti o radnom i zabavnom programu Smotre tiskano je 5.000 primjeraka programa Smotre – dio je dostavljen svim srednjim školama u Republici Hrvatskoj, a dio podijeljen posjetiteljima. Osim *Vodiča za buduće studente* i programa svakodnevno su se dijelile obavijesti i najave o radnom i zabavnom programu. Početak, sam tijek i završetak Smotre popraćeni su najavama i izvješćima u dnevnom tisku i informativnom RTV programu, a detaljne informacije mogle su se pročitati i na sveučilišnim internetskim stranicama. *Poruka o Smotri* slušala se na svim popularnim radiopostajama, a osmislili su je studenti Fakulteta političkih znanosti. Procjenjuje se da je Smotru posjetilo više od 20.000 posjetitelja.

U okviru obilježavanja 500. obljetnice rođenja Marina Držića, Sveučilište je 4. lipnja organiziralo svečanost u spomen na ovog velikog hrvatskog književnika. Program svečanosti otvorili su studenti Akademije dramske umjetnosti predstavom naslovljenom *Dum Marinu u pohode* koja je izvedena u Histrionskom domu, nakon čega je program nastavljen u prostorijama i perivoju Akademije likovnih umjetnosti.

Dana 14. lipnja u objektu 37, prostoru budućeg “umjetničkog inkubatora” na Znanstveno-učilišnom kampusu Borongaj, održan je jednodnevni međunarodni seminar u povodu osnivanja Centra za umjetničko istraživanje s nazivom *Umjetničko istraživanje u sveučilišnom kontekstu*. Djelatnost ovog centra temeljit će se na tri bitne funkcije: umjetničkom istraživanju, inkubaciji te razvoju novih i interdisciplinarnih studijskih programa.

U istom je objektu svečano otvorena i izložba radova s međunarodne radionice *Borongaj - kampus i grad*, koja je u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu održana od 8. do 14. lipnja. Tema radionice bila je vezana za planiranje i razvoj novog Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj, a cilj joj je bio razmjena ideja o načinima na koji će njegova izgradnja potaknuti i usmjeriti budući razvoj i prostorno oblikovanje istočnog dijela grada.

³⁶ Radna skupina za vizualni identitet i brendiranje Sveučilišta u Zagrebu: koordinator prof.dr.sc. Bojan Baletić, prof. Stipe Brčić, dr.sc. Božo Skoko, doc.dr.sc. Feđa Vukić, dr.sc. Milan Pelc, Lucia Brajković, Zvonimira Brašić.

Dana 14. i 28. rujna održane su dvije svečane promocije doktora znanosti u Hrvatskom narodnom kazalištu prema novom protokolu. Ove svečane prigode promoviranja 364 nova doktora omogućile su u široj javnosti da se na izravan način upozna s našim današnjim znanstvenoistraživačkim i umjetničkim potencijalima te su obnovile tradiciju započetu još potkraj 1877. prvom javnom promocijom doktora u novijoj povijesti Sveučilišta. Ovom su prigodom kandidati u svečanim odorama (togama) u povorci prošetali od Rektorata do Hrvatskog narodnog kazališta. Tiskane su i knjige doktora znanosti koje sadržavaju cjeloviti prikaz disertacija ostvarenih na Sveučilištu u Zagrebu, pretežno tijekom protekle dvije godine. Promoviranim su doktorima uručene i posebno izrađene doktorske medalje. Svečane promocije popraćene su objavama u dnevnom tisku i elektroničkim medijima, a sve važnije informacije objavljene su i na web stranici Sveučilišta.

U povodu početka 340. akademske godine, 28. rujna 2008. u Botaničkom vrtu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana je druga po redu Sveučilišna vrtna zabava. Druženje na kojem su se predstavnicima akademske zajednice i gostima pridružili doktori znanosti Sveučilišta u Zagrebu promovirani u rujnu ove godine bilo je prigoda za razgledanje obnovljenog portala glavnog ulaza u Botanički vrt te izložbe u obnovljenom i prošle godine svečano otvorenom Vrtinom paviljonu.

Dies Academicus - Dan Sveučilišta u Zagrebu obilježen je u srijedu, 5. studenoga. Svečanosti su, uz rektora i prorektore, nazočili i visoki dužnosnici Vlade, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Grada Zagreba.

9.9.6. Izložbe u hodnicima Rektorata

U ljetnim je mjesecima, u sklopu uređenja hodnika Rektorata, postavljen niz osvijetljenih zidnih panoa koji obilježavaju razna događanja i projekte Sveučilišta približavajući na taj način rad Sveučilišta suradnicima i posjetiteljima Rektorata.

9.9.7. Sveučilišna škrinjica

Tijekom 2008. Rektorat je započeo pregovore s upravom Studentskog centra o prenamjeni prostora knjižare SC-a u Savskoj ulici 25. Nakon adaptacije u izložbeno-prodajni i ugostiteljski objekt u njega će se preseliti Sveučilišna škrinjica, a studenti Tekstilno-tehnološkog fakulteta i Studija dizajna do ljeta 2009. izradit će idejna rješenja promidžbenih sveučilišnih predmeta.

10. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Promjene kroz koje prolazi Sveučilište, jednako kao i nerazriješena pitanja s kojima se suočava, imaju svoj kontinuitet i nisu ograničene samo na proteklu godinu. Za planiranje operativnog upravljanja Sveučilištem u razdoblju koje je pred nama posebno je korisno i relevantno podsjetiti se na dva ranija dokumenta: prethodno Izvješće za razdoblje od 1. listopada 2006. do 31. prosinca 2007. i Program rada aktualnog rektora iz godine 2006.

10.1. Osvrt na zaključke izvješća za godinu 2007.

U zaključnom dijelu prethodnog izvješća istaknuto je šest akutnih pitanja posebno važnih za razvoj i budućnost Sveučilišta. Tada je istaknuto kako „*njihova akutnost ne dopušta daljnja odlaganja, već čini neodložnim angažman svih koji imaju ovlasti za njihovo rješavanje*“. Instrukтивно je, prije formuliranja prijedloga i planiranja odgovarajućih aktivnosti za godinu 2009., utvrditi jesmo li zajedno s onima „*koji imaju ovlasti*“ postigli napredak u traženju rješenja ili smo se od njih udaljili.

Pođimo redom s kratkim osvrtom za svaku točku, uz citiranje sažetaka prošlogodišnjih prijedloga.

1. **Visoko obrazovanje kao javno dobro:** *Potrebno je bez odlaganja pristupiti razrješavanju sadašnjeg stanja hrvatskog visokog obrazovanja kao javnog dobra, što je posljednjih godina bilo predmetom mnogobrojnih kritičkih analiza. U traženju rješenja nužan je angažman i stvaranje konzorcija svih socijalnih partnera, pobliže, tijela državne uprave, predstavnika gospodarsko-bankarskih krugova, predstavnika visokoobrazovnog sustava te predstavnika studenata i roditelja. Za to je pak potrebna energična, u osnovi politička, inicijativa resornog ministarstva. Ta se inicijativa ne može nadomjestiti naručivanjem projektnih zadaća. Projektne zadaće treba pokretati konzorcij, a ne obratno.*

Nije postignut napredak. Konzorcij spomenutih partnera nije uspostavljen. Raniji projektni zadatak *Financiranje studija u RH*, koji je naručen od Instituta za javne financije, predstavljen je Rektorskom zboru na sjednici održanoj u lipnju 2008., ali nakon toga nisu uslijedili konkretni koraci prema traženju sustavnog rješenja. Namjesto toga MZOŠ se opredijelio za metodološki drukčiji pristup parcijalnog i palijativnog tretmana pojedinih aspekata ovog pitanja. Pobliže, u svibnju 2008. donesena je odluka o pokriću troškova školarina za diplomatske studije iz državnog proračuna, koja je u slučaju našeg sveučilišta provedena sporazumom potpisanim u srpnju 2008. Nadalje, dobrotvornom akcijom potaknuto je osnivanje Nacionalne zaklade za stipendiranje učenika i studenata. Također, do sada je, prema našim spoznajama, financijski potpomognuta parcijalna inicijativa jednog sveučilišta prema osnivanju zaklade za stipendiranje i kreditiranje studenata tog sveučilišta..

2. **Studentski standard:** *Potrebno je odmah poduzeti mjere za poboljšanje stanja studentskog standarda, posebno studentskog smještaja i prehrane. Nužno je krenuti od preciznih proračuna troškova svih elemenata sustava i donijeti odluke o njihovom pokriću, uzimajući u obzir socijalne i gospodarske prilike studenata kao pojedinaca. Posebno je potrebno naći hitna rješenja za krajnje zabrinjavajuće stanje smještajnih kapaciteta, koje se zapravo nije poboljšavalo u proteklih dvadeset godina.*

MZOŠ, Grad Zagreb i Sveučilište u Zagrebu potpisali su u srpnju 2008. sporazum o gradnji dvaju novih paviljona s oko 400 kreveta u Studentskom domu „Stjepan Radić“, koji bi trebali biti dovršeni do početka akademske godine 2009./2010. Nije postignut napredak u planovima za gradnju novih smještajnih kapaciteta na Borongaju. Također nije došlo do napretka u određivanju realnih troškova studentskog standarda i razradi socijalno i gospodarski uravnoteženog modela njihovog pokrića.

- 3. **Mobilnost:** Tijekom godine 2008. ubrzat će se aktivnosti vezane uz provedbu Plana aktivnosti i mjera predloženog u izvješću. To podrazumijeva inicijativu prema potpisivanju što većeg broja sporazuma s inozemnim sveučilištima, uvođenje cijelih studijskih programa ili njihovih dijelova na stranim jezicima te nalaženje financijskih izvora koji će omogućiti povećanu mobilnost u oba smjera. Sveučilište i dalje očekuje dodatnu potporu MZOŠ-a cijelom sustavu visokoobrazovnih ustanova, kako je predloženo u dopisima koje smo uputili tijekom 2007. Dio plana veže se i uz točku 2, radi potrebe osiguravanja smještaja stranih studenata.*

Postignut je stanoviti napredak u približavanju ulaska Hrvatske u Europski program cjeloživotnog obrazovanja (LLL program), uključujući Erasmus program, iako je u prvoj polovini 2008. odloženo pokretanje odgovarajućeg pilot-projekta. Može se očekivati da će Hrvatska u potpunosti ući u LLL-program godine 2010. Sveučilište je tijekom 2009. često upozoravalo na nepovoljan položaj hrvatskih visokoobrazovnih institucija u odnosu prema institucijama drugih tranzicijskih zemalja koje su 2004. ušle u EU. Na samom Sveučilištu nastavljena je realizacija plana iz 2007. kojim će se osigurati uvjeti za prihvrat stranih studenata.

- 4. **Doktorski studiji.** Sveučilište pozdravlja nedavnu inicijativu Nacionalnog vijeća za znanost i MZOŠ-a kojom se potiče povezivanje doktorskih studija i istraživačkih projekata te predlažu mjere za jače uključivanje privatnih izvora, posebno onih iz gospodarstva, u financiranje istraživačkog rada i studija mladih znanstvenika. Predlažemo također da se sustavno vrhunsko osposobljavanje budućih nositelja znanstvenog, stručnog i studijskog rada na novoosnovanim sveučilištima, veleučilištima i visokim školama uvede kao obveza osnivača kojom bi se precizno zacrtali razvojni planovi kadrova tih ustanova. Nadalje, i dalje se zalažemo za racionalizaciju nacionalne mreže doktorskih studija kojom bi se uzeli u obzir stvarni istraživački i mentorski kapaciteti pojedinih ustanova.*

Nije postignut znatniji napredak u realizaciji te inicijative. Nije se napredovalo niti u uspostavi sustavnog osposobljavanja novih visokoškolskih kadrova niti u racionalizaciji postojećih doktorskih studija na nacionalnoj razini. Isti zaključak, uz nekoliko iznimaka, vrijedi i za racionalizacije doktorskih studija unutar samog Sveučilišta.

- 5. **Proračun:** Očekujemo da već u 2008. financiranje Sveučilišta iz državnih izvora omogući uspostavu i realizaciju razvojnih stavki za niz objedinjujućih djelatnosti prikazanih u izvješću. Sveučilišno čelništvo inzistirat će da se donošenju proračuna za godinu 2009. pristupi metodologijom analitičke pripreme, dugoročnog planiranja i aktivnih pregovora i usuglašavanja između Sveučilišta i MZOŠ-a, kao što je to uobičajeno u sustavima u kojima se sveučilišta financiraju lump sum modelom.*

Nije došlo do napretka ni u jednom od spomenutih smjerova. Situacija se de facto pogoršala, i u kvalitativnom i u kvantitativnom pogledu, zbog restriktivnih uvjeta donošenja državnog proračuna za 2009.

6. **Prostorni razvoj:** *Da bi se nastavila realizacija prostornog plana Sveučilišta, potrebno je hitno razriješiti sljedeća pitanja:*
- *planiranje daljnjih kreditnih i drugih angažmana kako bi se osiguralo pravodobno pokretanje sljedeće faze realizacije Prostornog plana;*
 - *status zemljišta na Borongaju i na još nekoliko lokacija predviđenih za pojedine kapitalne investicije;*
 - *određivanje dijela zemljišta na Borongaju koje se stavlja na raspolaganje Sveučilištu za realizaciju prostornog plana istočnog kampusa;*
 - *konačno usuglašavanje planova Hrvatskih željeznica i planova Sveučilišta na sjevernom dijelu zemljišta na Borongaju.*

Prva je točka u potpunom zastoju, kod druge i treće nije došlo do napretka unatoč nastojanjima i uloženom naporu Sveučilišta i dijelom MZOŠ-a. Jedino uz četvrtu točku uočen je puno povoljniji pomak zahvaljujući angažmanu Vlade RH, koji je doveo do usuglašavanja s planovima Hrvatskih željeznica.

Sveukupno se može zaključiti da je daljnja realizacija planova vezanih uz prostor prijašnje vojarne *Borongaj*, najavljenih od predsjednika RH i predsjednika Vlade RH u jesen 2006. i pobliže zacrtanih 2007. usvajanjem Prostornog plana razvoja Sveučilišta, zabrinjavajuće neizvjesna.

10. 2. Osvrt na Program rada rektora Sveučilišta u Zagrebu iz godine 2006.

Usporedbom prethodnog i ovog izvješća s planom rada zacrtanog programom aktualnog rektora okvirno se, iz perspektive potpisnika ovog izvješća, može reći da su do sada ispunjene sljedeće točke tog programa (redosljed slijedi tekst programa):

- Uspostavljena je puna aktivnost Rektorskog kolegija u širem sastavu, uz savjetničku i pripremnu ulogu odbora, povjerenstava i radnih skupina;
- Proširen je uži Rektorski kolegij, ali je sam Kolegij još uvijek bez kadrovskih akvizicija kojima bi se osigurala visokoprofesionalna podrška u financijsko-kadrovskom planiranju i upravljanju i pravnim poslovima;
- Dovršen je Etički kodeks i osnovan je Etički savjet;
- Pokrenut je sustav e-učenja uključivanjem Srca i osnivanjem središnjeg sveučilišnog ureda. Intenzivno se radi na jačem institucionalnom i funkcionalnom situiranju Srca u Sveučilište;
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u više je aspekata preuzela ulogu utvrđenu Statutom Sveučilišta. U pripremi je ugovor o odnosima između dviju institucija te popunjavanje radnog mjesta ravnatelja Sveučilišnog odjela NSK-a;
- Osnovan je ured za studente invalide i pokrenuto je odgovarajuće povjerenstvo;
- Sveučilište je intenziviralo i ojačalo svoju ulogu u međunarodnim sveučilišnim mrežama i asocijacijama, što je rezultiralo novim primjerima projekata i suradnje na studijskim programima;
- Učiteljske škole u Čakovcu i Petrinji priključene su Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu;
- Postignuti su prvi pomaci uključivanja Sveučilišta u fondove i kredite međunarodnih institucija, posebno Svjetske banke;
- Izmijenjen je sustav participacije studenata u troškovima studija;

- Donesen je sveučilišni Pravilnik o studiranju. Napravljen je napredak u uspostavi jedinstvenog sveučilišnog kalendara. Ustaljena je studentska anketa. U tijeku je proširenje sustava anketa i sustava osiguravanja kvalitete;
- Razriješena su tadašnja otvorena pitanja vezana uz Statut Studentskog centra, što je vodilo ispunjavanju statutarne odredbe o ulozi Studentskog centra i veću koordinaciju aktivnosti dviju institucija;
- Donesen je Pravilnik o osnovama financiranja Sveučilišta kao preduvjet za uspostavu novog sustava upravljanja financijama;
- Donesen je Pravilnik o Fondu za razvoj. Fond je u postupku aktiviranja. U tijeku je izbor odbora, što je preduvjet za početak djelovanja Fonda;
- Zajedno s Vladom RH i predstavnicima braniteljskih udruga razriješena su otvorena pitanja vezana uz primjenu Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji;
- Razriješena su otvorena pitanja vezana uz studentske projekte i rad Studentskog zbora. Uspostavljenim rješenjima koristit će se i u radu novog saziva Studentskog zbora;
- Donesen je Plan prostornog razvoja Sveučilišta. Pokrenut je Kampus Borongaj, dovršene su ili su pred dovršetkom ranije započeti investicijski projekti, aktiviran je kredit od 358 milijuna kuna, čija je realizacija u tijeku.

Za sljedeće točke moglo bi se reći da je njihova realizacija u tijeku, uz napomenu da su neke od njih dugoročni strateški ciljevi Sveučilišta:

- Uspostavlja se novi sustav doktorskih i specijalističkih studija. Pokreću se novi zajednički studijski programi (*joint programmes*), uglavnom u suradnji s inozemnim sveučilištima;
- Započelo je sustavno uključivanje u europsku mrežu mobilnosti studenata i nastavnika, nakon intenzivnog angažmana u pokretanju nacionalnog sustava i uključivanju Hrvatske u LLL (tj. Erasmus) mrežu tijekom 2007. i 2008.;
- Intenzivirano je uključivanje u europske istraživačke i studijske programe, uz korištenje odgovarajućih fondova;
- Došlo je do početnih pomaka u poboljšanju studijskih standarda i unutar-sveučilišne pokretljivosti studenata i nastavnika;
- Započeo je razvoj sveučilišnog sustava upravljanja i menadžmenta projektima, kao i sustav transfera tehnologije. Uspostavljaju se novi sveučilišni centri i druge jedinice. U tijeku je realizacija projekta Biotehnološkog centra i Centra za istraživanja u umjetnosti;

Preostale točke u ranoj su, najčešće nezadovoljavajućoj, fazi realizacije ili njihovu realizaciju tek treba započeti:

- Racionalizacija sadašnjeg sustava preddiplomskih i diplomskih studijskih programa;
- Osiguravanje više razine podrške i suradnje sa Sveučilišnim savjetom;
- Postizanje razine funkcionalnog povezivanja u sveučilišnim djelatnostima, koja će stvoriti preduvjete za odgovarajuće pomake u pravnoj racionalizaciji sveučilišnog ustroja. (Kao što je navedeno u samom Programu, „pravna integracija u svojoj realizaciji podrazumijeva, uz promjenu statusa sastavnica, i promjenu sadašnjeg statusa zaposlenika i studenata te uspostavu odgovarajućeg supsidijarnog sustava nadležnosti sastavnica u raspodjeli radnih i studijskih obveza i zadaća“);
- Donošenje odgovarajućih izmjena u Statutu Sveučilišta;

- Intenziviranje raznih oblika sveučilišne djelatnosti u sustavu cjeloživotnog obrazovanja ;
- Intenziviranje unutar sveučilišne pokretljivosti studenata i nastavnika;
- Sustavno uključivanje studenata svih doktorskih studijskih programa u istraživački rad;
- Uspostava sustava financiranja doktorskih studija;
- Uspostava nacionalnog visokoobrazovnog sustava temeljenog na objektivnim relevantnim kriterijima kvalitete i uspješnosti;
- Rješavanje pitanja hipertrofirano angažmana zaposlenika Sveučilišta u nastavi na drugim hrvatskim visokoobrazovnim institucijama, i na sveučilišnim i na stručnim studijima;
- Traženje najpogodnijih rješenja za stručne studije koji se trenutačno realiziraju bilo unutar Sveučilišta bilo uz dominantnu participaciju zaposlenika Sveučilišta;
- Uspostava tijela, mehanizama i metodologije kojima će se omogućiti sustavan i kvalitetan postupak pripreme konačnog prijedloga proračuna i odgovarajućih sporazuma između MZOŠ-a i Sveučilišta;
- Uvrštenje u dio sveučilišnog proračuna, čiji je izvor državni proračun, stavke usmjerene na razvojne sveučilišne projekte, kao i pričuvne stavke potrebne za slučaj nepredvidivih okolnosti u kojima su potrebne interventne odluke;
- Uvođenje novog sustava participacije države i privatnih izvora u troškovima studija koji bi jače stimulirao sve sudionike prema većoj kvaliteti i uspješnosti;
- Pokretanje nove faze kapitalnih investicija u studentski standard;
- Uvođenje sustava subvencija iz državnog proračuna u poslovanje objekata smještaja i prehrane, vodeći računa o usklađenosti raspodjele subvencija s individualnim potrebama i socijalnim statusom studenata.

10.3. Daljnje aktivnosti

Uzimajući u obzir točke navedene u 10.1. i 10.2., glavni smjerovi aktivnosti i prijedlozi odgovarajućih koraka i odluka u razdoblju koje je pred nama obuhvatit će sljedeće teme:

10.3.1. Istraživačka djelatnost

Kako su financijski uvjeti pod kojima će se istraživačka aktivnost financirati ove godine nejasni i kako se očekuju važnije promjene u sustavu projekata i programa uz novu ulogu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, ovu ćemo temu uskoro iscrpno razmotriti na sveučilišnim tijelima. Pritom ćemo uzeti u obzir smjernice iz *Istraživačke strategije Sveučilišta u Zagrebu*, usvojene prošle godine, i poći od pokazatelja istraživačke djelatnosti prikazanih u ovom izvješću. U okvirima ove teme jest i razrješenje pitanja statusa i tretmana doktorskih studija kao integralnog segmenta istraživačkog sustava.

10.3.2. Vanjska suradnja

U pripremi razmatranja ove teme pred dovršetkom je pregled vanjske suradnje naših članova na drugim institucijama. Također je u pripremi dokument o evidenciji aktivnosti zaposlenika, tj. prijedlog za portfolio zaposlenika koji bi, uz prikaz svih aktivnosti i dostignuća, koristio čelnicima i radi uvida u potencijalne situacije sukoba interese.

Vezano uz situacije u kojima naše sastavnice značajnije sudjeluju u izvedbi programa na drugim institucijama, ili su u konzultacijama radi pokretanja takvih programa, uočavaju se sve češće inicijative takve vrste; najčešće ih pokreće ili prati MZOŠ, u pravilu u izravnim komunikacijama sa sastavnicama, bez uključivanja sveučilišnih tijela i/ili čelnika. Svaku takvu situaciju ubuduće ćemo pažljivo razmatrati na Rektorskom kolegiju u širem sastavu, uz aktivno sudjelovanje „pripadnog“ predstavnika područja i uz uključenje čelnika odgovarajuće sastavnice.

10.3.3. Prostorno planiranje

U ovoj smo domeni pred realnom opasnošću da se početni zamah iz godine 2007. i 2008. umnogome izgubi, prije svega zato što Vlada i MZOŠ trenutačno ne pokazuju namjeru ispunjenja planova zacrtanih 2006. i 2007. o investicijskim ulaganjima u nove sveučilišne kapacitete. Posebice, pripremni administrativni radovi kojima bi se postigla puna podloga za takva ulaganja i radove te rješavanje odgovarajućih pitanja iz te domene u zastoju su i neizvjesnosti. Tu se prije svega misli na projekt kampusa Borongaj, ali i na projekte na drugim lokacijama, kao i na ulaganja u proširenje objekata studentskog standarda. Stoga je pred nama zadaća oživljavanja kontakata i zajedničkih nastojanja radi rješavanja aktualnih pitanja i poduzimanja koraka prema postupnoj realizaciji planova.

Također ćemo istražiti mogućnost alternativnih modela sudjelovanjem drugih potencijalnih partnera zainteresiranih za pojedine segmente prostornog plana.

10.3.4. Promjene Statuta

Iskustva koja smo u protekle četiri godine prikupili primjenjujući Statut Sveučilišta, posebno u oblikovanju, raspravama i usvajanju niza popratnih akata, uputila su na potrebu mijenjanja nekih njegovih odredbi. Također, izmjene su potrebne i zbog evolucije kroz koju je Sveučilište prošlo u tom razdoblju. Poblize, pokrenut će se inicijative radi provođenja rasprave i prihvatanja odgovarajućih modifikacija u sljedećim statutarnim elementima:

- Status sastavnica, promjene u raspodjeli ovlasti, potpunija razrada principa supsidijarnosti, promjene u statusu zaposlenika i studenata;
- Novo situiranje znanstvenih i umjetničkog područja u strukturiranju Sveučilišta, uključujući i promjene u ovlastima i djelovanju vijeća područja i Rektorskog kolegija u širem sastavu;
- Drukčije pozicioniranje stručnih studija, uz odgovarajuće organizacijske promjene;
- Izmjene koje će uključiti uočene inherentne nedostatke i nekonzistentnosti sadašnjeg Statuta u njegovim postavkama i implementaciji, uključujući i izmjene u postupku izbora rektora i sveučilišnih tijela.

ZAHVALA

Rektor najljepše zahvaljuje svojim prorektorima prof. dr. sc. Bojanu Baletiću, prof. dr. sc. Tonku Ćurku, prof. dr. sc. Ljiljani Pinter, prof. dr. sc. Meliti Kovačević i prof. dr. sc. Kseniji Turković za autorske priloge koji su sastavni dijelovi ovog izvješća, kao i svima onima koji su svojim priložima, stručnim radom i drugim prinosima sudjelovali u njegovoj pripremi.